

תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2017

תוכן העניינים הראשי

5	דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה
6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
13	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
44	סקירת הסיכונים
83	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורות ונהלים
86	הצהרות לגבי גילוי בתמצית הדוחות הכספיים
88	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
89	תמצית הדוחות הכספיים
201	ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
207	נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים
214	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בתמצית הדוחות הרבעוניים

דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה לדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017

תוכן העניינים

5	פתח דבר
5	מידע צופה פני עתיד
6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
6	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
10	סיכונים עיקריים
10	יעדים ואסטרטגיה עסקית
10	התפתחויות במבנה ההון
10	התפתחויות במקורות המימון
11	התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע
12	התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית
12	נושאים נוספים
13	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
13	מגמות, תופעות התפתחויות ושינויים מהותיים
13	הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק
17	סיכונים מובילים ומתפתחים
17	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
17	אירועים לאחר תאריך המאזן
17	שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים
18	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
24	ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
24	נכסים והתחייבויות
28	הון, הלימות הון ומינוף
32	פעילות חוץ מאזנית אחרת
32	מידע כספי לפי מגזרי פעילות
43	חברות מוחזקות עיקריות
44	סקירת הסיכונים
44	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
46	הערכת גורמי הסיכון
47	סיכון אשראי
69	סיכון שוק וריבית
79	סיכון תפעולי
80	סיכון נזילות ומימון
81	סיכונים אחרים
81	סיכון ציות ורגולציה
81	סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון
82	סיכון מוניטין
82	סיכון אסטרטגי
83	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
83	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
84	בקורות ונהלים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת הדוח התמציתי של הדירקטוריון והנהלה

6	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
8	מאזן - סעיפים עיקריים
9	יחסים פיננסיים עיקריים
15	פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם
18	ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת
19	פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
20	היתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
20	פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות) על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
20	פירוט התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי
21	פירוט ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה
22	נתוני Cost-Income Ratio
23	התפתחות תשואת רווחי הקבוצה על ההון, יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף בתום הרבעון
23	רווח ודיבידנד למניה
24	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק
24	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה
25	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
25	פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
26	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק
26	התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים
27	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה
27	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים
27	התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
28	נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
28	התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד
29	הרכב ההון העצמי
29	נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים
30	התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה
30	התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה
30	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי
31	יחס המינוף של הבנק
31	פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק
32	התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת
33	תוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים
34	תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית
36	תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית
37	תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים
38	תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים
39	תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

40	תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים
41	תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי
42	תוצאות הפעילות בחוץ לארץ
46	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה
47	לוויים גדולים
48	אשראי למטרת עסקאות הוניות
48	אשראי לחברות ממונפות
48	תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
49	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי
49	ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
50	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי
50	סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים
51	סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי
51	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים
52	סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן
53	סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס
54	סיכון אשראי לפי ענפי משק
60	חשיפה למדינות זרות
63	חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
65	היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית
65	פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיור
68	פרטים על הפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור
69	ערך ה-VAR של קבוצת הבנק
69	השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
70	חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
78	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית
78	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית
79	ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017

פתח דבר

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 28 באוגוסט 2017 (ו' אלול התשע"ז), הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים ואת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2017.

דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

תמצית הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות המפקח על הבנקים כאמור מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (ראה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 וביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה).

בהתאם למבנה הדוחות שנקבע על ידי המפקח על הבנקים, נכלל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrachi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

מידע נלווה נוסף זה כולל דוח סיכונים מפורט בהתאם לדרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ובהתאם להמלצות נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB) וכן פרטים על מכשירי ההון שהנפיק הבנק.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאופוליטיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צורך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללות בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאופוליטיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי כוח אדם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פרק זה מתאר התפתחויות משמעותיות בקבוצת הבנק ותחומי פעילותה במחצית הראשונה של שנת 2017, בביצועים, בסיכונים אליהם חשוף הבנק וכן ביעדים ובאסטרטגיה. ככל הנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2016.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק

לרבעון שהסתיים ביום						
31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016	31.3.2017	30.6.2017	
במיליוני שקלים חדשים						
						דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
760	1,014	1,056	948	1,027	1,173	הכנסות ריבית, נטו
67	69	40	119	(1)	21	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
454	363	380	370	369	365	עמלות והכנסות אחרות
1,281	1,446	1,476	1,437	1,395	1,559	סך ההכנסות
3	57	59	81	49	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
779	836	815	869	823	877	הוצאות תפעוליות ואחרות
477	520	508	566	498	568	מזה: משכורות והוצאות נלוות
499	553	602	487	523	640	רווח לפני מיסים
203	200	218	212	192	231	הפרשה למיסים על הרווח
288	340	373	265	321	400	רווח נקי ⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2016	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
				דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
3,778	1,774		2,200	הכנסות ריבית, נטו
295	136		20	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,567	817		734	עמלות והכנסות אחרות
5,640	2,727		2,954	סך ההכנסות
200	60		91	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,299	1,615		1,700	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,071	997		1,066	מזה: משכורות והוצאות נלוות
2,141	1,052		1,163	רווח לפני מיסים
833	403		423	הפרשה למיסים על הרווח
1,266	628		721	רווח נקי ⁽¹⁾

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השני של שנת 2017 ב-400 מיליוני שקלים חדשים לעומת 340 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 17.6%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 12.7% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 11.6% ברבעון המקביל אשתקד.

בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק, יחולק דיבידנד בשיעור של 30% בגין רווחי רבעון זה (120 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים, ראה פרק דיבידנד בעמוד 31.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-721 מיליוני שקלים חדשים לעומת 628 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, גידול של 14.8%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 11.4% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 10.6% בתקופה המקבילה אשתקד ו-10.2% בשנת 2016 כולה.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה ברבעון השני ובמחצית הראשונה של שנת 2017 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

- סך ההכנסות גדלו ברבעון השני של שנת 2017 בשיעור של 7.8% לעומת הרבעון המקביל אשתקד (גידול בשיעור של 8.3% במחצית הראשונה בהשוואה לתקופה המקבילה).
- לפרטים בדבר השפעת מדד המחירים לצרכן והשפעות אחרות שאינן ליניאריות על ההכנסות, ראה ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת, להלן.
- סך ההוצאות התפעוליות והאחרות גדלו ברבעון השני של שנת 2017 בשיעור של 4.9% לעומת הרבעון המקביל אשתקד (גידול בשיעור של 5.3% במחצית הראשונה בהשוואה לתקופה המקבילה). ראה הסבר לכל אחד מרכיבי ההוצאות התפעוליות, להלן.

ליום						
31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016	31.3.2017	30.6.2017	
במיליוני שקלים חדשים						
						מאזן - סעיפים עיקריים
216,809	217,758	225,520	230,455	234,071	235,056	סך כל המאזן
162,073	165,515	168,620	171,341	173,068	177,133	אשראי לציבור, נטו
38,193	36,842	40,753	41,725	41,683	39,146	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,013	8,419	9,407	10,262	11,791	10,560	ניירות ערך
1,546	1,545	1,537	1,585	1,550	1,391	בניינים וציוד
165,001	169,621	173,748	178,252	180,722	180,680	פיקדונות הציבור
26,859	24,337	27,253	27,034	26,924	27,851	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,416	1,183	1,255	1,537	1,474	1,454	פיקדונות מבנקים
12,098	12,384	12,726	12,714	13,015	13,276	הון עצמי ⁽¹⁾

ההתפתחות הרבעונית בסעיפי המאזן מצביעה על צמיחה עקבית בפעילות הבנק כאשר:

- סך כל המאזן ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-235.1 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 17.3 מיליארדי שקלים חדשים - 7.9%, בהשוואה ליום 30 ביוני 2016 (עלייה של כ-4.6 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016).
- האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-177.1 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 11.6 מיליארדי שקלים חדשים - 7.0%, בהשוואה ליום 30 ביוני 2016 (עלייה של כ-5.8 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016). במהלך הרבעון השני של שנת 2017, עלתה יתרת האשראי לציבור באופן משמעותי - גידול של 4.0 מיליארדי שקלים חדשים. כאשר בנוסף לגידול בתיק האשראי לדיור, צמח האשראי העסקי ב-1.1 מיליארדי שקלים חדשים וזאת בהתאם למתווה התוכנית האסטרטגית.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו ב-180.7 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 11.1 מיליארדי שקלים חדשים - 6.5%, בהשוואה ליום 30 ביוני 2016 (עלייה של כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016). פיקדונות הציבור הושפעו מירידת שער הדולר בשיעור של 9.1% במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017.
- ההון העצמי ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-13.3 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 0.9 מיליארדי שקלים חדשים - 7.2%, בהשוואה ליום 30 ביוני 2016 (עלייה של כ-0.6 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016).

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)

לרבעון שהסתיים ביום					
31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016	31.3.2017	30.6.2017
מדדי ביצוע עיקריים					
10.0	11.6	12.4	8.6	10.4	12.7
0.89	1.05	1.13	0.80	0.97	1.19
101.8	102.5	103.0	104.0	104.4	102.0 ⁽⁴⁾
9.65	9.72	9.85	10.10	10.12	10.15
13.20	13.23	13.52	13.80	13.44	13.42
5.23	5.33	5.31	5.27	5.27	5.42
97	99	105	117	118	122
60.8	57.8	55.2	60.5	59.0	56.3
1.24	1.47	1.61	1.14	1.38	1.72
מדדי איכות אשראי עיקריים					
0.84	0.84	0.83	0.83	0.84	0.82
1.09	1.11	0.94	0.95	0.95	0.89
0.01	0.14	0.14	0.19	0.12	0.09
0.09	0.34	0.37	0.53	0.35	0.20
(0.03)	0.04	0.02	0.02	0.00	0.04
נתונים נוספים					
44.07	44.40	47.65	56.35	61.44	63.50
15.5	18.6	22.0	24.1	17.1	41.5

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2017 הסתכמה ב-12.7%, עלייה לעומת שיעור תשואה של 11.6% ברבעון המקביל אשתקד לעומת שיעור תשואה של 10.2% בשנת 2016 כולה.
- הבנק שמר במחצית הראשונה של שנת 2017 על יחסי יעילות נמוכים מ-60% (בכל רבעון ובסך כל התקופה). ברבעון הנוכחי הגיע אף היחס לשיעור של 56.3%.
- מדדי איכות האשראי מראים רמת הפסדי אשראי נמוכה ומצביעים על תיק אשראי איכותי.
- יחס המינוף עלה ברבעון האחרון ל-5.42%.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2016	2016	2017	2017
במיליוני שקלים חדשים			
מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים)			
10.2	10.6	11.4	11.4
0.97	0.97	1.08	1.08
58.5	59.2	57.5	57.5
5.46	2.71	3.10	3.10
מדדי איכות אשראי עיקריים			
0.12	0.07	0.10	0.10
0.33	0.22	0.27	0.27
0.01	0.00	0.02	0.02
נתונים נוספים			
80.3	34.1	58.6	58.6

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.
 (2) מחושב על בסיס שנתי.
 (3) רווח נקי לסך נכסי הסיכון הממוצעים.
 (4) יתרת פיקדונות הציבור הושפעה מירידת שער הדולר בשיעור של 9.1% במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017.
 (5) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
 (6) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
 (7) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנותחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון וההנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

סיכונים עיקריים

במסגרת מיפוי הסיכונים של הבנק נקבעה רשימה של סיכונים שהעיקריים בהם: סיכון אשראי (ורכיזיות אשראי), סיכון שוק, סיכון ריבית (סיכון הריבית בתיק הבנקאי בפרט), סיכון נזילות, סיכון תפעולי, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון טכנולוגית המידע וסיכון משפטי, סיכון ציות ורגולציה, סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי - עסקי. מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק ואת תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים ראה פרק סיכונים עיקריים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

מידע על התפתחויות בסיכונים מוצג בפרק סקירת הסיכונים להלן. דוח סיכונים מפורט מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ראה ביאור 10 ב.4 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לפרטים בדבר יעדי הבנק והאסטרטגיה העסקית שלו לשנים 2017-2021, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

ביום 19 ביוני 2017 החליט דירקטוריון הבנק לנקוט בצעדים במטרה לרכז, ככל האפשר, את יחידות המטה של הבנק, באתר מרכזי אחד, בלוד, והנחה את הנהלת הבנק לבצע את הפעולות הנדרשות לשם כך. זאת בהמשך להתקשרות של "נציבים נכסים וצידוד", חברה בבעלות מלאה של הבנק, בהסכם לרכישת קרקע באיזור התעשייה בלוד בסמיכות לבניין הקיים של הבנק. ביצוע התוכנית, ובכלל זאת התכנון, ההקמה והמעבר, צפוי להמשיך לאורך מספר שנים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן וכן, ביאור 9 י"ג לדוחות הכספיים.

מעבר לכך, לא חלו שינויים ביעדים ובאסטרטגיה העסקית של הבנק מאז פרסום הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016.

התפתחויות במבנה ההון

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

לפרטים בדבר הנפקת מניות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי בדוחות הכספיים.

התפתחויות במקורות המימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות מהציבור ומגופים בנקאיים, הנפקת איגרות חוב לסוגיהן והון עצמי. הקבוצה בוחרת את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, בכלל זה יעדי רווחיות, תשואה על ההון, נזילות, הלימות הון ומינוף, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוק ההון ותחזיות ההנהלה באשר להתפתחויות בהם.

כתבי התחייבות ואיגרות חוב מהציבור

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

נכון למועד הדוחות הכספיים סך תעודות ההתחייבות, לרבות כתבי התחייבויות נדחים, שהונפקו לציבור על ידי טפחות הנפקות הסתכמו בערך נקוב כולל של כ-24.4 מיליארדי שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2016 - 23.5 מיליארדי שקלים חדשים), מהם 0.5 מיליארדי שקלים חדשים כתבי התחייבות נדחים (נכללים בהון רובד 2 לעניין שמירת יחס הון מזערי ומופחתים בהדרגה בכפוף להוראות מעבר).

ביום 2 באפריל 2017 הנפיקה טפחות הנפקות איגרות חוב (סדרות 40 ו-41), בדרך של הרחבת סדרות נסחרות, בערך נקוב כולל של 2,579 מיליוני שקלים חדשים, תמורת כ-2,703 מיליוני שקלים חדשים.

מכשירי הון מורכבים

לפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבות נדחים בבנק י"ב, לאחר תאריך המאזן, ראה ביאור 9 י"ד לדוחות הכספיים.

התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית

מגעים לגיבוש מתווה עקרוני של עסקה לרכישת בנק אגוד לישראל

ביום 31 ביולי הודיע הבנק על מגעים במסגרתם נדונה אפשרות לגיבושו של מתווה עקרוני של עסקה (להלן: "העסקה") לרכישת כל המניות בהונ המונפק של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד") ובכללן מניות בעלי השליטה בבנק אגוד וכן המניות המוחזקות על ידי קבוצה נוספת (להלן כולם ביחד: "בעלי השליטה בבנק אגוד"), במחיר המניות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן "הבורסה"), ובלבד שלא יעלה על 60% מההון העצמי בספרי בנק אגוד וכנגד הקצאת מניות בהונ של הבנק, לבעלי המניות בבנק אגוד, הכל במטרה למזג את בנק אגוד, עם ולתוך הבנק. בשלב זה טרם נערכו על ידי הבנק בדיקות רלבנטיות להתקשרות בעסקה (ובכללן הבדיקות המשפטיות הדרושות) וטרם גובש מתווה מוסכם לעסקה.

כמו כן, נערכות בדיקות משפטיות לעניין ההשלכות של ההתקשרות בעסקה על ההגבלות החלות על בעלי השליטה בבנק, על פי החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד - 2013, לרבות לעניין הוראות המעבר על פי החוק האמור.

ההתקשרות בעסקה, ככל שתגבש, כפופה לאישור האורגנים המוסמכים של הבנק. בנוסף, ככל שיוסכם על העסקה, היא תהא כפופה לקבלת אישורים והסכמות של רשויות רגולטוריות וצדדים שלישיים, ככל הנדרש על פי דין. בהתאם לכך, אין כל וודאות כי הצדדים יגיעו להסכמה ביחס לתנאי העסקה או כי המגעים בין הצדדים יבשילו לכדי חתימה או כי יינתנו האישורים וההסכמות הנדרשים או כי העסקה תצא אל הפועל.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל

התפתחויות ביחסי עבודה

לפרטים בדבר התפתחויות ביחסי עבודה ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן.

התפתחויות בלוגיסטיקה, מינהל והתייעלות

לפרטים בדבר מכירת הזכויות בבניין בו נמצאים כיום המשרדים של מטה הבנק ושכירתם בחזרה ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן וכן, ביאור 9 י"ג לדוחות הכספיים.

תוכנית התייעלות בבנק יהב

ביום 13 ביוני 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות הכוללים תוכנית פרישה מרצון וצמצום בשטחי נדל"ן. בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראת התייעלות. לפי תוכנית הפרישה תתאפשר פרישה מוקדמת של כ-35 עובדים בבנק יהב במהלך השנים 2017-2019, בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתייעלות האקטואריות בגין תוכנית הפרישה בבנק יהב הסתכמו בסך של כ-34 מיליון שקלים חדשים לפני מס (22 מיליון שקלים חדשים לאחר מס). בהתאם להנחיות בנק ישראל, ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה ההונית של התייעלות תיפרס בקו ישר לתקופה של 5 שנים. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע

פרויקט החלפת מערכת הליבה הבנקאית בבנק יהב

בנק מזרחי טפחות רכש בשנת 2008 את השליטה בבנק יהב (50% מהמניות) מבנק הפועלים בע"מ (להלן-בנק הפועלים). עד ליום 31 בדצמבר 2016 קיבל בנק יהב שירותי מחשוב ותפעול מבנק הפועלים. השירותים האמורים ניתנו לבנק יהב בהתאם לאישור המפקח על הבנקים והממונה על ההגבלים העסקיים.

לצורך התנתקות ממערכת בנק הפועלים, בהתאם להנחיות בנק ישראל, התקשר בנק יהב עם חברה בינלאומית מקונצרן TATA להקמת מערכת ליבה בנקאית וקבלת שירותי מיקור חוץ בנושאי מחשוב ותפעול.

ביום 1 בינואר 2017 החל בנק יהב לקבל שירותים מהחברה, כמתוכנן. המעבר למערכת הליבה החדשה הסתיים בהצלחה לאחר סיום הסבת נתונים ובדיקות תקינות פנים מערכתיות וחוף מערכתיות (מול צדדים שלישיים).

במהלך שנת 2017 ימשיך בנק יהב לפעול בהתאם לתוכנית העבודה, להשלמת פיתוחים לפי לוח הזמנים שגובש בתקופת הפיתוח של המערכת, וכן פיתוחים נוספים כמתוכנן.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית

בסוף חודש מרץ 2017 נסגרה פעילות נציגות הבנק באורוגוואי, הודעה נמסרה לרגולטור המקומי שנתן את אישורו.

נושאים נוספים

הליכים משפטיים

לשינויים מהותיים בהליכים משפטיים שהבנק צד להם ראה ביאור 10 ב. (2-4) לדוחות הכספיים.

חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית

לפרטים בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ולפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה נגזרת ובקשה לאישור תובענה ייצוגית בהקשר זה, ראה ביאורים 10 ב. 2. ח, 10 ב. 3. א ו-10 ב. 4 לדוחות הכספיים.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

פרק זה כולל תיאור של מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים הנוגעים לתוצאות ולמצב העסקי, לרבות ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווחים. כמו כן, מתוארות תוצאות מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ותוצאות הפעילות בהחזקה בחברות עיקריות.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

תוכנית לריכוז יחידות המטה של הבנק

ביום 19 ביוני 2017 החליט דירקטוריון הבנק לנקוט בצעדים במטרה לרכז, ככל האפשר, את יחידות המטה של הבנק, באתר מרכזי אחד, בלוד, והנחה את הנהלת הבנק לבצע את הפעולות הנדרשות לשם כך (להלן: "התוכנית"). זאת בהמשך להתקשרות של "נציבים נכסים וציד" (להלן: "החברה"), חברה בבעלות מלאה של הבנק, בהסכם לרכישת קרקע באיזור התעשייה בלוד בסמיכות לבניין הקיים של הבנק. ביצוע התוכנית, ובכלל זאת התכנון, ההקמה והמעבר, צפוי להמשך לאורך מספר שנים.

ביום 28 ביוני השלים הבנק התקשרות כוללת (באמצעות החברה) ולפיה:

- החברה תמכור לחברה הרוכשת את זכויותיה בבניין המצוי ברחוב ז'בוטינסקי 7, רמת גן, אשר בו נמצאים כיום המשרדים של מטה הבנק, תמורת סך של 278 מיליוני שקלים חדשים בצירוף מס ערך מוסף כדין.
 - החברה תשכור את הנכס מהחברה הרוכשת למשך תקופה בת 8 שנים, ותהא רשאית להאריך את תקופת השכירות לתקופות נוספות, באופן שתקופת השכירות הכוללת לא תעלה על 24 שנים.
- לפרטים נוספים בדבר ההתקשרות, השפעתה על הדוחות הכספיים והקלות הונית שאישר הפיקוח על הבנקים הנוגעות להתייעלות בתחום הנדל"ן, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.
- מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות ביחסי עבודה

- לקראת סוף שנת 2015 החל הליך של בוררות כלכלית ("בוררות") בין הבנק לארגון עובדי מזרחי טפחות ("ארגון העובדים"), בו נידונות דרישות ארגון העובדים לשנים 2015-2005.
- במהלך שנת 2016 נעשה ניסיון להעביר את הדיון בדרישות ארגון העובדים למסגרת של גישור, ואולם ניסיון זה לא צלח ולקראת סוף שנת 2016 חזר הנושא להידון במסגרת של בוררות.
- לדעת ההנהלה, המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את החשיפה בגין הבוררות.
- במקביל לבוררות, נערך בחודשים האחרונים משא ומתן לחידוש הסכם השכר בין הנהלת הבנק לארגון העובדים לשנים 2016-2020.
- ביום 13 ביוני 2017 הודיע ארגון העובדים על סכסוך עבודה.
- ביום 25 ביוני 2017 הודיעו הנהלת הבנק וארגון העובדים, במשותף, כי יקיימו משא ומתן במטרה להגיע להסכם עד לסוף חודש יולי 2017. המשא ומתן לא הבשיל לכדי הסכם שכר כולל לשנים האמורות.
- ביום 1 באוגוסט 2017 הודיע ארגון העובדים על שביתה של עובדי הבנק המיוצגים על ידו, החל מיום 2 באוגוסט 2017.
- במהלך ימי השביתה העניק הבנק שירותים סדירים, ככל הניתן.
- ביום 16 באוגוסט 2017 הודיע הבנק כי בין ההנהלה וארגון העובדים גובשו הבנות, אשר בעקבותיהן הסתיימה שביתה העובדים. על פי ההודעה, הצדדים ימשיכו ויקיימו דיונים ביניהם, עד ליום 12 בספטמבר 2017, על מנת להגיע להסכמות שתאפשרנה חתימה על הסכם קיבוצי.

נוסף על האמור לעיל, מותנית חתימת הסכם קיבוצי, כאמור, באישור דירקטוריון הבנק, ובכפוף להמלצת ועדת התגמול. להלן עיקרי ההבנות שגובשו:

- הסכם כולל בין הצדדים, אם וככל שייחתם, יחול לגבי השנים 2016-2021.
- במהלך התקופה הנ"ל, תינתנה תוספות קבועות ותוספות דיפרנציאליות לשכר. תוספת הוותק שתינתן לעובדים שייקלטו בבנק החל ממועד חתימת ההסכם תופחת לעומת הקיימת כיום.
- יינתן מענק מותנה בביצועי הבנק (תשואה להון), הכולל תוספת מדורגת בהתאם לעמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית.
- העובדים יקבלו מענק התמדה והירתמות מיוחד בסכום של שתי משכורות י"ג (לפי ערך יום חתימת ההסכם), אשר ישולם בארבעה תשלומים של מחצית משכורת כאמור, בכל אחת מהשנים 2018 עד 2021.
- ישרור שקט תעשייתי מלא ומוחלט, לאורך כל תקופת ההסכם.
- עובדי הבנק יירתמו לסייע בהצלחת מהלכים לרכישה ו/או מיזוג של בנק אחר, שאינו נמנה עם ארבעת הבנקים הגדולים, ללא עלות נוספת לבנק.
- תופעל תכנית הפרישה מרצון שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016 (דיווח מיידי מיום 27 בדצמבר 2016 אסמכתא 01-092211-2016).

בהתאם להבנות שגובשו, ובכפוף לקבלת האישורים הדרושים לחתימת הסכם קיבוצי בין הצדדים כאמור, ולחתימת הסכם קיבוצי בפועל, האומדן הראשוני של העלות שתיכלל בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2017, הכוללת את כל הרכיבים הרלוונטיים עד וכולל סוף רבעון שלישי של שנת 2017, הינו סך של כ-160 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (104 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס).

לפרטים בדבר השפעת ההבנות שגובשו על ההתחייבות האקטוארית לתשלומי שכר, ראה ביאור 38. לדוחות הכספיים.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות עיקריות בענף הבנקאות בארץ ובעולם

- למידע נרחב בדבר מגמות של השנים האחרונות בענף הבנקאות בארץ ובעולם ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2016.
- התפתחויות נוספות בשנת 2017:
בהמשך להוראת ההתייעלות התפעולית של המערכת הבנקאית בישראל פרסם בנק ישראל מכתב המרחיב את הגדרת ההתייעלות ומעודד צעדי התייעלות נוספים לרבות צמצום עלויות הנדל"ן והתחזוקה של יחידות המטה, בין היתר, באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי, זאת באמצעות מתן הקלות בדרישות הלימות ההון.
לפרטים בדבר מכתב בנק ישראל ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו (חקיקה והוראות פיקוח) בדוחות כספיים אלה.
לפרטים בדבר השפעת ההנחיות על הבנק, ראה תוכנית הבנק לריכוז יחידות המטה של הבנק לעיל וכן, ביאור 9 לדוחות הכספיים.

התפתחויות במשק בישראל ובכלכלה העולמית במחצית הראשונה של שנת 2017

המשק בישראל

התפתחויות ריאליות

צמיחת התוצר במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה בשיעור שנתי של 2.1%, לעומת 4.6% במחצית המקבילה של שנת 2016 ולעומת 4.0% בשנת 2016 כולה. ההתמתנות בקצב צמיחת התוצר התרחשה בעקבות ההשפעות הבאות: התמתנות בצמיחת הצריכה הפרטית השוטפת; ירידה חדה בצריכת מוצרים בני קיימא, לאחר שבתקופות קודמות נרשמו בסעיף זה שיעורי צמיחה חריגים על רקע רכישה מוגברת של כלי רכב, בעקבות שינוי כללי המס הירוק; ירידה בהשקעות בענפי משק; סעיף יצוא הסחורות והשירותים המשיך לצמוח במחצית הראשונה של השנה, אך בקצב נמוך מזה שנרשם בו בשתי המחציות הקודמות.

על פי הערכת בנק ישראל שוק העבודה נמצא בקרבת תעסוקה מלאה. שיעור האבטלה הממוצע במחצית הראשונה של שנת 2017 עמד על 4.4%, בהשוואה לשיעור של 4.8% בשנת 2016. זאת, במקביל ליציבות בשיעור המועסקים הממוצע ברמה של כ-64.1%.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 מדד המחירים לצרכן נותר ללא שינוי, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. המדד הושפע בעיקר מהתייקרות במחירי הדיור (שכירות), במחירי תחזוקת הדירה, במחירי המזון, ובמחירי החינוך, התרבות והבידור. ההתייקרות קוזזה על ידי ירידה במחירי התחבורה והתקשורת ובמחירי ההלבשה וההנעלה. במהלך 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש יוני 2017 ירד מדד המחירים לצרכן בשיעור של 0.2%.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם:

שער החליפין של:	30 ביוני 2017	31 בדצמבר 2016	שיעור השינוי (באחוזים)
הדולר של ארצות הברית (בשקלים חדשים)	3.496	3.845	(9.1)
אירו (בשקלים חדשים)	3.986	4.044	(1.4)

ביום 23 באוגוסט 2017 עמד שער החליפין של השקל מול הדולר על 3.618 - פיחות של 3.5% מיום 30 ביוני 2017. שער החליפין של השקל מול האירו עמד באותו היום על 4.268 פיחות של 7.1% מיום 30 ביוני 2017.

מדיניות מוניטרית

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 לא חל שינוי בשיעור ריבית בנק ישראל, אשר המשיכה לעמוד על שיעור של 0.10%. המדיניות המוניטארית של בנק ישראל מתחילת השנה הושפעה, בין היתר, מהמשך התחזקות השקל אל מול סל המטבעות, קיפאון מתמשך ביצוא הסחורות, ציפיות אינפלציה מתונות והמשך מדיניות מוניטארית מרחיבה במשקים מרכזיים בעולם, וזאת על רקע המשך צמיחה של הכלכלות העיקריות בעולם בקצב איטי.

מדיניות פיסקלית

בחודשים ינואר-יולי 2017 נרשם בתקציב הממשלה גירעון מצטבר בסך של 9.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת גירעון תקציבי מצטבר בסך של 2.6 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הגירעון ביחס לתוצר המקומי הגולמי ב-12 החודשים שהסתיימו ביולי 2017 הינו 2.6%, לעומת שיעור של 2.1% בשנת 2016.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הסתכמה הכמות המבוקשת לדירות חדשות (דירות שנמכרו ודירות שנבנו שלא למטרת מכירה) במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 בכ-21.1 אלף דירות, ירידה של 21% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ושל 24% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2015. הירידה לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובעת, בין היתר, מירידה בכמות המבוקשת של דירות על ידי משקיעים. במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2017 ניתנו לציבור הלוואות לדירור בסך של 26.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 30.7 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ו-32.2 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה בשנת 2015.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדירור, במונחי 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש יוני 2017 עלו בשיעור של 4.5%, לעומת עלייה בשיעור של 6.7% בשנת 2016 ושל 7.8% בשנת 2015.

שוק ההון

המסחר בשווקי המניות בארץ ובעולם, ברבעון השני של שנת 2017, המשיך להתנהל במגמה חיובית בהובלת הבורסות בארצות הברית.

שוק המניות - המדדים העיקריים, תל אביב 35 ותל אביב 125, עלו ברבעון השני של שנת 2017 ב-2.6% ו-3.0% בהתאמה, לאחר ירידות של 5.0% ו-2.4% ברבעון הראשון של שנת 2017. מדד תל אביב 90 עלה ברבעון השני של שנת 2017 ב-4.2%, לאחר עלייה של 8.4% ברבעון הראשון.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המירים הסתכם ברבעון השני של שנת 2017 ב-1.41 מיליארדי שקלים חדשים בממוצע ליום לעומת 1.37 מיליארדי שקלים חדשים בממוצע ליום בארבעת הרבעונים האחרונים, ו-1.65 מיליארדי שקלים חדשים בממוצע ליום ברבעון הראשון בו עלתה רמת המסחר עם שינוי הרכב מדדי המניות.

שוק איגרות החוב - במהלך הרבעון השני של שנת 2017 נמשכה מגמה של עליות שהחלה ברבעון הראשון, לקראת תום הרבעון הואטה מגמה זו. אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלו במחצית הראשונה של הרבעון, במקביל לעלייה בציפיות האינפלציה, מגמה שהתחלפה במחצית השנייה של הרבעון. אגרות החוב הממשלתיות השיקליות ואגרות החוב הקונצרניות המשיכו להניב תשואה חיובית למשקיעים.

מדד איגרות החוב הכללי רשם ברבעון השני של שנת 2017 עלייה של 1.1%, לאחר עלייה של 0.6% ברבעון הראשון של השנה. מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלה ב-0.8%, לאחר ירידה של 0.6% ברבעון הראשון של שנת 2017. מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות עלה ברבעון השני של שנת 2017 ב-0.7%, לאחר עלייה של 0.6% ברבעון הראשון. מדד תל בונד 20 סיים את הרבעון השני של שנת 2017 בעלייה של 1.7%, לאחר עלייה של 1.6% ברבעון הראשון של שנת 2017. מדד תל בונד 40 רשם ברבעון השני של שנת 2017 עלייה של 1.5%, לאחר עלייה של 0.7% ברבעון הראשון של שנת 2017.

כלכלה עולמית

קצב הצמיחה של כלכלת ארצות הברית הואץ ברבעון השני של שנת 2017, כאשר התוצר האמריקאי צמח בשיעור שנתי של 2.6%, לעומת שיעור של 1.2% ברבעון הראשון של השנה, ושל 1.5% בשנת 2016. במחצית הראשונה של השנה חל שיפור במדד הייצור התעשייתי, ומדד מנהלי הרכש המשיך להעיד על התרחבות בפעילות הכלכלית. מנגד, במסחר הקמעונאי חלה ירידה בקצב ההתרחבות. בשוק העבודה התקבלו נתונים חיוביים: ממוצע מספר המשרות שנוספו למשק האמריקאי במחצית הראשונה של השנה היה גבוה מהציפיות, ובשיעור האבטלה נרשמה ירידה נוספת במקביל לעלייה מתונה בשיעור ההשתתפות. עם זאת, קצב הגידול של השכר הריאלי הואט. בעקבות הנתונים החיוביים שהתקבלו משוק העבודה, העלה ה-FED את הריבית בחודש יוני ב-0.25% לרמה של 1.0%-1.25%.

התוצר בגוש האירו צמח ברבעון השני של שנת 2017 בשיעור שנתי של 2.2%, בהשוואה לשיעור של 1.9% ברבעון הראשון של השנה ולשיעור של 1.7% בשנת 2016. במחצית הראשונה של שנת 2017 חל שיפור מסוים בקצב הגידול של מדדי הייצור התעשייתי והמסחר הקמעונאי. מדד מנהלי הרכש ממשך להעיד על התרחבות בפעילות הכלכלית, ומדדי הסנטימנט הכלכלי, ביטחון העסקים ואמון הצרכנים נמצאים ברמתם הגבוהה ביותר בשנים האחרונות. שיעור האבטלה ממשיך לרדת, אך בקצב מתון.

הכלכלה הסינית צמחה ברבעון השני של שנת 2017 בשיעור שנתי של 6.9%, בדומה לקצב הצמיחה שנרשם ברבעון הקודם, ולעומת 6.7% בשנת 2016 כולה. העלייה בקצב הצמיחה התרחשה בעיקר בעקבות שיפור ביצוא, בייצור התעשייתי ובמסחר הקמעונאי.

נתוני מאקרו חיוביים והעדר אלטרנטיבות השקעה המשיכו לתת רוח גבית למדדי המניות בעולם. מדדי דאו ג'ונס ו-S&P500 עלו ברבעון השני של שנת 2017 ב-3.3% ו-2.6% בהתאמה, לאחר עליות של 4.6% ו-5.5% ברבעון הראשון. מדד נאסד"ק 100 עלה ברבעון השני של שנת 2017 ב-3.9% לאחר עלייה של 11.8% ברבעון הראשון.

מדד ה-DAX הגרמני עלה ברבעון השני של שנת 2017 ב-0.1%, לאחר עלייה של 7.2% ברבעון הראשון של השנה. מדדי ה-FTSE100 הבריטי וה-CAC הצרפתי ירדו ברבעון השני של שנת 2017 ב-0.1% ו-0.04%, בהתאמה, לאחר עלייה של

2.5%-5.4% ברבעון הראשון של השנה. מדד ה-Nikkei היפני עלה ברבעון השני של שנת 2017 ב-5.9%, לאחר ירידה של 1.1% ברבעון הראשון של שנת 2017.

סיכונים מובילים ומתפתחים

במסגרת פעילותו נחשף הבנק לשורה של סיכונים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו ובתדמיתו. במסגרת מיפוי הסיכונים, בוחן הבנק את הסיכונים המובילים, סיכונים קיימים (או חדשים) העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות של הבנק ויציבותו, כגון: סיכונים אשראי, ריבית ונזילות. כמו כן, מזהים הסיכונים המתעוררים, סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הארגון. מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים אבטחת מידע וסייבר, טכנולוגית המידע, מוניטין וקבוצת סיכונים הציות והרגולציה. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק ואת תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 לא התרחשו אירועי הפסד מהותיים. לפרטים בדבר שביתה של עובדי הבנק המיוצגים על ידי ארגון העובדים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

לפרטים נוספים הכוללים את ניתוח הסיכונים העיקריים שהבנק חשף אליהם וסקירה של אופן ניהולם והתפתחותם בתקופה המדווחת, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן וכן, דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

רואה החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב בדוח הסקירה לאמור בביאור 38, בביאור 10 ב.2.ח. ובביאור 10 ב.3.א-ג) לתמצית הדוחות הכספיים, ביחס להתחייבויות תלויות בבנק לרבות תביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו, ובקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות, וכן לאמור בביאור 10 ב.4 בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

אירועים לאחר תאריך המאזן

- לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון השני של שנת 2017 ראה פרק "ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון" להלן, וכן דוח על השינויים בהון העצמי וביאור אירועים לאחר תאריך המאזן במסגרת תמצית דוחות כספיים אלה.
- לפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבות נדחים בבנק י"ב, לאחר תאריך המאזן, ראה ביאור 9 י"ד לדוחות הכספיים.

שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים

מיסים נדחים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2017, את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה. בהתאם לכללים החדשים מכיר הבנק בהתחייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

לפרטים נוספים ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

מלבד האמור לעיל, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017, לא חלו שינויים במדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, אשר מפורטים בדוח הדייקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השני של שנת 2017 ב-400 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 340 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 17.6%.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-721 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 628 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 14.8%.

ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ מפעילות שוטפת ברבעון השני של שנת 2017, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-1,071 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 946 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 13.2%. הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2017, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-2,118 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,868 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 13.4%. הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית ברבעון השני של שנת 2017, כפי שמוצגות בדוחות כספיים אלה, הסתכמו ב-1,194 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,083 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 10.2%. הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית במחצית הראשונה של שנת 2017, כפי שמוצגות בדוחות כספיים אלה, הסתכמו ב-2,220 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,910 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16.2%.

להלן ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים)	2016				2017		
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
	760	1,014	1,056	948	1,027	1,173	הכנסות ריבית, נטו
	67	69	40	119	(1)	21	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית ⁽¹⁾
10.2	827	1,083	1,096	1,067	1,026	1,194	סך הכנסות מימון
							בניכוי:
	(119)	57	43	(29)	(21)	105	השפעת מדד המחירים לצרכן
	10	10	13	7	13	9	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
	31	23	17	1	7	18	רווחים ממימוש איגרות חוב ורווחים מאיגרות חוב למסחר, נטו
	(17)	47	33	70	(20)	(9)	השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן ואחרות ⁽²⁾
	(95)	137	106	49	(21)	123	סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
13.2	922	946	990	1,018	1,047	1,071	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת

שיעור השינוי (באחוזים)	מחצית ראשונה		
	2016	2017	
16.2	1,910	2,220	סך הכנסות מימון
	42	102	בניכוי: סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
13.4	1,868	2,118	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת

(1) הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות השפעת שווי הוגן ואחרות, וכן הוצאה בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסות ריבית.

(2) השפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן נובעת מההבדל בין הטיפול החשבונאי במכשירים מאזניים הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית), הפרשי הצמדה, והפרשי שער בלבד), לבין נגזרים הנמדדים לפי שווי הוגן. השפעות אחרות כוללות גם:

- בעקבות ירידה בהיקף הפירעונות המוקדמים של משכנתאות, נרשמה ברבעון השני ובמחצית הראשונה של שנת 2017 ירידה בהכנסות בהיקף של כ-23 ו-49 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה, לעומת התקופות המקבילות אשתקד.
- השפעת חיסוי שמבצע הבנק כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחוץ לארץ באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

להלן פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון שני				
שיעור השינוי (באחוזים)	סכום השינוי	2016	2017	מגזר פעילות
אנשים פרטיים:				
17.8	48	270	318	משקי בית- הלוואות לדיור
14.5	38	262	300	משקי בית- אחר
7.1	1	14	15	בנקאות פרטית
15.9	87	546	633	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:				
12.6	24	191	215	עסקים קטנים וזעירים
14.9	7	47	54	עסקים בינוניים
-	-	119	119	עסקים גדולים
20.0	5	25	30	גופים מוסדיים
9.4	36	382	418	סך הכל פעילות עסקית
(8.8)	(10)	114	104	ניהול פיננסי
10.8	113	1,042	1,155	סך הכל פעילות בישראל
(4.9)	(2)	41	39	פעילות חוץ לארץ
10.2	111	1,083	1,194	סך הכל

מחצית ראשונה				
שיעור השינוי (באחוזים)	סכום השינוי	2016	2017	מגזר פעילות
אנשים פרטיים:				
18.2	96	527	623	משקי בית- הלוואות לדיור
14.7	76	518	594	משקי בית- אחר
16.0	4	25	29	בנקאות פרטית
16.4	176	1,070	1,246	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:				
10.5	40	380	420	עסקים קטנים וזעירים
13.3	12	90	102	עסקים בינוניים
1.8	4	227	231	עסקים גדולים
10.2	5	49	54	גופים מוסדיים
8.2	61	746	807	סך הכל פעילות עסקית
-	73	15	88	ניהול פיננסי
16.9	310	1,831	2,141	סך הכל פעילות בישראל
-	-	79	79	פעילות חוץ לארץ
16.2	310	1,910	2,220	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר הצמדה	רבעון שני		מחצית ראשונה		שיעור השינוי (באחוזים)
	2017	2016	2017	2016	
מטבע ישראלי לא צמוד	154,436	135,787	152,070	132,643	14.6
מטבע ישראלי צמוד למדד	50,826	50,952	50,419	51,490	(2.1)
מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	12,574	12,215	12,272	12,334	(0.5)
סך הכל	217,836	198,954	214,761	196,467	9.3

השינויים ביתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית במגזרים השונים נובעים בעיקר מהצמיחה בפעילות האשראי לציבור כאשר עיקר הצמיחה הינה במגזר השקלי. הגידול ביתרות הממוצעות במטבע חוץ כתוצאה מעלייה בנדל"ת, קוזז בהשפעת ירידת שער החליפין של הדולר.

להלן פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)⁽¹⁾ על בסיס יתרות ממוצעות⁽²⁾, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים):

מגזרי הצמדה	רבעון שני		מחצית ראשונה	
	2017	2016	2017	2016
מטבע ישראלי לא צמוד	1.93	2.01	1.97	2.02
מטבע ישראלי צמוד למדד	1.08	0.64	0.89	0.42
מטבע חוץ	1.38	1.22	1.59	1.23
סך הכל	1.69	1.67	1.68	1.54

(1) שיעורי ההכנסה וההוצאה חושבו ביחס לנכסים ולהתחייבויות הנושאים ריבית.
 (2) יתרות ממוצעות לפני ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.

במגזר השקלי מוצג פער ריבית של 1.93 אחוז בתקופה המדווחת, לאחר שירידה בעמלות פירעון מוקדם, קיזזה עלייה בפער הריבית בפעילות השוטפת. העלייה בפער הריבית במטבע ישראלי צמוד למדד נובעת מהמשך מגמת שיפור במרווחי הריבית וירידה בעלות הממוצעת של מקורות צמודי מדד.

פילוח פערי הריבית בחתכים שונים (סוג פעילות, מגזרי הצמדה וניתוח כמות ומחיר), מידע נוסף על נכסים והתחייבויות שאינם נושאים ריבית ומידע על פעילות מחוץ לישראל נכלל במסגרת נספחים לדוחות הרבעוניים - "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית".

הוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-42 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.09% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת 57 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, שיעור של 0.14% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו ובסך הכל קיטון של 15 מיליוני שקלים חדשים.
 הוצאות בגין הפסדי אשראי בקבוצה הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-91 מיליוני שקלים חדשים. שיעור של 0.10% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו לעומת 60 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור של 0.07% (על בסיס שנתי) מסך האשראי לציבור, נטו, ובסך הכל גידול של 31 מיליוני שקלים חדשים.

להלן פירוט התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי (מיליוני שקלים חדשים):

	רבעון שני		מחצית ראשונה	
	2017	2016	2017	2016
הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני (לרבות מחיקות חשבונאיות)	(1)	38	40	90
הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי:				
לפי עומק הפיגור	4	1	(1)	(16)
אחרת	39	18	52	(14)
סך הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי	42	57	91	60
שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים):	0.09%	0.14%	0.10%	0.07%
מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור	0.20%	0.34%	0.27%	0.22%
מזה: בגין הלוואות לדיור	0.04%	0.04%	0.02%	0.00%

ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני ברבעון השני של שנת 2017 הושפעה מגבייה משמעותית מלקוחות שנמחקו בעבר.

ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור הושפעה במחצית הראשונה של שנת 2016 מהחזרי פיגורים משמעותיים של לקוחות. שינויים בהפרשה הקבוצתית האחרת מוסברים בהבדלים בין טווח השנים של שיעור הפסדי העבר ששימש בחישוב ההפרשה בתקופות, זאת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. בשנת 2017 טווח השנים ההיסטורי הינו 7 שנים. בנוסף, הושפעה ההפרשה הקבוצתית האחרת מצמיחה משמעותית באשראי המסחרי והפרטי שאינו לדיור ברבעון שחלף (1.7 מיליארד שקלים חדשים).

להלן פירוט ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות	מחצית ראשונה		רבעון שני	
	2016	2017	2016	2017
אנשים פרטיים:				
משקי בית- הלוואות לדיור	1	12	10	12
משקי בית- אחר ⁽¹⁾	36	60	24	36
בנקאית פרטית	-	1	-	1
סך הכל אנשים פרטיים	37	73	34	49
פעילות עסקית:				
עסקים קטנים וזעירים ⁽¹⁾	63	70	39	38
עסקים בינוניים	(2)	(14)	-	(11)
עסקים גדולים	(37)	(30)	(9)	(32)
גופים מוסדיים	3	(10)	(3)	(4)
סך הכל פעילות עסקית	27	16	27	(9)
ניהול פיננסי	(1)	-	-	1
סך הכל פעילות בישראל	63	89	61	41
פעילות חוץ לארץ	(3)	2	(4)	1
סך הכל	60	91	57	42

(1) הגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי נובע מגידול בהפרשה הקבוצתית הנגזרת מגידול בהיקף האשראי וכן מהשפעות חקיקה המצמצמות את היקף החזרי החוב מלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים.

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח התפתחות האשראי לציבור ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח סיכון האשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן, וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

הכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-386 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 432 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 46 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-754 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 953 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 199 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר להלן.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-21 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 69 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-20 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 136 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

בסעיף זה נכללות, בין היתר, השפעות שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באיגרות חוב והוצאות (הכנסות) בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה (ההוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסת ריבית. ראה ניתוח הכנסות המימון מפעילות שוטפת לעיל.

הכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-353 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 352 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 1 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-710 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 717 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 7 מיליוני שקלים חדשים.

הצמיחה השוטפת במרבית סעיפי העמלות קוזזה בירידה בהכנסות מעמלות ערביות חוק מכר בעקבות מכירת הסיכון באמצעות רכישת פוליסות ביטוח לערביות מסוג זה.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-12 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 1 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-24 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 100 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 76 מיליוני שקלים חדשים. במחצית הראשונה של שנת 2017 נכללו רווחי הון

של 1 מיליוני שקלים חדשים לפני מס ממימוש נכסים במסגרת ה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף, לעומת 78 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-877 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 836 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 4.9%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1,700 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,615 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.3%, ראה הסבר להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-568 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 520 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול נקודתי בשיעור של 9.2%, הנובע מעלייה בהוצאות חופשה, עלייה בהפרשה בגין תגמול לעובדים והשפעת זקיפת הוצאות בגין תוכנית התייעלות בשנת 2017.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1,066 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 997 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.9%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-181 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 171 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 5.8%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-367 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 345 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.4%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הושפעו מהטמעת מערכת ליבה בנקאית חדשה בבנק יהב החל מיום 1 בינואר 2017, כאשר בחלקן, הוצאות אלה הינן חד פעמיות. ללא השפעת הגידול בהוצאות בנק יהב, חל גידול של 1.0% ו-1.4% בלבד ברבעון השני ובמחצית הראשונה של שנת 2017 בהתאמה.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-128 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 145 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 17 מיליוני שקלים חדשים הנובע בעיקר מירידה בהוצאות משפטיות וייעוץ לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-267 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 273 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים.

להלן נתוני Cost-Income Ratio⁽¹⁾ (באחוזים):

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	Cost-Income Ratio
60.8	57.8	55.2	60.5	59.0	56.3	

שנתי		מחצית ראשונה	
2016	2016	2016	2017
58.5	59.2	57.5	Cost-Income Ratio

(1) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכמו ברבעון השני של שנת 2017 ב-640 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 553 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 15.7%.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-1,163 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,052 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.6%. ראה הסבר מפורט לעיל.

ההפרשה למיסים הסתכמה ברבעון השני של שנת 2017 ב-231 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 200 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 15.5%. שיעור ההפרשה למיסים על הרווח לפני מיסים ברבעון השני של שנת 2017 הסתכמו ב-36.1%, לעומת שיעור הפרשה של 36.2% ברבעון המקביל אשתקד.

ההפרשה למיסים הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-423 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 403 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.0%. שיעור ההפרשה למיסים על הרווח לפני מיסים במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו ב-36.4%, לעומת שיעור הפרשה של 38.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למיסים על הרווח במחצית הראשונה של שנת 2016 כללה הוצאה של כ-30 מיליוני שקלים חדשים הנובעת מקיטון ביתרת המיסים הנדחים, בעקבות ירידת שיעור המס באותה התקופה.

ברבעון השני ובמחצית הראשונה של שנת 2017, כוללת ההפרשה למיסים את השפעת יישום כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה. בהתאם לכללים מכיר הבנק בהתחייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות. לפרטים ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - ברבעון השני של שנת 2017 נרשמו רווחים בגין חברות כלולות בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הרבעון המקביל אשתקד בו לא נרשמו רווחים בגין חברות כלולות.

במחצית הראשונה של שנת 2017 לא נרשמו רווחים בגין חברות כלולות, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם ברבעון השני של שנת 2017 ב-10 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 13 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-19 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 21 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2017 ב-400 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 340 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-721 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 628 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ברוח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק נכללים בעיקר השינויים בהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, השינויים בגידור תזרים מזומנים והשינויים בהתאמות בגין הטבות לעובדים.

ברבעון השני ובמחצית הראשונה של שנת 2017 ירד הרווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק ב-28 ו-8 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה, לעומת התקופות המקבילות אשתקד. השינוי ברווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע בעיקר מהתאמות בגין הטבות לעובדים ומהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן. לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות תשואת⁽¹⁾ רווחי הקבוצה על ההון⁽²⁾ יחס הון עצמי רובד⁽³⁾ לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות⁽⁴⁾ ויחס המינף בתום הרבעון⁽⁵⁾ (באחוזים):

2016				2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
10.0	11.6	12.4	8.6	10.4	12.7	תשואת רווח נקי על ההון
9.65	9.72	9.85	10.10	10.12	10.15	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון בתום הרבעון
97	99	105	117	118	122	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני)
5.23	5.33	5.31	5.27	5.27	5.42	יחס המינף בתום הרבעון

שנת		מחצית ראשונה		
2016	2016	2017	2017	
10.2	10.6	11.4	11.4	תשואת רווח נקי על ההון

- (1) תשואה בחישוב שנתי.
- (2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה.
- (3) לפרטים בדבר הוראת ניהול בנקאי תקין 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדירור" על הון עצמי רובד 1, החל מיום 1 בינואר 2015, ראה ביאור 9 ד' בדוחות הכספיים.
- (4) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- (5) יחס המינף (Leverage Ratio) - הון רובד 1 לפי כללי באזל לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.

רווח ודיבידנד למניה

להלן נתוני הרווח והדיבידנד למניה (מניה רגילה בסך 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

שנת	מחצית ראשונה		רבעון שני		
	2016	2017	2016	2017	
5.46	2.71	3.10	1.47	1.72	רווח בסיסי למניה
5.46	2.71	3.08	1.47	1.71	רווח מדולל למניה
80.26	34.15	58.60	18.62	41.45	דיבידנד למניה (באגורות)

ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת						
	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
	2016	2016	2016	2016	2017	
	2.0	7.9	230,455	217,758	235,056	סך כל המאזן
	(6.2)	6.3	41,725	36,842	39,146	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	3.4	7.0	171,341	165,515	177,133	אשראי לציבור, נטו
	2.9	25.4	10,262	8,419	10,560	ניירות ערך
	(12.2)	(10.0)	1,585	1,545	1,391	בניינים וציוד
	1.4	6.5	178,252	169,621	180,680	פיקדונות הציבור
	(5.4)	22.9	1,537	1,183	1,454	פיקדונות מבנקים
	3.0	14.4	27,034	24,337	27,851	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
	4.4	7.2	12,714	12,384	13,276	הון עצמי

מזומנים ופיקדונות בבנקים - יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים קטנה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 ב-2.6 מיליארדי שקלים חדשים. הקיטון ביתרת המזומנים הינו במסגרת הניהול השוטף של נזילות הבנק.

אשראי לציבור, נטו - משקלו של האשראי לציבור, נטו במאזן המאוחד מסך כל הנכסים, הגיע ביום 30 ביוני 2017 ל-75%, לעומת 74% בסוף שנת 2016. האשראי לציבור, נטו בקבוצה, גדל במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 ב-5.8 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 3.4%.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני, התפתחות החובות הבעייתיים ומדדי סיכון שונים הנוגעים לאשראי לדיור ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת						
	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
	2016	2016	2016	2016	2017	
	5.4	12.1	111,144	104,449	117,137	מטבע ישראלי לא צמוד
	1.2	0.5	49,369	49,741	49,978	צמוד מדד
	(7.5)	(11.5)	10,828	11,325	10,018	מט"ח כולל צמוד מט"ח
	3.4	7.0	171,341	165,515	177,133	סך הכל

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שעור השינוי (באחוזים) לעומת				
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	
2017	2016	2016	2016	
אנשים פרטיים:				
117,585	110,007	114,076	6.9	3.1
19,797	17,533	18,943	12.9	4.5
88	86	81	2.3	8.6
137,470	127,626	133,100	7.7	3.3
פעילות עסקית:				
16,169	14,551	15,121	11.1	6.9
5,615	4,720	4,786	19.0	17.3
13,129	13,906	13,577	(5.6)	(3.3)
1,585	1,444	1,534	9.8	3.3
36,498	34,621	35,018	5.4	4.2
3,165	3,268	3,223	(3.2)	(1.8)
177,133	165,515	171,341	7.0	3.4

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2016		ליום 31 בדצמבר 2016		סכומים מדווחים		
סיכון אשראי ⁽¹⁾		סיכון אשראי ⁽¹⁾		סיכון אשראי ⁽¹⁾		(במיליוני שקלים חדשים)		
מאזני	חוץ מאזני	מאזני	חוץ מאזני	מאזני	חוץ מאזני	מאזני	חוץ מאזני	כולל
1. סיכון אשראי בעייתי								
576	183	885	160	1,045	681	212	893	סיכון אשראי פגום
429	-	109	-	109	428	-	428	סיכון אשראי נחות
1,613	34	1,127	225	1,352	1,381	229	1,610	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
2,618	217	2,121	385	2,506	2,490	441	2,931	סך הכל סיכון אשראי בעייתי
מזה: חובות שאינם פגומים,								
1,010		962		958				בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾
546		851		653				2. נכסים שאינם מבצעים ⁽³⁾

- (1) אשראי מאזני וחץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
 (2) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר, בסך של 937 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 - 871 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2016 - 853 מיליוני שקלים חדשים).
 (3) נכסים שאינם צוברים ריבית.

לפרטים נוספים ראה בראשית פרקים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

סיכון האשראי של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ מאזני, אשר מרכיביהם משוקללים בהתאם לאופי הלווה וסוג האשראי בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון המאזני כולל את יתרות האשראי לציבור, מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור והשקעות של הקבוצה באיגרות חוב של הציבור. סיכון האשראי החוץ מאזני כולל ערבויות ועסקאות במכשירים חוץ מאזניים, התחייבויות למתן אשראי ומסגרות אשראי שטרם נוצלו. סיכון האשראי הכולל בקבוצת הבנק הסתכם ביום 30 ביוני 2017 ב-232 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 227 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 2.1%.

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	
2016	2016	2016	2016	2017
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים⁽¹⁾:				
				מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו ⁽¹⁾
(5.2)	(5.1)	16,688	16,671	15,825
(7.9)	(7.5)	12,461	12,406	11,471
				ערביות לרוכשי דירות
				התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
7.2	(10.8)	10,651	12,805	11,416
(15.2)	(21.7)	7,559	8,193	6,413
				מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
16.0	19.8	5,797	5,611	6,723
10.4	10.4	4,869	4,869	5,373
(14.6)	(9.6)	2,606	2,462	2,225
(31.5)	(53.5)	384	566	263
				ערביות והתחייבויות אחרות
				אשראי תעודות
מכשירים פיננסיים נגזרים⁽²⁾:				
(9.6)	(11.3)	233,901	238,451	211,417
22.4	26.7	3,581	3,460	4,384
14.7	8.1	3,568	3,787	4,093
				סך הכל ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים
				נכסים (מאזניים) בגין מכשירים נגזרים
				התחייבויות (מאזניות) בגין מכשירים נגזרים

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים.
 (2) כולל עסקאות פרוורוד, SWAPS, אופציות ונגזרי אשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני ראה פרק הסיכונים להלן וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך גדלה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 ב-0.3 מיליארדי שקלים חדשים וגדלה ב-2.1 מיליארדי שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול ביתרת ההשקעה בניירות ערך הינו במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

להלן התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים (במיליוני שקלים חדשים):

30 ביוני 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
3,245	3,245	77	-	3,322
7,166	7,167	⁽²⁾ 35	⁽²⁾ (36)	7,166
149	149	-	-	149
10,560	10,561	112	(36)	10,637
ניירות ערך מוחזקים לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
סך כל ניירות הערך				
30 ביוני 2016				
3,215	3,215	100	-	3,315
4,984	4,972	⁽²⁾ 37	⁽²⁾ (25)	4,984
220	218	⁽³⁾ 2	-	220
8,419	8,405	139	(25)	8,519
ניירות ערך מוחזקים לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
סך כל ניירות הערך				
31 בדצמבר 2016				
3,236	3,236	75	-	3,311
6,678	6,724	⁽²⁾ 30	⁽²⁾ (76)	6,678
348	347	⁽³⁾ 1	-	348
10,262	10,307	106	(76)	10,337
ניירות ערך מוחזקים לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
סך כל ניירות הערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 (3) נזקפו לדוח רווח והפסד, אך טרם מומשו.

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016	2016	2016	2017	
אנשים פרטיים:					
2.7	5.5	71,334	69,456	73,263	משקי בית- אחר
5.7	8.7	11,167	10,864	11,804	בנקאות פרטית
3.1	5.9	82,501	80,320	85,067	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:					
16.9	24.8	15,738	14,742	18,394	עסקים קטנים וזעירים
1.2	19.4	7,378	6,254	7,465	עסקים בינוניים
(24.0)	(15.4)	32,101	28,817	24,390	עסקים גדולים
14.2	15.8	35,285	34,814	40,309	גופים מוסדיים
0.1	7.0	90,502	84,627	90,558	סך הכל פעילות עסקית
(3.7)	8.2	5,249	4,674	5,055	פעילות חוץ לארץ
1.4	6.5	178,252	169,621	180,680	סך הכל

להלן התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016 ⁽¹⁾	2017	
תקרת הפיקדון			
59,606	57,842	60,695	עד 1
38,805	36,890	40,629	מעל 1 עד 10
25,042	23,599	26,528	מעל 10 עד 100
24,120	22,653	25,716	מעל 100 עד 500
30,679	28,637	27,112	מעל 500
178,252	169,621	180,680	סך הכל

(1) סווג מחדש. הסיווג מחדש הינו בגין התאמת חלוקת הפיקדונות לגודל כך שהחלוקה תהיה גם בהתחשב בישות המשפטית העצמאית של מפקידים. בעבר סווגו חלק מהפיקדונות כקבוצת מפקידים אחת, ללא הבחנה זו.

לפרטים נוספים על הרכב פיקדונות הציבור, ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.

פיקדונות מבנקים - יתרת פיקדונות מבנקים ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה לסך של כ-1.5 מיליארדי שקלים חדשים, בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2016.

איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה לסך של כ-27.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-27.0 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של 3.0%. ראה גם פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

הון, הלימות הון ומינוף

הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק - יתרת ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה לסך של כ-13.3 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-12.7 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2016 וכ-12.4 מיליארדי שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2016, גידול של 4.4%- ו-7.2% בהתאמה.

להלן הרכב ההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2016	2016	2017	
2,239	2,224	2,249	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
58	68	48	קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(76)	(76)	(76)	מניות באוצר
(317)	(111)	(339)	הפסד כולל אחר מצטבר ⁽²⁾⁽³⁾
10,810	10,279	11,394	עודפים ⁽⁴⁾
12,714	12,384	13,276	סך הכל

- (1) לפרטים בדבר הנפקת מניות ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי.
 (2) לפרטים נוספים בדבר רווח (הפסד) כולל אחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.
 (3) יתרת הרווח (הפסד) כולל אחר ליום 30 ביוני 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 כוללת התאמות בגין הטבות לעובדים. לפרטים בדבר השפעת תוכנית התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2016.
 (4) לפרטים בדבר התפתחות ההכנסות וההוצאות המצטברות ליתרת העודפים בתקופת הדיווח ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ליום 30 ביוני 2017 הגיע ל-5.65% לעומת 5.52% ליום 31 בדצמבר 2016 ולעומת 5.69% ליום 30 ביוני 2016.

הלימות הון

ההון הפיקוחי

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי באזל, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית על מנת להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, לסיכון תפעולי, ולסיכון שוק. ההון הכולל מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2. הון רובד 1 כולל בעיקר את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק (ההון החשבונאי בספרים) ואת זכויות המיעוט, ומהווה את המרכיב העיקרי בספיגת הפסדים. הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. ביום 30 ביוני 2017 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף. הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון מסוג CoCo (Contingent convertible capital instrument), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן כאשר יחס הון עצמי רובד 1 יורד מתחת לטריגר כמותי שנקבע, או כאשר נמסרה הודעת המפקח על הבנקים, לפיה הפעלת המנגנון לספיגת הפסדי קרן, הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי (אירוע "אי קיימות" של הבנק). כתבי התחייבויות נדחים, שהוכרו כמכשירי הון רובד 2 על פי ההוראות הקודמות, אינם כשירים כהון פיקוחי על פי ההוראות הנוכחיות (בעיקר עקב היעדר מנגנון ספיגת הפסדים) ומופחתים על פני תקופת הוראות מעבר.

להלן נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			הון לצורך חישוב יחס ההון
13,318	12,792	13,920	הון עצמי רובד 1
13,318	12,792	13,920	הון רובד 1
4,888	4,619	4,488	הון רובד 2
18,206	17,411	18,408	סך הכל הון כולל
			יתרות משוקללות של נכסי סיכון
122,605	122,596	127,530	סיכון אשראי
1,184	1,191	1,411	סיכון שוק
8,113	7,851	8,210	סיכון תפעולי
131,902	131,638	137,151	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

יחס הון לרכיבי סיכון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2015 מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחסים אלה התווספו דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח הינו 9.87%- ו-13.37% בהתאמה. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017
10.10	9.72	10.15
13.80	13.23	13.42
9.76	9.52	9.87
13.26	13.02	13.37

להלן התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2016		ליום 30 ביוני 2017		
דרישת הון ⁽³⁾	מסוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽²⁾	מסוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽¹⁾	מסוקללות של נכסי סיכון	קבוצת חשיפה
73	549	79	610	85	637	חובות של ריבונות
85	640	63	482	116	864	חובות של ישויות סקטור ציבורי
101	770	94	724	105	783	חובות של תאגידים בנקאיים
4,657	35,119	5,035	38,673	4,939	36,943	חובות של תאגידים
307	2,312	288	2,210	283	2,113	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
1,748	13,180	1,621	12,453	1,803	13,489	חשיפות קמעונאיות ליחידים
836	6,307	800	6,145	893	6,683	הלוואות לעסקים קטנים
7,770	58,597	7,332	56,311	8,097	60,560	משכנתאות לדיור
596	4,495	574	4,405	638	4,769	נכסים אחרים
16,173	121,969	15,886	122,013	16,959	126,841	סך הכל

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון⁽⁴⁾ CVA וסיכון תפעולי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2016		ליום 30 ביוני 2017		
דרישת הון ⁽³⁾	מסוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽²⁾	מסוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽¹⁾	מסוקללות של נכסי סיכון	סיכון שוק
157	1,184	155	1,191	189	1,411	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽⁴⁾
84	636	76	583	92	689	סיכון תפעולי ⁽⁵⁾
1,076	8,113	1,022	7,851	1,097	8,210	סיכון הכל
1,317	9,933	1,253	9,625	1,378	10,310	סך נכסי הסיכון
17,490	131,902	17,139	131,638	18,337	137,151	

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.37% מיתרות נכסי הסיכון.

(2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.02% מיתרות נכסי הסיכון.

(3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.26% מיתרות נכסי הסיכון.

(4) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(5) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

יחס המינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018. להלן יחס המינוף של הבנק (באחוזים):

2016				2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
5.23	5.33	5.31	5.27	5.27	5.42

(1) יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 5 אחוזים.

לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים ודוח סיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

דיבידנד

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 21 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק תוכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2017 עד 2021 ובמסגרתה החלטה על מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת החל משנת 2017. מדיניות הדיבידנד של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים, דיבידנד בשיעור של 30% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק. הבנק קיבל את אישורה של המפקחת על הבנקים, למתווה של מדיניות הדיבידנד. דירקטוריון הבנק יעקוב אחר הביצוע של התוכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד שצוין לעיל במדרגה נוספת, החל משנת 2018. זאת בכפוף לקבלת אישורה של המפקחת על הבנקים. מדיניות הדיבידנד הינה בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

להלן תמצית ההחלטות הקודמות שקבע הדירקטוריון לעניין מדיניות חלוקת דיבידנד:

- ביום 28 באפריל 2006 נקבע, כי יחולק בכל שנה דיבידנד בשיעור של 40% מהרווח הנקי מפעולות רגילות ו-80% מהרווח הנקי מפעולות בלתי רגילות.
- ביום 23 ביולי 2012 נקבע, כי בתקופת תוכנית החומש לשנים 2013-2017 תישמר מדיניות חלוקת הדיבידנד שאימץ לעצמו הבנק.
- ביום 14 באוגוסט 2013 נקבע קו פעולה לפיו עד ליום 31 בדצמבר 2014, יחולק דיבידנד בשיעור של עד 30% מהרווח הנקי השנתי מפעולות רגילות ו-80% מהרווח השנתי מפעולות בלתי רגילות.
- ביום 23 בדצמבר 2014, החליט דירקטוריון הבנק לאשר מדיניות חלוקת דיבידנד לשנים 2015-2016.
- מדיניות הדיבידנד הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים בשנים 2015 ו-2016 (החל מן הרבעון הראשון של שנת 2015) דיבידנד בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות.
- באותו מועד ובטרם ההחלטה שבתוקף מיום 21 בנובמבר 2016, כאמור לעיל, הוחלט כי בשנת 2017 מדיניות הדיבידנד תמשיך ותהא, חלוקה, בכל שנה של 40% מהרווח הנקי מפעולות רגילות ו-80% מפעולות בלתי רגילות.

חלוקת דיבידנד

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2015 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה (אגורות)	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
18 במאי 2015	14 ביוני 2015	15.84	36.6
16 באוגוסט 2015	17 בספטמבר 2015	21.35	49.5
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2015			
24 בפברואר 2016	21 במרץ 2016	15.52	36.0
18 במאי 2016	21 ביוני 2016	18.62	43.2
10 באוגוסט 2016	11 בספטמבר 2016	21.99	51.0
14 בנובמבר 2016	12 בדצמבר 2016	24.12	56.0
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2016			
20 במרץ 2017	26 באפריל 2017	17.12	39.8
15 במאי 2017	20 ביוני 2017	41.45	96.3

הכרזה על דיבידנד בגין רווחי הרבעון השני של שנת 2017

ביום 28 באוגוסט 2017 החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 120 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון השני של שנת 2017, זאת בהתאם למדיניות הדיבידנד המעודכנת כאמור לעיל. סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 516.3% מההון המונפק, דהיינו 51.63 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 10 בספטמבר 2017 ויום התשלום הינו 26 בספטמבר 2017. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק.

פעילות חוץ מאזנית אחרת

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ואו משמורת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016	2016	2016	2017	
3.0	5.9	217,310	211,431	223,871	ניירות ערך ⁽¹⁾
1.0	2.2	75,515	74,564	76,240	נכסי קופות גמל שהקבוצה מספקת להן שירותי תפעול
5.7	11.4	71,564	67,869	75,614	נכסים בנאמנות קבוצת הבנק
17.6	16.4	13,896	14,045	16,343	נכסי קרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול
2.1	6.0	11,055	10,644	11,285	נכסים אחרים בניהול ⁽²⁾

(1) שווי תיקי ניירות ערך במשמרת הבנק המוחזקים על ידי לקוחות, כולל יתרות ניירות ערך של קופות גמל וקרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול. יצוין כי יתרת פעילות הלקוחות המוצגת כוללת בנוסף ליתרת הערך של קרנות הנאמנות כאמור, גם את שווי יחידות ההשתתפות באותן קרנות המוחזקות על ידי לקוחות הבנק. העלייה נובעת מגידול בהיקפי הפעילות של לקוחות (קיימים וחדשים).

(2) לרבות:
- יתרות אשראי המגובות בפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית יתרת האשראי. בגין יתרות אלה מקבל הבנק הכנסה ממרווח או מעמלות.
- הלוואות אחרות בניהול הבנק לרבות, הלוואות לדיור שהבנק מנהל ומתפעל בעבור אחרים.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי).

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות של אנשים פרטיים ומגזרי פעילות של לקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן מגזרי הפעילות הפיקוחיים והגדרה תמציתית שלהם:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - לרבות ובעיקר קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות חוץ לארץ - מוצגת בנפרד מהפעילות בישראל בחלוקה לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה. לעומת זאת, פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט לעיל.

קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות. יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השיוך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותיים לשיוך הלקוח לחטיבה ספציפית.

לאור דרישת המפקח על הבנקים לדון ולנתח במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה את מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ולאור העובדה שקיים מתאם בין המגזרים ה"פיקוחיים" ל"גישת ההנהלה", יוצג המידע המגזרי (הכמותי והאיכותי) להלן, באופן תמציתי, לכל מגזר ומגזר באופן הבא:

- הגדרה פיקוחית של המגזר.
- הסבר להבדלים בין ההגדרה ה"פיקוחית" לבין אופן ניהול העסקים בפועל ("גישת ההנהלה").
- תוצאות כספיות של המגזר ("גישה הפיקוחית").

לפרטים בדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת ראה ביאור 12 בדוחות הכספיים.

לפרטים ולתיאור המגזרים באופן מפורט, ראה פרק פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות השנתיים לשנת 2016.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רווח נקי		חלק מסך רווח נקי (באחוזים)		
מחצית ראשונה		מחצית ראשונה		
2016	2017	2016	2017	
אנשים פרטיים:				
270	230	36.5	37.5	משקי בית- הלוואות לדיור
8	11	1.7	1.1	משקי בית- אחר
5	6	1.0	0.7	בנקאות פרטית
283	247	39.1	39.3	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:				
128	120	19.0	17.8	עסקים קטנים וזעירים
65	48	7.6	9.0	עסקים בינוניים
164	173	27.4	22.8	עסקים גדולים
15	7	1.1	2.1	גופים מוסדיים
372	348	55.2	51.6	סך הכל פעילות עסקית
27	(3)	-	3.7	ניהול פיננסי
682	592	94.3	94.6	סך הכל פעילות בישראל
39	36	5.7	5.4	פעילות חוץ לארץ
721	628	100.0	100.0	סך הכל

לפרטים בדבר תוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר משקי הבית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר משקי בית כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית. כלומר המגזר לא כולל אנשים פרטיים עם יתרת נכסים פיננסיים הגבוהה מ-3 מיליוני שקלים. אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 2.5 מיליוני שקלים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- ככלל, לקוחות פרטיים משויכים למגזרי משקי הבית. לפי הגישה הפיקוחית, לקוחות פרטיים עם חבות גבוהה או בעלי מאפיינים עסקיים, מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים ולא למגזר משקי הבית.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
במיליוני שקלים חדשים					
הלוואות לדיור	אחר	סך הכל	הלוואות לדיור	אחר	סך הכל
רווח ורווחיות					
1,045	527	518	1,217	623	594
-	-	-	-	-	-
336	74	262	340	76	264
1,381	601	780	1,557	699	858
37	1	36	72	12	60
919	227	692	1,018	263	755
425	373	52	467	424	43
163	143	20	170	154	16
262	230	32	297	270	27
רווח נקי :					
(21)	-	(21)	(19)	-	(19)
241	230	11	278	270	8
מאזן - סעיפים עיקריים:					
128,307	110,626	17,681	138,239	118,212	20,027
127,540	110,007	17,533	137,382	117,585	19,797
69,456	-	69,456	73,263	-	73,263
125,579	108,233	17,346	135,768	116,594	19,174
67,842	-	67,842	72,448	-	72,448
75,098	59,655	15,443	81,178	64,162	17,016
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:					
877	512	365	1,003	601	402
153	-	153	190	-	190
15	15	-	24	22	2
1,045	527	518	1,217	623	594

תרומת מגזר משקי הבית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב- 278 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 241 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

תרומת הלוואות לדיור (כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים) במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב- 270 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 230 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. סך הכל הכנסות הריבית נטו, הסתכמו ב-623 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 527 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-18.2% הנובע מעלייה בהיקף ובמרווח האשראי.

בתקופה הנוכחית נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסכום של 12 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה להפרשה של 1 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור הושפעה במחצית הראשונה של שנת 2016 מהחזרי פיגורים משמעותיים של לקוחות. בסעיף העמלות וההכנסות אחרות חלה עלייה של כ-2 מיליוני שקלים חדשים.

הוצאות התפעוליות הסתכמו ב-263 מיליוני שקלים חדשים לעומת 227 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-15.9%, לעומת שיעור גידול של 16.3% בסך ההכנסות. תרומת יתר פעילות משקי הבית (שאינה הלוואות לדיר) במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-8 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל-11 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 3 מיליוני שקלים חדשים, בעיקר בגלל גידול בהפרשה הקבוצתית לאנשים פרטיים. בסעיף הכנסות הריבית נטו, נרשמה עלייה של כ-76 מיליוני שקלים חדשים. העלייה מיוחסת לגידול במרווח מפעילות מתן אשראי, וכן לגידול במרווח מפעילות קבלת פיקדונות כתוצאה מעלייה בהיקפי האשראי ועלייה בהיקפי הפיקדונות. בעמלות וההכנסות האחרות חלה עלייה של 2 מיליוני שקלים חדשים. בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי חל גידול של 24 מיליוני שקלים חדשים. לאור מאפייני הסיכון במגזר, מגדיל הבנק את ההפרשה הקבוצתית האיכותית לאנשים פרטיים, וזאת בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים. בנוסף, הגידול בשיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי נובע גם מהשפעות חקיקה, המצמצמות את היקף החזרי החוב מלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים. לפרטים נוספים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים, ראה בפרק הסיכונים להלן ניתוח מפורט של התפתחות הסיכון.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-755 מיליוני שקלים חדשים לעומת 692 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-9.1%, הנובע בעיקר מהטמעת מערכת ליבה בנקאית חדשה בבנק יב החל מיום 1 בינואר 2017, כאשר בחלקן, הוצאות אלה הינן חד פעמיות. כמו כן, גדלו המשכורות וההוצאות הנלוות. ראה גם בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2016			2017			
במיליוני שקלים חדשים						
אחר	הלוואות לדיר	סך הכל	אחר	הלוואות לדיר	סך הכל	
רווח ורווחיות						
300	318	618	262	270	532	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
130	39	169	130	37	167	עמלות והכנסות אחרות
430	357	787	392	307	699	סך ההכנסות
36	12	48	24	10	34	הוצאות בגין הפסדי אשראי
378	134	512	355	113	468	הוצאות תפעוליות אחרות
16	211	227	13	184	197	רווח לפני הפרשה למיסים
6	76	82	4	67	71	הפרשה למיסים
10	135	145	9	117	126	רווח לאחר מיסים
רווח נקי :						
(10)	-	(10)	(13)	-	(13)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	135	135	(4)	117	113	המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
מאזן - סעיפים עיקריים:						
20,027	118,212	138,239	17,681	110,626	128,307	אשראי לציבור (יתרת סוף)
19,797	117,585	137,382	17,533	110,007	127,540	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
73,263	-	73,263	69,456	-	69,456	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
19,594	117,523	137,117	17,484	109,497	126,981	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
72,972	-	72,972	68,488	-	68,488	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
17,078	64,619	81,697	15,618	60,101	75,719	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:						
203	304	507	190	260	450	מרווח מפעילות מתן אשראי
97	-	97	72	-	72	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	14	14	-	10	10	אחר
300	318	618	262	270	532	סך הכל הכנסות ריבית נטו

מגזר בנקאות פרטית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר בנקאות פרטית כולל אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 2.5 מיליון שקלים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- מגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה כולל גם עסקים שלהם היקפי נכסים נזילים, בסכומים העולים על 8 מיליון שקלים חדשים. לקוחות אלה מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים בגישת מגזרים פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחחיות
14	15	25	29	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
3	3	7	5	עמלות והכנסות אחרות
17	18	32	34	סך ההכנסות
-	1	-	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
12	13	23	25	הוצאות תפעוליות אחרות
5	4	9	8	רווח לפני הפרשה למיסים
2	1	3	3	הפרשה למיסים
3	3	6	5	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
87	91	87	91	אשראי לציבור (יתרת סוף)
86	88	86	88	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
10,864	11,804	10,864	11,804	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
72	70	69	71	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,617	11,232	10,485	11,152	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
23	32	26	30	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
1	-	1	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
13	15	24	29	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	-	אחר
14	15	25	29	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר הבנקאות הפרטית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-5 מיליון שקלים חדשים, לעומת 6 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכל הכנסות הריבית נטו גדלו ב-4 מיליון שקלים חדשים, כתוצאה מגידול בהיקף פיקדונות הציבור. בסעיף עמלות והכנסות אחרות חל קיטון של כ-2 מיליון שקלים חדשים.

ביתר הסעיפים לא חלו שינויים מהותיים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על מגזר זה, ראה ביאור 12.g. לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים זעירים וקטנים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים זעירים וקטנים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי קטן מ-50 מיליוני שקלים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות עסקיים, שלהם היקפי נכסים נזילים בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים, משויכים למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה. לקוחות אלה מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים, בהתאם למחזור פעילותם השנתי, לפי גישת מגזרים פיקוחיים.
- לקוחות עסקיים אשר משויכים כיום לבנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
191	215	380	420	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
79	79	156	159	עמלות והכנסות אחרות
270	294	536	579	סך ההכנסות
39	38	63	70	הוצאות בגין הפסדי אשראי
145	158	278	308	הוצאות תפעוליות אחרות
86	98	195	201	רווח לפני הפרשה למיסים
31	35	75	73	הפרשה למיסים
55	63	120	128	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
14,811	16,456	14,811	16,456	אשראי לציבור (יתרת סוף)
14,551	16,169	14,551	16,169	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
14,742	18,394	14,742	18,394	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
14,703	15,894	14,586	15,625	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
14,496	18,606	14,149	17,814	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
13,314	14,747	12,930	14,486	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
173	195	347	379	מרווח מפעילות מתן אשראי
13	18	25	36	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5	2	8	5	אחר
191	215	380	420	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים קטנים וזעירים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-128 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 120 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-420 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 380 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.5% הנובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות באשראי ובפיקדונות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-159 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 156 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.9%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-70 מיליוני שקלים חדשים לעומת 63 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע מעלייה בהיקף האשראי לציבור.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-308 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 278 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 30 מיליוני שקלים חדשים, התואם את היקפי הגידול בפעילות העסקית.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים בינוניים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים בינוניים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- מגזר בנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה כולל עסקים בעלי מחזורי פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים ובהיקף חבות מעל 6 מיליוני שקלים חדשים ועד 25 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שלקוחות מסוימים בבנקאות המסחרית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים מסווגים במגזר עסקים זעירים וקטנים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.
- מנגד, לקוחות עסקיים אשר שייכים למגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם נמוך מ-250 מיליוני שקלים משויכים למגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
רווח ורווחיות				
47	54	90	102	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
17	20	32	35	עמלות והכנסות אחרות
64	74	122	137	סך ההכנסות
-	(11)	(2)	(14)	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
26	26	46	49	הוצאות תפעוליות אחרות
38	59	78	102	רווח לפני הפרשה למיסים
14	21	30	37	הפרשה למיסים
24	38	48	65	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
4,797	5,694	4,797	5,694	אשראי לציבור (יתרת סוף)
4,720	5,615	4,720	5,615	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
6,254	7,465	6,254	7,465	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
4,862	5,384	4,826	5,152	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
6,149	6,750	6,075	6,909	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
6,288	6,261	6,221	6,147	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:				
41	42	79	82	מרווח מפעילות מתן אשראי
5	7	10	13	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1	5	1	7	אחר
47	54	90	102	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים בינוניים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-65 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 48 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

בסעיף הכנסות הריבית נטו חל גידול של כ-12 מיליוני שקלים חדשים המיוחס בעיקר לעלייה בהיקפי האשראי והפיקדונות. בסעיף עמלות והכנסות אחרות חל גידול של 3 מיליוני שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הקטנת הפרשה של כ-14 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הקטנת הפרשה של 2 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

השינויים בהפרשה מיוחסים להשפעת הגבייה ממספר לקוחות בודדים שנמחקו בעבר.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-49 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 46 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-3 מיליוני שקלים חדשים, התואם את היקפי הגידול בפעילות העסקית.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים גדולים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים גדולים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- מגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה כולל עסקים בעלי מחזורי פעילות הגדול מ-120 מיליוני שקלים חדשים ובהיקף חבות מעל 25 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שלקוחות מסוימים בבנקאות העסקית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-250 מיליוני שקלים מסווגים במגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
119	119	227	231	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
44	32	86	68	עמלות והכנסות אחרות
163	151	313	299	סך ההכנסות
(9)	(32)	(37)	(30)	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
34	37	69	72	הוצאות תפעוליות אחרות
138	146	281	257	רווח לפני הפרשה למיסים
50	53	108	93	הפרשה למיסים
88	93	173	164	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
14,142	13,303	14,142	13,303	אשראי לציבור (יתרת סוף)
13,906	13,129	13,906	13,129	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
28,817	24,390	28,817	24,390	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
14,532	14,184	14,330	14,458	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
28,799	28,237	28,067	28,588	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
23,646	21,058	24,298	20,976	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
98	102	192	197	מרווח מפעילות מתן אשראי
15	14	29	29	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
6	3	6	5	אחר
119	119	227	231	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים גדולים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-164 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 173 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

סך הכל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-231 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 227 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, זאת כתוצאה מעליית המרווח מפעילות מתן אשראי.

העמלות וההכנסות האחרות הושפעו מירידה בהכנסות מעמלות ערבויות חוק מכר בעקבות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות מסוג זה.

סעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי הושפע מגביית סכומים משמעותיים מלקוחות שנמחקו בעבר ובנוסף מההפרשה הקבוצתית. לפרטים נוספים בדבר הנחיות המפקח על הבנקים, ראה ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

בהוצאות התפעוליות לא חלו שינויים מהותיים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר גופים מוסדיים

ההגדרה הפיקוחית

המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים מנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית ובמסגרת מגזר הניהול הפיננסי, ומוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
רווח ורווחיות				
24	30	48	54	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
1	-	1	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
13	13	33	27	עמלות והכנסות אחרות
38	43	82	81	סך ההכנסות
(3)	(4)	3	(10)	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
37	32	68	67	הוצאות תפעוליות אחרות
4	15	11	24	רווח לפני הפרשה למיסים
1	5	4	9	הפרשה למיסים
3	10	7	15	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
1,474	1,616	1,474	1,616	אשראי לציבור (יתרת סוף)
1,444	1,585	1,444	1,585	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
34,814	40,309	34,814	40,309	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
1,032	1,529	1,278	1,570	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
34,594	38,178	34,252	37,618	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
2,541	2,459	2,643	2,431	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:				
10	9	19	17	מרווח מפעילות מתן אשראי
14	21	29	36	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	1	אחר
24	30	48	54	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר גופים מוסדיים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-15 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 7 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-54 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 48 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-6 מיליוני שקלים חדשים המיוחס בעיקר לעלייה בהיקף הפיקדונות.

בסעיף עמלות והכנסות אחרות חל קיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בסעיף ההוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הקטנת הוצאות של 10 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הוצאה של 3 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר השינוי מיוחס להשפעת הפרשה קבוצתית במגזר זה.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר ניהול פיננסי

ההגדרה הפיקוחית

מגזר ניהול פיננסי כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפדיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים. פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
				במיליוני שקלים חדשים
רווח ורווחיות				
45	85	(116)	72	סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
69	19	131	16	הכנסות מימון שאינן מריבית
33	40	152	81	עמלות והכנסות אחרות
147	144	167	169	סך ההכנסות
-	1	(1)	-	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
95	83	173	126	הוצאות תפעוליות אחרות
52	60	(5)	43	רווח לפני הפרשה למיסים
19	23	(2)	16	הפרשה למיסים
33	37	(3)	27	רווח לאחר מיסים
-	1	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
33	38	(3)	27	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
33	38	(3)	27	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,342	5,686	5,353	5,549	מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
45	85	(116)	72	אחר
45	85	(116)	72	סך הכל הוצאות ריבית נטו

תרומת מגזר הניהול הפיננסי (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ברווח של 27 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסד של 3 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

תוצאות הפעילות המימונית (הכנסות ריבית נטו והכנסות המימון שאינן מריבית) גדלו ב-73 מיליוני שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מהשפעות מדד המחירים לצרכן. ראה גם ניתוח ההתפתחות בהכנסות המימון בפרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר.

סך העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-81 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הכנסות מעמלות ואחרות בסכום של כ-152 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד נכללו רווחי הון לפני מס ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף בסך של 78 מיליוני שקלים חדשים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על מגזר זה, ראה ביאור 12.g. לדוחות הכספיים.

פעילות חוץ לארץ

ההגדרה הפיקוחית

פעילות הבנק בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות השונים בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים ומנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזרי הפעילות השונים - בעיקר בנקאות פרטית ועסקית.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים				
רווח ורווחיות				
42	37	75	75	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
(1)	2	4	4	הכנסות מימון שאינן מריבית
7	9	15	19	עמלות והכנסות אחרות
48	48	94	98	סך ההכנסות
(4)	1	(3)	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
19	16	39	35	הוצאות תפעוליות אחרות
33	31	58	61	רווח לפני הפרשה למיסים
12	11	22	22	הפרשה למיסים
21	20	36	39	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
3,296	3,194	3,296	3,194	אשראי לציבור (יתרת סוף)
3,268	3,165	3,268	3,165	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
4,674	5,055	4,674	5,055	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
3,242	2,978	3,140	3,029	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
4,755	4,876	4,589	5,114	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
3,672	3,526	3,623	3,481	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:				
22	20	42	46	מרווח מפעילות מתן אשראי
2	3	6	6	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
18	14	27	23	אחר
42	37	75	75	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת הפעילות בחוץ לארץ לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-39 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 36 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-75 מיליוני שקלים חדשים בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות מעמלות בפעילות השוטפת גדלו ב-4 מיליוני שקלים חדשים. בתקופה הנוכחית נרשמה הפרשה להפסדי אשראי בהיקף של כ-2 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הקטנת הפרשה בסכום של כ-3 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

בהוצאות התפעוליות חל קיטון של כ-4 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על תוצאות הפעילות בחוץ לארץ, ראה ביאור 12ג. לדוחות הכספיים.

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2017 ל-52 מיליון שקלים חדשים, לעומת 66 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. נתונים אלה כוללים השפעות של שינויים בשערי החליפין על יתרות ההשקעה בחברות המוחזקות בחוץ לארץ, המכוסים בבנק עצמו. ללא השפעת הפרשי שער כאמור לעיל, הסתכמה תרומת החברות המוחזקות ב-68 מיליון שקלים חדשים, לעומת 67 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ראה הסבר בחברות המוחזקות להלן.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: בנק יהב)

בנק יהב הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. תרומת בנק יהב לרווח הנקי של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמה ב-19 מיליון שקלים חדשים, לעומת כ-21 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב בחישוב שנתי, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2017 ל-6.1%, לעומת תשואה של 7.3% בתקופה המקבילה אשתקד. סך המאזן של בנק יהב ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-24,166 מיליון שקלים חדשים, לעומת 23,854 מיליון שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של 312 מיליון שקלים חדשים (1.3%). יתרת האשראי לציבור נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-9,149 מיליון שקלים חדשים, לעומת 8,931 מיליון שקלים חדשים בסוף שנת 2016, גידול של 218 מיליון שקלים חדשים (2.4%). יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-20,560 מיליון שקלים חדשים, לעומת 20,273 מיליון שקלים חדשים בסוף שנת 2016, גידול של 287 מיליון שקלים חדשים (1.4%).

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: טפחות ביטוח)

טפחות ביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת במכירת פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוח הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק. תרומתה של טפחות ביטוח לרווח הנקי של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 (בניכוי הכנסות המימון נטו מעודפי המזומנים של החברה) הסתכמה ב-27 מיליון שקלים חדשים, לעומת 23 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2017 ל-8.2% בדומה לתשואה לתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל הנמצאות בשליטתו המלאה של הבנק ונשענות על תשתית הבנק, תרמו לרווח הנקי של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-13 מיליון שקלים חדשים נטו, לעומת 11 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. מזה סך של 6 מיליון שקלים חדשים (לעומת 5 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד) מפעילות נאמנות במסגרת החברה הבת, מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ.

יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד

יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד (להלן: "בנק המזרחי שוויץ") מתמחה בשירותי בנקאות פרטית בינלאומית. הבנק בשוויץ מוחזק באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, United Mizrahi Overseas Holding Co. B.V.(Netherlands) ("מזרחי החזקות בינלאומיות"), הרשומה בהולנד.

הרווח הנקי של בנק המזרחי שוויץ הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-0.3 מיליון פרנקים שוויצרים, לעומת 0.4 מיליון פרנקים שוויצרים בתקופה המקבילה אשתקד. סך המאזן של בנק המזרחי שוויץ ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-176 מיליון פרנקים שוויצרים, לעומת 193 מיליון פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016.

יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-72 מיליון פרנקים שוויצרים, לעומת 69 מיליון פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016. יתרת הפיקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-100 מיליון פרנקים שוויצרים, לעומת 121 מיליון פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016. יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-113 מיליון פרנקים שוויצרים, לעומת 131 מיליון פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016.

נתונים אלה אינם כוללים סעיפים חוץ מאזניים, כגון פיקדונות בנאמנות (FIDUCIARY) ותיקי ניירות ערך של לקוחות, המהווים מרכיבים עיקריים בפעילותו העסקית של הבנק בשוויץ.

לפרטים בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית, הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ראה ביאור 10 ב-4 לדוחות הכספיים.

השקעות בתאגידים ריאליים

הבנק מנהל השקעות נוסטרו בתאגידים ריאליים. מניות התאגידים הריאליים שבהן השקיע הבנק כאמור, מוצגות בתיק ניירות הערך הזמינים למכירה ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד. 2.3% מההשקעות הן סחירות, ומוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן. יתר ההשקעות מוצגות בהתאם לעלותן או בהתאם לשווי המאזני. במקרים של ירידת ערך שעל פי הערכת ההנהלה אינה בעלת אופי זמני, נרשמת הפרשה לירידת ערך ההשקעה כהפסד בספרי הבנק.

השקעות הבנק בתאגידים ריאליים הסתכמו ליום 30 ביוני 2017 ב-93 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 103 ו-101 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2016 וליום 31 בדצמבר 2016 בהתאמה.

רווחי הבנק נטו מההשקעות בתאגידים ריאליים, לאחר הפרשה לירידת ערך, הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2017 ב-6 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 3 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

סקירת הסיכונים

פרק זה כולל סקירה תמציתית וניתוח ההתפתחויות של הסיכונים העיקריים שהבנק נחשף אליהם. ככל שנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירת הסיכונים שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2016. דוח סיכונים מפורט הכולל את דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים שניתן על פי המלצות הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB), מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוץ מאזניים חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, ביניהם - סיכוני שוק, ריבית בתיק הבנקאי ונזילות, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכוני ציות. מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה. פרופיל הסיכון של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2017 היוו נמוך. במהלך הרבעון השני של שנת 2017, לא נרשמו חריגות מתיאבון הסיכון שקבע דירקטוריון הבנק לסיכונים השונים. מדדי הסיכון נמצאים במרחקים סבירים, מהמגבלות שנקבעו ובהלימה למתווה התכנית האסטרטגית ותכניות העבודה השוטפות. היחסים הפיננסיים העיקריים ומדדי הרווחיות מצביעים על יציבות לרווח והון הבנק. לבנק כריות הון מספקות לצורך עמידה ביעדי ההון שלו הן במצב עסקים רגיל והן במצבי קיצון. לפרטים בדבר התפתחויות ביחסי עבודה, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

תיאור הסיכונים

הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונאית) ובפעילות משכנתאות, אשר בה מוביל הבנק את מערכת הבנקאות בישראל.

סיכון האשראי הוא הסיכון המרכזי בפעילות התאגידים הבנקאיים. בבנק מוטה סיכון זה לפעילות האשראי הקמעונאי ובפרט האשראי לדיור, פעילות המאופיינת ברמת סיכון נמוכה יחסית. בהתאם לעקרונות התוכנית האסטרטגית החמש שנתית, פועל הבנק לשמירה על מעמדו כמוביל בתחום הקמעונאי וכן להגברת המיקוד והרחבת הפעילות במגזריים העסקיים. הבנק מנטר ומנהל את סיכוני תיק האשראי במגוון כלים, לרבות פיתוח והטמעה של מודלים מתקדמים. ראה בהרחבה בפרק סיכון האשראי להלן.

הוראת המפקח בדבר תוספת הון בשיעור של 1% מתיק המשכנתאות, אשר הגדילה את יעדי ההון בהדרגה מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017, השפיעה על הבנק באופן מהותי יותר ביחס לשאר הבנקים במערכת. הבנק השלים יישום הוראה זו ונמצא החל מסוף שנת 2016 ביעדי ההון הנדרשים ובתוספת של שולי ביטחון.

בתחום העסקי הבנק פועל תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק כולו (ריכוזיות ענפית). הפעילות בתחום זה מושפעת בשנים האחרונות מהרחבת פעילותם של הגופים המוסדיים וחברות הביטוח הממוקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולזמן ארוך.

בסוף שנת 2016 הסתיימה תקופת המעבר ליישום יחס כיסוי נזילות מזערי (LCR) בשיעור של 100%. הבנק נמצא החל מסוף שנת 2016 ביחסי נזילות גבוהים, עם מרווחי ביטחון הולמים וכן במבנה מקורות יציב.

חשיפת הבנק לפעילות בחוץ לארץ היא נמוכה וכן, פעילותו בתחום ההשקעות נוסטרו, אשר נועדה ברובה להשקעת עודפי הנזילות, בנכסים איכותיים עם סיכון אשראי מזערי.

ההתפתחויות הטכנולוגיות והעלייה ברמת התחכום של הגורמים הפועלים בתחום מתקפות הסייבר, מעלה את רמת הסיכון ובמקביל את עצימות הניהול והניטור של הסיכונים התפעוליים, סיכוני טכנולוגיית המידע וסיכוני אבטחת המידע והסייבר.

הקבוצה הבנקאית חשופה להשפעות שינויים רגולטוריים ושינויים מאקרו כלכליים בארץ ובעולם על פעילותה העסקית, בהתאם למתווה התוכנית האסטרטגית. הבנק בוחן, מנטר ונערך להשפעות אלה במסגרת פעילותו השוטפת ואומד את הסיכון גם תחת תרחישי קיצון.

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא נחשף, הכוללת מבנה ארגוני תומך בניהול ובקרת סיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע באופן שוטף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310 של בנק ישראל - "ניהול סיכונים", ובהתאם למסגרת שהותוותה בנדבך השני של באזל II, כולל השינויים הנדרשים עם כניסת באזל III לתוקף.

דירקטוריון הבנק והועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אחראים להתוות את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו, כולל קביעת תיאבון הסיכון ופיקוח אחר עמידת הבנק בעקרונות ובתיאבון הסיכון שקבע.

הנהלת הבנק מחויבת לניהול שוטף של הסיכונים המהותיים העומדים בפני הבנק, וליישום העקרונות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק לטיפול בסיכונים אלה.

לבנק תהליך מוסדר למיפוי וזיהוי הסיכונים הכרוכים בפעילותו, הנקבעים לפי סף מהותיות, המבוסס במונחי ההון של הבנק. עקרונות הטיפול בסיכונים המהותיים השונים כפי שזוהו ומופוי, לרבות, תיאבון הסיכון, אופן המדידה, הניהול והמעורר של כל סיכון, מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים.

תיאור תיאבון הסיכון וניהול הסיכונים

תיאבון הסיכון של הבנק נקבע לכל הסיכונים המהותיים באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות, כאשר המגבלות הכמותיות מוגדרות ברובן כפונקציה של הון עצמי רובד 1 של הבנק. עבור מרבית הסיכונים נקבעו מגבלות למצב שוק רגיל וכן, למצב קיצון, וזאת בהסתמך על תוצאות מבחני המצוקה השונים שעורך הבנק. בכל שנה, מאותגר תיאבון הסיכון על ידי מנהל הסיכונים הראשי, ההנהלה והדירקטוריון, לנוכח היעדים העסקיים שנקבעו בתכניות העבודה, בהתאם לתוכנית האסטרטגית, לפרופיל הסיכון ולתוצאות תהליך הערכת ניהול הסיכונים האיכותי שמבצעים המנהלים בבנק. התהליך נועד לבחון את רמת הסיכונים השונים וכיוון התפתחותם במהלך השנה העוקבת. כתוצאה מכך, נתמכת האסטרטגיה העסקית של הבנק על ידי מסגרת תיאבון סיכון מתאימה, תוך כדי ניטור שוטף של פרופיל הסיכון והתראה במקרה שפרופיל הסיכון מגיע לגבולות תיאבון הסיכון שנקבע.

מבחני מצוקה

מבחני המצוקה בבנק משמשים להערכת החשיפה לסיכונים הנוכחית ובראייה צופה פני עתיד המניחה אי וודאות. מבחני המצוקה מהווים כלי משלים למודלים לצורך הערכת הסיכונים. לבנק מגוון מתודולוגיות חישוב לביצוע מבחני מצוקה. השימושים העיקריים של מבחני המצוקה והעקרונות לקביעתם מעוגנים במסמך המדיניות לניהול הסיכונים. הבנק עושה שימוש נרחב בתוצאות מבחני המצוקה במסגרת תהליך תכנון ההון המהווה חלק ממסמך ה-ICAAP. תהליך זה בוחן האם לבנק די הון על מנת לעמוד בתוכנית האסטרטגית, המאותגרת על ידי שורה של מבחני מצוקה בדרגות חומרה שונות. מבחני מצוקה אלה פוגעים ברווחיות הבנק על ידי גרימת הפסדים פוטנציאליים לסיכונים המהותיים לפעילותו: אשראי, ריכוזיות אשראי, שוק, ריבית בתיק הבנקאי, תפעולי לרבות אבטחת מידע וסייבר ועוד. דגש רב ניתן במבחני המצוקה על תיק המשכנתאות של הבנק ופעילות האשראי העסקית שלו, פוטנציאל הפגיעה של אירועי אבטחת מידע וסייבר, אירועי כשל תפעוליים ועוד. תוצאות תכנון ההון של הבנק, כפי שעלו מתהליך ה-ICAAP לשנת 2016 מלמדות כי לבנק יש מספיק הון כדי לעמוד ביעדי התוכנית האסטרטגית שלו, גם לנוכח מבחני מצוקה בדרגות חומרה שונות. כמו כן, מבצע הבנק תרחיש קיצון אחיד, שהינו מבחן מצוקה המתבסס על תנאי מאקרו הנקבעים על ידי בנק ישראל למערכת הבנקאית. תוצאות התרחיש האחיד תומכות בתוצאות מבחני המצוקה השונים של הבנק, ומלמדות כי פוטנציאל הפגיעה בביצועי הבנק, תחת תרחיש שכזה, הינו נמוך יחסית להון הבנק והרווח השנתי שלו.

מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, הנדון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק, מציג מבט נרחב על הסיכונים השונים של הבנק, תוך שהוא מדגיש את מצב פרופיל הסיכון, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע בכל מסמכי המדיניות. בכך, מחזק ומשלים המסמך את המבט הניתן על פרופיל הסיכון במסגרת מסמך ה-ICAAP השנתי של הבנק, כאמור לעיל.

הערכת גורמי הסיכון

להלן מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כאחראים (Risk Owner) לכל אחד מהם:

גורם הסיכון ⁽¹⁾	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה	
השפעה כוללת של סיכונים שוק	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון מחירי מניות	נמוכה	
סיכון נזילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽²⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי - עסקי	נמוכה	מנהל כללי

- (1) ההערכה של השפעתם של גורמי הסיכון לעיל מביאה בחשבון את הסיכונים הנוגעים לחקירת משרד המשפטים בארצות הברית, כמו גם את כלל פעילות הבנק להגנה על עמדתו בקשר עם החקירה. לפרטים בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ולפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה נגזרת ובקשה לאישור תובענה ייצוגית בהקשר זה, ראה ביאורים 10 ב.2, ח, 10 ב.3 א ו-10 ב.4 לדוחות הכספיים.
- (2) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

מידת ההשפעה של הסיכונים השונים בטבלה לעיל, נקבעה בהתאם להערכות ההנהלה כפי שהן נערכות מעת לעת. הערכות אלה, על פי ניטור מדדי הסיכון הכמותיים השונים שקבע הבנק, כולל כיוון התפתחותם וכן בהתבסס על הערכה איכותית של ניהול הסיכונים, ואפקטיביות מעגלי הבקרה בתאום עם תהליך ותוצאות ה-ICAAP שביצע הבנק, בהובלת מנהלי הסיכונים של הבנק.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון, סיכון השוק והריבית, סיכון הנדליות, סיכונים ציות ועוד.

ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי, נותרה במחצית הראשונה של שנת 2017 ברמה נמוכה-בינונית, כאשר רמת הסיכון בתיק ההלוואות לדיור היא נמוכה. בהפרשה השוטפת בתיק זה נרשמה במחצית הראשונה זה הכנסה ושיעור החוב הבעייתי במגמת ירידה מתמדת.

ביום 6 ביולי 2017 שלח הפיקוח על הבנקים מכתב לבנק ולכלל המערכת הבנקאית ובו בקשה לביצוע ניתוח סיכונים לאשראי לענף "מסחר בכלי רכב" ולאשראי הצרכני לרכישת רכב באמצעות תרחישי קיצון שונים. בהתאם לתוצאות נדרש הבנק לבחון את התאמת הפעילות העסקית והבקורות הנלוות לה. הבנק בוחן את ההנחיות.

ניתוח ההתפתחות באיכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

הגילוי על סיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) במיליוני שקלים חדשים. נכון ליום 30 ביוני 2017 לא קיימת בבנק קבוצת לווים העומדת בתנאי המוזכר לעיל. לפרטים נוספים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ראה פרק סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

לווים גדולים

להלן החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה ליום 30 ביוני 2017 (במיליוני שקלים חדשים):

לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי כולל
1.	בינוי ונדל"ן	118	659	777
2.	בינוי ונדל"ן	272	359	631
3.	בינוי ונדל"ן	15	591	606
4.	תחבורה ואחסנה	602	-	602
5.	בינוי ונדל"ן	122	472	594
6.	בינוי ונדל"ן	130	464	594

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים בניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

מימון ממונף

מימון ממונף הינו מימון אשראי המועמד ללקוח ועומד באחד משני התבחינים הבאים:

1. אשראי למטרת עסקה הונית יוגדר כאשראי העומד באחד מהכללים הבאים:

- אשראי למטרת עסקה הונית (כהגדרתה להלן), ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-0.5% מהון הבנק או מ-35 מיליוני שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם.
 - אשראי למימון רכישת זכויות הוניות בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית, ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-35 מיליוני שקלים חדשים.
 - אשראי נוסף שהועמד ללווה במועד מאוחר ממועד מימון העסקה ההונית, אם פירעון האשראי מבוסס בעיקרו על תזרים מזומנים הנובע מהזכויות ההוניות שרכישתם מומנה על ידי התאגיד הבנקאי.
- "עסקה הונית":** עסקה שמטרתה אחת מהבאות:
- רכישה עצמית - רכישה או רכישה חוזרת, על ידי הלווה, של ההון העצמי המונפק של הלווה (לרבות תוכנית לרכישת מניות עבור עובדים).
 - רכישת תאגיד אחר - רכישה של זכות הונית כלשהי בתאגיד אחר, או רכישה של כלל נכסים או של חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר.
 - חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות.
- עסקה הונית לענין מימון ממונף, הינה עסקה בה יתרת האשראי גבוהה מ-0.5% מהון הבנק ושיעור המימון בה גבוה מ-50%.

2. מימון לחברות ממונפות - הינו מתן אשראי לחברות בעלות מאפיינים המצביעים כי שינוי לרעה בסביבה הכלכלית הגלובלית או הייחודית למגזר בו הן פועלות, עלול להשפיע באופן משמעותי על כושר החזר האשראי לבנק. הבנק קבע קריטריונים המגדירים את האשראי הנכלל בקטגוריה זו, המבוססים על דירוג סיכון האשראי של הלקוח העסקי כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל הדירוג של הבנק, וכן על מדדים למינוף (לחריגה גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף) שנקבעו על בסיס יחסים פיננסיים מקובלים בקרב לקוחות הבנק בעלי אשראי מהותי בענפי משק עיקריים בהם פועל הבנק. המדדים למינוף וענפי המשק נבחנים בהתאם לשינויים בסביבה העסקית ובמידת הצורך נערכים בהם שינויים. כל לווה שהוצף בגין אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו נבחן פרטנית, בפורום מימון ממונף בו משתתפים נציגים מהחטיבה לבנקאות עסקית, החטיבה לבקרת סיכונים והחטיבה לחשבונאות ודיווח כספי, בו נבדקים תמורות ושינויים בפרמטרים הכספיים של החברה ושל הסביבה הכלכלית בה היא פועלת.

החל מיום 1 בינואר 2016 נכנסו לתוקף עדכונים בנושא מגבלות על מימון עסקאות הוניות בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 323 וכן הוראת ניהול בנקאי תקין 327 בנושא ניהול הלוואות ממונפות. הוראות אלה מגדירות את מסגרת הסיכונים הכוללת להלוואות ממונפות.

להלן פרטי חשיפות הבנק לאשראי העונה להגדרת מימון ממונף:

אשראי למטרת עסקאות הוניות (במיליוני שקלים חדשים):

		31 בדצמבר 2016			30 ביוני 2016			30 ביוני 2017			
הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ מאזני	אשראי חוץ מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ מאזני	סיכון	ענף משק של הנרכשת
הפסדי אשראי	אשראי כולל	15	81	הפסדי אשראי כולל	102	הפסדי אשראי כולל	102	הפסדי אשראי כולל	-	-	-
-	96			-		-		-		-	מסחר
-	96			-	102	-	102	-	-	-	סך הכל

אשראי לחברות ממונפות (במיליוני שקלים חדשים):

		31 בדצמבר 2016			30 ביוני 2016			30 ביוני 2017			
הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ מאזני	אשראי חוץ מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ מאזני	סיכון	ענף משק של הלווה
הפסדי אשראי	אשראי כולל	274	210	הפסדי אשראי כולל	263	הפסדי אשראי כולל	73	הפסדי אשראי כולל	-	-	בינוי ונדל"ן
-	565	161	404	-	119	63	56	-	402	22	380
-	309	-	309	-	-	-	-	-	309	-	309
-	95	95	-	-	149	95	54	-	232	90	142
-	1,243	466	777	-	531	348	183	-	943	112	831

התפתחויות בסיכון אשראי בעייתי

להלן תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

סיכון אשראי כולל			
31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			סיכון אשראי בעייתי
893	1,045	759	סיכון אשראי פגום
428	109	429	סיכון אשראי נחות
853	871	937	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - לדירור
757	481	710	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - אחר
2,931	2,506	2,835	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
0.4	0.5	0.3	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
1.2	1.5	1.0	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי שאינו לדיור
2.8	2.2	2.8	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי מיתרת האשראי שאינו לדיור
0.5	0.5	0.5	שיעור יתרת האשראי לדיור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור ⁽¹⁾⁽²⁾
1.3	1.0	1.2	שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

(1) שיעור זה שאינו לדיור זניח.

(2) יתרת האשראי בפיגור לפני הפרשה לעומק הפיגור.

לפרטים נוספים ראה גם מידע מפורט בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

להלן ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

בנקים		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
סך הכל	וממשלות					
1,559	1	1,558	216	612	730	יתרת הפרשה ליום 31 במרץ 2017
42	1	41	36	12	(7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(149)	-	(149)	(29)	(3)	(117)	מחיקות חשבונאיות
103	-	103	14	-	89	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(46)	-	(46)	(15)	(3)	(28)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,555	2	1,553	237	621	695	יתרת הפרשה ליום 30 ביוני 2017

בנקים		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
סך הכל	וממשלות					
1,466	2	1,464	191	603	670	יתרת הפרשה ליום 31 במרץ 2016
57	-	57	23	10	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(76)	-	(76)	(30)	(2)	(44)	מחיקות חשבונאיות
40	-	40	15	-	25	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(36)	-	(36)	(15)	(2)	(19)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,487	2	1,485	199	611	675	יתרת הפרשה ליום 30 ביוני 2016

בנקים		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
סך הכל	וממשלות					
1,549	2	1,547	208	615	724	יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2016
91	-	91	60	12	19	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(219)	-	(219)	(59)	(6)	(154)	מחיקות חשבונאיות
134	-	134	28	-	106	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(85)	-	(85)	(31)	(6)	(48)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,555	2	1,553	237	621	695	יתרת הפרשה ליום 30 ביוני 2017

בנקים		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
סך הכל	וממשלות					
1,509	3	1,506	195	614	697	יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2015
60	(1)	61	36	1	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(160)	-	(160)	(63)	(4)	(93)	מחיקות חשבונאיות
78	-	78	31	-	47	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(82)	-	(82)	(32)	(4)	(46)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,487	2	1,485	199	611	675	יתרת הפרשה ליום 30 ביוני 2016

לפרטים נוספים בדבר הפרשה להפסדי אשראי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
0.9	0.9	0.9	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.7	0.7	0.7	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.1	0.1	0.1	שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.1	0.1	0.1	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.1	0.1	0.1	שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו
0.3	0.2	0.3	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור ⁽¹⁾
0.1	0.1	0.1	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו

(1) השיעור בגין הלוואות לדיור הינו זניח.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)⁽¹⁾

מגזר משקי הבית הינו מנוע צמיחה מרכזי ומהווה חלק משמעותי מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2017-2021. מגזר הלקוחות הפרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים. מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי תקין והתאמת האשראי לצרכי הלקוח וליכולת החזר שלו: בחינת מטרת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל תבניותיו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס על ההיכרות עם הלקוח וניסיון העבודה המצטבר עמו. הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות מודל פנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים; מעקב, ניטור וניתוח של הוצאות בגין הפסדי אשראי; וכן באמצעות ביצוע מבחני קיצון מגוונים ובהם מבחני קיצון בהתאם להנחיות בנק ישראל, הכוללים תרחישים כגון מיתון במשק, גידול משמעותי בשיעורי האבטלה ועלייה ברמת הריבית.

להלן פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017	
			חובות⁽¹⁾
5,553	5,464	5,578	חשבונות עובר ושב וכרטיסי אשראי
1,883	1,758	2,085	הלוואות לרכב ⁽²⁾
10,477	9,266	11,207	הלוואות ואשראי אחר
17,913	16,488	18,870	סך הכל חובות (אשראי מאזני)
			מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות
10,097	10,807	9,051	מסגרות עובר ושב וכרטיסי אשראי לא מנוצלות
195	187	204	ערביות
61	101	39	התחייבויות אחרות
10,353	11,095	9,294	סך הכל מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות (אשראי חוץ מאזני)
28,266	27,583	28,164	סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים
			מזה:
1,920	1,429	2,186	חלק הלוואות שסכומן לפירעון הינו בתקופה שמעל 5 שנים ⁽²⁾
1,198	1,015	1,258	אשראי מאזני מעל 300 אלפי שקלים חדשים
			תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי⁽³⁾
3,442	3,318	3,475	תיק נכסים פיננסיים
1,200	925	1,194	בטוחות אחרות ⁽⁴⁾
4,642	4,243	4,669	סך הכל תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי

- (1) כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 451.
- (2) בעיקר הלוואות לשכירים עובדי מדינה, בהן החזר ההלוואה מנוכה באופן ישיר מהשכר של הלקוח ורמת הסיכון בהן נמוכה באופן משמעותי מהלוואות דומות לאותה תקופה.
- (3) הסכומים המוצגים הינם תיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות עד לגובה חבות הלקוח, בלבד.
- (4) הביטחונות הינם לאחר מקדם ביטחון בהתאם למקדמי הבנק הנלקחים בחשבון בעת מתן האשראי.
- (5) ביום 6 ביולי 2017 שלח הפיקוח על הבנקים מכתב לבנק ולכלל המערכת הבנקאית ובו בקשה לביצוע ניתוח סיכונים לאשראי לענף "מסחר בכלי רכב" ולאשראי הצרכני לרכישת רכב באמצעות תרחישי קיצון שונים. בהתאם לתוצאות נדרש הבנק לבחון את התאמת הפעילות העסקית והבקורות הנלוות לה. הבנק בוחן את ההנחיות.

להלן פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 בדצמבר 2016			ליום 30 ביוני 2016			ליום 30 ביוני 2017		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
חולל	מאזני	חוץ מאזני	חולל	מאזני	חוץ מאזני	חולל	מאזני	חוץ מאזני
186	3	183	176	3	173	220	3	217
0.66%	0.03%	1.02%	0.64%	0.03%	1.05%	0.78%	0.03%	1.14%

(1) אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.
 (2) היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לסך סיכון האשראי לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים (במונחים שנתיים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני ⁽¹⁾
2016	2016
0.51%	0.44%

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים 0.61%

(1) מחושב על בסיס שנתי.

נתוני סיכון אשראי לאנשים פרטיים מראים כי :

- סך חובות לאנשים פרטיים (אשראי מאזני) גדל בשיעור של 15% לעומת 30 ביוני 2016 ובשיעור של 6% לעומת 31 בדצמבר 2016, בעיקר עקב גידול בהלוואות ואשראי אחר.
- לא חלו שינויים מהותיים בהתפלגות החובות לאנשים פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2017.

ליום 30 ביוני 2017:

- חשבונות עובר ושב וכרטיסי אשראי - 30%
- הלוואות לרכב - 11%
- הלוואות ואשראי אחר - 59%
- כנגד 25% מסך כל החובות (אשראי מאזני) ליום 30 ביוני 2017, קיימים נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, בחשבון הלקוח (שיעורים דומים ליום 30 ביוני 2016 וליום 31 בדצמבר 2016).

לאור מאפייני הסיכון במגזר, הגדיל הבנק את ההפרשה הקבוצתית האיכותית לאנשים פרטיים, וזאת בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים.

בנוסף, הגידול בשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי נובע בין השאר גם, מהשפעות חקיקה המצמצמות את היקף החזרי החוב מלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים.

סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של החטיבה העסקית. במימון ענף הבנייה והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בנייה נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבנייה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ וברמות מחירים בינוניות. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלבנטיים. במתן אשראי לבנייה מתמקד הבנק בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך הליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויות האחרות של היזם - הלווה. הבנק נעזר במפקחי בנייה חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט, כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבנייה. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, תמ"א 38 ועוד. בשנת 2016 הוקמו בחטיבה העסקית ובחטיבה הקמעונאית יחידות שמטרתן מתן מענה לפרויקטים בהיקפים קטנים יחסית.

לפרטים בדבר רכישת פוליסת ביטוח לערבויות שרכש הבנק ביום 28 בדצמבר 2016, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2016.

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים)

30 ביוני 2017							
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי			
סיכון אשראי	סיכון אשראי	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	פגום	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
חוץ מאזני	מאזני						
							בביטחון נדל"ן בישראל:
27	50	41	152	21,134	14,304	6,830	לדיור
2	49	13	41	4,763	951	3,812	למסחר ולתעשייה
29	99	54	194	25,897	15,255	10,642	סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל:
14	41	40	95	5,721	2,950	2,771	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
43	139	94	289	31,618	18,205	13,413	סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
28	57	14	11	20,203	13,531	6,672	מזה: מיועד לליווי פרויקטים

30 ביוני 2016							
							בביטחון נדל"ן בישראל:
10	64	218	141	19,369	14,382	4,987	לדיור
2	58	5	56	4,616	955	3,661	למסחר ולתעשייה
12	121	223	196	23,985	15,337	8,648	סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל:
4	41	55	159	5,263	2,578	2,685	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
16	163	278	355	29,248	17,915	11,333	סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
10	10	189	2	18,110	13,268	4,841	מזה: מיועד לליווי פרויקטים

31 בדצמבר 2016							
							בביטחון נדל"ן בישראל:
32	48	211	170	20,589	14,445	6,144	לדיור
4	60	8	63	4,644	977	3,667	למסחר ולתעשייה
36	108	219	233	25,233	15,422	9,811	סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל:
13	42	39	159	4,765	2,330	2,435	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
49	150	258	392	29,998	17,752	12,246	סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
33	48	223	30	19,049	13,309	5,740	מזה: מיועד לליווי פרויקטים

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2016			30 ביוני 2016			30 ביוני 2017			
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	
ביטחון נדל"ן בישראל									
נדל"ן שבנייתו טרם הושלמה:									
4,934	1,074	3,860	4,537	1,683	2,854	7,271	2,613	4,658	קרקע גולמית
17,699	13,828	3,870	16,670	13,131	3,539	15,907	12,158	3,749	נדל"ן בתהליכי בנייה
2,601	520	2,081	2,778	523	2,255	2,719	484	2,235	נדל"ן שבנייתו הושלמה
25,233	15,422	9,811	23,985	15,337	8,648	25,897	15,255	10,642	סך הכל אשראי בביטחון נדל"ן בישראל
4,765	2,330	2,435	5,263	2,578	2,685	5,721	2,950	2,771	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
29,998	17,752	12,246	29,248	17,915	11,333	31,618	18,205	13,413	סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

נתוני סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן ליום 30 ביוני 2017 מראים כי כ-50% מסיכון האשראי המאזני וכ-74% מסיכון האשראי החוץ מאזני מיועד ללווי פרויקטים סגורים בנדל"ן, ברובם המכריע לבניה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ וירושלים. רוב האשראי החוץ מאזני נובע מערביות חוק המכר לרוכשי דירות. מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי. יצוין כי לחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק ליום 30 ביוני 2017, כמוצג בפרק הסיכונים להלן (סיכון אשראי לפי ענפי משק), הינו 13.6%. יצוין כי, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, שיעור החבות של ענף משק בינוי ונדל"ן (לצורך חישוב ריכוזיות ענפית) הינו 9.70% (שיעור זה אינו כולל התחייבויות, לרבות מותנות למתן אשראי או להוצאת ערבות וכן סכומי ערבויות חוק מכר בגינן רכש הבנק פוליסת ביטוח).

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

ליום 30 ביוני 2017

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל		חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽²⁾			
שווי הוגן נגזרים	איגרות חוב ⁽⁴⁾	סך הכל	ערבוביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות	חובות ⁽¹⁾	
					ציבור - מסחרי
-	-	811	204	607	חקלאות, ייעור ודיג
24	-	545	341	204	כרייה וחציבה
61	-	8,267	3,342	4,925	תעשייה וחרושת
3	-	29,020	17,581	11,439	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
3	-	2,586	612	1,974	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
495	-	1,111	543	568	אספקת חשמל ומים
100	-	10,481	2,600	7,881	מסחר
1	-	1,149	248	901	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
3	-	2,036	353	1,683	תחבורה ואחסנה
3	-	1,100	493	607	מידע ותקשורת
757	-	7,866	4,821	3,045	שירותים פיננסיים
6	-	3,626	1,088	2,538	שירותים עסקיים אחרים
59	-	1,855	376	1,479	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,515	-	70,453	32,602	37,851	סך הכל אשראי מסחרי
-	-	124,278	6,066	118,212	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
16	-	28,164	9,294	18,870	אנשים פרטיים - אחר
1,531	-	222,895	47,962	174,933	סך הכל
213	17	5,269	1,609	3,660	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
1,744	17	228,164	49,571	178,593	סך הכל אשראי לציבור
2,640	18	6,284	230	6,054	תאגידים בנקאיים
-	10,435	312	-	312	ממשלות
4,384	10,470	234,760	49,801	184,959	סך הכל אשראי

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה, למעט מכשירים נגזרים.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) כולל ניירות ערך שנשאלו בסך 6 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, ישום ההוראה הינו מהדוחות לשנת 2014 בדרך של מכאן ואילך.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,470 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,523 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 6,079 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) בעייתי הפסדי אשראי ⁽³⁾				סיכון אשראי כולל בעייתי			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	עסקאות עתידיות
11	-	3	6	19	792	811	-
2	-	(2)	-	-	579	579	10
92	6	6	94	183	8,245	8,428	100
142	8	10	269	357	28,667	29,024	1
40	(45)	(64)	20	26	2,568	2,594	5
7	-	3	3	27	1,682	1,709	103
180	59	39	152	524	10,100	10,624	43
22	4	7	11	23	1,127	1,150	-
10	5	6	10	26	2,020	2,046	7
8	1	2	4	10	1,098	1,108	5
93	(19)	(2)	34	340	9,488	9,828	1,205
47	8	14	39	85	3,586	3,671	39
4	6	2	17	24	1,932	1,956	42
658	33	24	659	1,644	71,884	73,528	1,560
620	6	12	25	962	123,316	124,278	-
240	45	57	68	222	27,791	28,251	71
1,518	84	93	752	2,828	222,991	226,057	1,631
35	1	(2)	7	7	5,517	5,524	25
1,553	85	91	759	2,835	228,508	231,581	1,656
2	-	-	-	-	9,703	9,703	761
-	-	-	-	-	10,747	10,747	-
1,555	85	91	759	2,835	248,958	252,031	2,417

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 30 ביוני 2016

(סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽²⁾ סיכון אשראי כולל				
שווי הוגן נגזרים	איגרות חוב ⁽⁴⁾	ערבוביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות	סך הכל	חובות ⁽¹⁾
ציבור - מסחר				
-	-	303	942	639
26	-	303	655	352
72	-	3,018	8,173	5,155
2	-	17,708	26,863	9,155
1	-	203	2,381	2,178
240	-	598	1,098	500
48	-	2,267	10,506	8,239
2	-	276	1,094	818
1	-	1,045	1,940	895
7	-	503	1,081	578
681	-	6,017	9,567	3,550
7	-	991	3,478	2,487
9	-	316	1,627	1,311
1,096	-	33,548	69,405	35,857
-	-	7,547	118,128	110,581
51	-	11,095	27,583	16,488
1,147	-	52,190	215,116	162,926
93	19	1,398	5,386	3,988
1,240	19	53,588	220,502	166,914
2,220	97	241	5,996	5,755
-	8,248	69	432	363
3,460	8,364	53,898	226,930	173,032

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה, למעט מכשירים נגזרים.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) כולל ניירות ערך שנשאלו בסך 46 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, יישום ההוראה הינו מהדוחות לשנת 2014 בדרך של מכאן ואילך.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,269 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,525 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצת רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) בעייתי הפסדי אשראי ⁽³⁾			סיכון אשראי כולל בעייתי				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	עסקאות עתידיות
9	1	4	12	26	916	942	-
5	(1)	(2)	-	-	691	691	10
89	15	17	114	162	8,197	8,359	114
93	16	(35)	228	502	26,363	26,865	-
86	2	10	127	131	2,252	2,383	1
4	1	2	3	5	1,434	1,439	101
170	12	22	339	414	10,173	10,587	33
17	4	4	18	30	1,066	1,096	-
6	1	1	14	19	1,927	1,946	5
8	1	(14)	4	13	1,077	1,090	2
110	(24)	2	16	29	11,774	11,803	1,555
37	7	14	29	56	3,462	3,518	33
10	5	5	24	27	1,653	1,680	44
644	40	30	928	1,414	70,985	72,399	1,898
610	4	1	34	907	117,221	118,128	-
199	32	36	74	176	27,279	27,697	63
1,453	76	67	1,036	2,497	215,485	218,224	1,961
32	6	(6)	9	9	5,520	5,529	31
1,485	82	61	1,045	2,506	221,005	223,753	1,992
2	-	(1)	-	-	8,911	8,911	598
-	-	-	-	-	8,680	8,680	-
1,487	82	60	1,045	2,506	238,596	241,344	2,590

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל		חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽²⁾			
שווי הוגן נגזרים	איגרות חוב ⁽⁴⁾	סך הכל	ערבוביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות	חובות ⁽¹⁾	
ציבור - מסחרי					
-	-	778	184	594	חקלאות, ייעור ודיג
18	-	588	252	336	כרייה וחציבה
78	-	8,203	3,050	5,153	תעשייה וחרושת
2	-	27,550	17,400	10,150	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
2	-	2,440	344	2,096	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
331	-	1,082	558	524	אספקת חשמל ומים
63	-	10,145	2,297	7,848	מסחר
-	-	1,036	229	807	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
5	-	1,817	710	1,107	תחבורה ואחסנה
-	-	1,080	578	502	מידע ותקשורת
652	-	9,811	6,327	3,484	שירותים פיננסיים
12	-	3,472	1,103	2,369	שירותים עסקיים אחרים
8	-	1,741	385	1,356	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,171	-	69,743	33,417	36,326	סך הכל אשראי מסחרי
-	-	120,350	5,659	114,691	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
14	-	28,266	10,353	17,913	אנשים פרטיים - אחר
1,185	-	218,359	49,429	168,930	סך הכל
135	19	5,220	1,371	3,849	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
1,320	19	223,579	50,800	172,779	סך הכל אשראי לציבור
2,264	19	2,790	281	2,509	תאגידים בנקאיים
-	10,133	330	-	330	ממשלות
3,584	10,171	226,699	51,081	175,618	סך הכל אשראי

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה, למעט מכשירים נגזרים.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) כולל ניירות ערך שנשאלו בסך 9 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, יישום ההוראה הינו מהדוחות לשנת 2014 בדרך של מכאן ואילך.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,544 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,646 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 6,111 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) בעייתי הפסדי אשראי ⁽³⁾				סיכון אשראי כולל בעייתי			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	עסקאות עתידיות
8	2	4	7	11	767	778	-
4	-	(2)	-	-	615	615	9
92	15	20	91	188	8,228	8,416	135
140	11	7	314	569	26,984	27,553	1
59	-	(19)	78	81	2,364	2,445	3
4	2	3	3	5	1,503	1,508	95
200	21	61	211	535	9,725	10,260	52
19	7	9	11	25	1,011	1,036	-
9	4	7	11	17	1,810	1,827	5
7	1	(15)	3	9	1,075	1,084	4
96	(16)	(4)	17	329	11,653	11,982	1,519
41	15	23	27	69	3,468	3,537	53
8	8	6	18	23	1,767	1,790	41
687	70	100	791	1,861	70,970	72,831	1,917
614	12	13	27	880	119,470	120,350	-
208	76	92	71	186	27,893	28,317	37
1,509	158	205	889	2,927	218,333	221,498	1,954
38	2	(4)	4	4	5,400	5,404	30
1,547	160	201	893	2,931	223,733	226,902	1,984
2	-	(1)	-	-	5,859	5,859	786
-	-	-	-	-	10,463	10,463	-
1,549	160	200	893	2,931	240,055	243,224	2,770

חשיפה למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חלק א - מידע בדבר סך החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁶⁾		חשיפה מאזנית ⁽²⁾											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה מאזנית של שלוחות של הבנק במדינה זרה לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול		המדינה		
מזה: סך חשיפה אשראי		סך חשיפה חוץ-מאזני לפירעון מעל עד שנה שנה		סך כל אשראי מאזני בעייתי		חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי		חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות התחייבויות מקומיות		לאחרים ⁽⁴⁾ לבמקום			
30 ביוני 2017													
2,522	5,605	-	1,368	-	18	8,127	-	366	366	1,197	521	6,409	ארצות הברית
372	175	-	3,179	-	12	1,159	612	457	1,069	421	126	-	בריטניה
2,479	1,305	-	4,474	-	24	3,784	-	-	-	3,262	410	112	אחרות ⁽⁵⁾
סך כל החשיפות למדינות זרות													
5,373	7,085	-	9,021	-	54	13,070	612	823	1,435	4,880	1,057	6,521	
מזה: סך כל החשיפות למדינות זרות													
361	199	-	144	-	3	560	-	-	-	560	-	-	LDC
מזה: סך כל החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד													
37	14	-	448 ⁽⁶⁾	-	-	51	-	-	-	49	2	-	
30 ביוני 2016													
1,297	4,804	-	428	1	8	6,101	-	452	452	1,199	505	4,397	ארצות הברית
3,383	1,650	-	1,085	-	26	5,602	569	492	1,061	4,140	849	44	אחרות ⁽⁵⁾
סך כל החשיפות למדינות זרות													
4,680	6,454	-	1,513	1	34	11,703	569	944	1,513	5,339	1,354	4,441	
מזה: סך כל החשיפות למדינות זרות													
297	218	-	60	-	1	515	-	-	-	509	-	6	LDC
מזה: סך כל החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד													
40	16	-	73	-	-	56	-	-	-	54	2	-	

ראה הערות להלן.

חשיפה למדינות זרות מאוחד⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר 2016													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁶⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית של שלוחות של הבנק במדינה זרה לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול			המדינה
מזה: סך חשיפה אשראי			חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי			חשיפה מאזנית ניכוי			לממשלות ⁽⁴⁾ לבנקים לאחרים				
לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	מזה: סך חשיפה אשראי	חובות פגומים	סיכון אשראי	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	סיכון חוץ מאזנית	
2,635	1,646	-	1,268	-	9	4,281	-	405	405	1,208	413	2,660	ארצות הברית
380	201	-	3,411	-	6	1,008	427	551	978	422	159	-	בריטניה
1,230	200	-	916	-	19	1,430	-	-	-	1,304	126	-	צרפת
1,510	1,248	-	3,054	-	4	2,758	-	-	-	2,122	515	121	אחרות ⁽⁵⁾
סך כל החשיפות למדינות זרות													
5,755	3,295	-	8,649	-	38	9,477	427	956	1,383	5,056	1,213	2,781	
מזה: סך כל החשיפות למדינות LDC													
363	147	-	151	-	1	510	-	-	-	509	1	-	
מזה: סך כל החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד													
39	14	-	837 ⁽⁶⁾	-	-	53	-	-	-	51	2	-	

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזן מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) הבנק עוקב מקרוב אחר האירועים בשווקים הפיננסיים שחלו לאחר תאריך המאזן ומבצע התאמות לפעילות השוטפת ככל הנדרש. הבנק מעדכן את הפיקוח על הבנקים על החשיפות למוסדות פיננסיים זרים ועל הפעולות שביצע ומבצע למזעור הסיכונים הכרוכים בפעילות.
- (6) יתרת החשיפה החוץ מאזנית כוללת סך של 6,079 מיליוני שקלים חדשים בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מר של לווים בענף הנדל"ן בישראל. (ליום 31 בדצמבר 2016 - 6,111 מיליוני שקלים חדשים) מזה סכום של 380 מיליוני שקלים חדשים למבטחי משנה בינלאומיים מאירלנד בעלי דירוג A (ליום 31 בדצמבר 2016 - 767 מיליוני שקלים חדשים).

חשיפה למדינות זרות מאוחד⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חלק ב'- מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

31 בדצמבר 2016		30 ביוני 2016		30 ביוני 2017	
חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית
-	-	184	1,527	903	1,338
צרפת					

חלק ג'- מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות
 תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
אירלנד	אירלנד	אירלנד	אירלנד	אירלנד	
16	17	12	16	15	סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
(1)	(1)	1	-	(2)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
15	16	13	16	13	סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽²⁾⁽¹⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

חשיפת אשראי נוכחית		סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾		דירוג אשראי חיצוני
לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾		לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	
30 ביוני 2017					
3,114	3,167	2,682	432	485	AAA עד AA-
4,776	5,051	4,631	145	420	A+ עד A-
7	9	-	7	9	BBB+ עד BBB-
19	19	19	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
1	1	-	1	1	ללא דירוג
7,917	8,247	7,332	585	915	סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
30 ביוני 2016					
397	444	-	397	444	AAA עד AA-
292	292	75	217	217	A+ עד A-
16	16	-	16	16	BBB+ עד BBB-
17	17	17	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
3	3	-	3	3	ללא דירוג
725	772	92	633	680	סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
31 בדצמבר 2016					
2,107	2,295	1,698	409	597	AAA עד AA-
5,844	6,053	5,425	419	628	A+ עד A-
7	25	-	7	25	BBB+ עד BBB-
18	18	18	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
1	1	-	1	1	ללא דירוג
7,977	8,392	7,141	836	1,251	סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

נכון לימים 30 ביוני 2017, 30 ביוני 2016 ו-31 בדצמבר 2016 אין סיכון אשראי בעייתי, נטו.
סיכון אשראי בעייתי - סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בעיקרם באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, שוויץ וצרפת.
- (2) לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי.
- (3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (4) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'. יתרת החשיפה החוץ מאזנית למוסדות פיננסיים כוללת סך של 6,079 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2017 (ליום 31 בדצמבר 2016 - 6,111 מיליוני שקלים חדשים) בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מכר של לווים בענף הנדל"ן בישראל.
- (5) מוצג לאחר קיזוז שווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו. מספרי ההשוואה סווגו מחדש.
- (6) בגין קיזוז ההפקדות במזומן המהוות בטוחה ונוגעות לעסקאות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.

חשיפות האשראי המוצגות לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 11.ב. לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סיכון אשראי לפי ענפי משק, תחת ענף "שירותים פיננסיים". במסגרת זו נכללים פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. עסקאות עתידיות, המשוקללות בהתאם לכללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, נכללות כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את תיאבון הסיכון, קרי, את מגבלות החשיפות המקסימליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס הדירוג האחרון הקיים לאותו מוסד, אשר בוצע על ידי אחת מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות היקפי חשיפה מקסימליים וטווחי זמן מקסימליים לפירעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות בנגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים זמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דירוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך הינה לתקופות ממושכות יותר.

סיכון האשראי לדירוג והתפתחותו

במסגרת ניהול סיכונים האשראי, נוקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרת והפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדירוג. הבנק מעריך את פרופיל הסיכון הגלום במתן אשראי לדירוג כנמוך ביחס לסיכון הגלום בתיק האשראי הכולל של הבנק, כתוצאה מפזור רחב של לקוחות, פיזור גיאוגרפי של נוטלי האשראי, מינוף נמוך באופן יחסי, שקטן בעת האחרונה עקב הוראות בנק ישראל, נהלי בדיקה מעמיקים של טיב הלווים ושל יכולת ההחזר שלהם, וגיבוי האשראי בביטחון הנכסי.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניתוח התיק לפי גורמי הסיכון הטמונים בו (LTV, יחס החזר, מיקום גאוגרפי, גיל ההלוואה, עשירוני הכנסה ועוד), וביצוע מגוון מבחני מצוקה, הבוחנים את השפעת גורמי המאקרו על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת אבטלה ושיעור הריבית. הבנק פיתח מודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב פוטנציאל ההפסד במקרה של כשל. מודל זה מתווסף למערך הניטור הקיים של הבנק.

תיאבון ופרופיל הסיכון בתחום המשכנתאות

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכונים האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירוג, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנו מעת לעת ובהתאם מתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל.

תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות מוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את פרמטיית הסיכון הדיפרנציאלית (המבטאת את רמת הסיכון של נוטל המשכנתא), שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדד איכות האשראי (ראה להלן במסגרת בקרת האשראי), יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה, תקופת ההלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, ואת התפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע. בפרט, מתבצע ניטור זה במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, המוצג ונדון בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. מניטור זה עולה כי מדדי הסיכון המובילים, ממשיכים להימצא ברמה נמוכה יחסית. מדדים אלה כוללים את שיעורי המימון, יחס החזר להכנסה, שיעורי האובליגו כבשל ובפרט, שיעורי הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה) הנמצאים בירידה מתמדת לשיעורים נמוכים מאוד, נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יצוין כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש יוני 2017) עומד על כ-54.3% (שיעור המשקף את שיעור המימון בעת מתן האשראי - ראה הרחבה להלן). הבנק אומד, בנוסף, את שיעור המימון ה"אמיתי" בתיק, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משמעותית משיעור המימון המקורי, עקב העלייה המתמשכת במחירי הדירוג. נתונים אלה מחזקים את הערכת הבנק כי פוטנציאל ההפסד לבנק בגין תיק המשכנתאות, גם בתרחיש של ירידה מהותית במחירי הדירוג, הוא נמוך. בנוסף, בוחן הבנק באופן סדיר את תיק המשכנתאות שלו בתנאי קיצון, כולל תחת שינוי מהותי בתנאי המאקרו, במספר מתודולוגיות. תוצאות מבחני הקיצון מצביעות כי רמת הסיכון של התיק נמצאת בירידה וכי פוטנציאל הנזק מאירוע קיצון חמור במשק הינו נמוך.

מאפייני תיק האשראי לדיור של הבנק

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה שמרנית, תוך הגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפיינים שונים. מאפיינים אלה כוללים את שיעור המימון, שיעור החזר ביחס להכנסה הקבועה של הלווה, ויכולת הלווה לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית. במקרים בהם ניתנות הלוואות בעלות מאפיינים שאינם עומדים באחד או יותר מהסטנדרטים שקבע הבנק למאפיינים האמורים, מחייב הבנק את קיומם של חיזוקים אחרים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, ועוד. בשנים האחרונות, לאור ההתרחבות בשוק הדיור והריבית הנמוכה יחסית ששוררת במשק, הגביר הבנק את האמצעים הננקטים לניטור וצמצום הסיכון, באופן שבא לידי ביטוי בירידה משמעותית במאפייני הסיכון של הלוואות, כפי שיפורט להלן (כל הנתונים להלן נכונים ליום 30 ביוני 2017).

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק למזעור הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (היחס שבין סכום הלוואה לבין שווי הנכס המשמש כביטחון).

שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק ליום 30 ביוני 2017 עומד על 54.3% בהשוואה ל-54.9% בתקופה המקבילה אשתקד ול-54.7% ב-31 בדצמבר 2016. מתוך היקפו הכולל של תיק האשראי של הבנק, בסך 119.5 מיליארדי שקלים חדשים, כ-96% ניתן בשיעור מימון מקורי נמוך מ-75%, המבטיח את הלוואה גם במקרה קיצון של ירידה של 25% בשווי הנכס המשמש לביטחון.

שיעור המימון בדיווח זה הינו שיעור המימון ההיסטורי שחושב במועד אישור הלוואה, והוא אינו מביא בחשבון פירעונות שוטפים, המקטינים את יתרת הלוואה, ושינויים בשווי הנכסים המשמשים כביטחון. העלייה המשמעותית במחירי הדיור החל מסוף שנת 2008, ומנגד צמצום יתרות הלוואות בגין הפירעונות השוטפים, מביאים לירידה בשיעור המימון ה"אמיתי", העדכני להיום, וכאמור לעיל, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משמעותית משיעור המימון ההיסטורי. היקף הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% בשנתיים האחרונות, מגיע ל-0.2 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-0.2% בלבד מתיק הלוואות לדיור.

יצוין בהקשר זה כי שיעור המימון הממוצע של הבנק ליום 30 ביוני 2017, בהתחשב ביתרות לסילוק עדכניות (ללא עדכון של ערך הנכס בעקבות שינויים במחירי הדיור) היה יורד כדלקמן: בהלוואות שגילן עד שנה, בשיעור של כ-4%. בהלוואות שגילן שנה עד 5 שנים, בשיעור של כ-7% ובהלוואות שגילן מעל 5 שנים, בשיעור של כ-19%. בסך כל הלוואות, בשיעור של כ-10%.

ביום 1 בנובמבר 2012 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות אשר מגבילות את שיעור המימון בהלוואות לדיור (הנחיות אלה אוגדו יחד עם הנחיות נוספות במסגרת הוראה בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור מיום 15 ביולי 2014).

בהנחיות אלו נקבע כי שיעור המימון לא יעלה על השיעורים הבאים :

עד 75% - ללווים, אזרחי ישראל, הרוכשים זכות במקרקעין המהווה דירה יחידה (בהתאם להגדרה בסעיף 9(ג) לחוק מיסוי מקרקעין).

עד 70% - למשפרי דיור הרוכשים דירה חלופית (דירה הנרכשת על ידי אזרחי ישראל ששבעלותו דירת מגורים אשר מהווה דירה יחידה לולא רכישת הדירה הנרכשת, ואשר הלווה מתחייב למכור את הדירה הקיימת בהתאם לקבוע בסעיף 9(א1)(א)(2) לחוק מיסוי מקרקעין).

עד 50% - לרוכשי דירה להשקעה, הלוואות לכל מטרה, והלוואות לתושבי חוץ.

הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% (מקרים המוחרגים מההוראה על הגבלת שיעור מימון), מגובות במקרים רבים בביטוח אשראי, המפחית משמעותית את הסיכון לבנק, למרות שאינו משפיע על חישוב שיעור המימון, הקצאת ההון הנדרשת בגין הלוואה זו, או שיעור החזר. מתוך יתרת הלוואות, שניתנו בשיעור מימון מקורי גבוה מ-75%, מבטחים בביטוח אשראי כ-2.1 מיליארד המהווים כ-41.3%.

בשנים האחרונות, בעקבות הצעדים שנקט הבנק למזעור הסיכון בתיק המשכנתאות, והגבלות בנק ישראל כמפורט לעיל, ירד שיעור הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מסך תיק האשראי לדיור של הבנק, ל-0.6% באשראי שניתן לפני שנה ועד שנתיים, כ-1.0% באשראי שניתן לפני 3 חודשים ועד שנה, וכ-0.6% באשראי שניתן במחצית הראשונה של שנת 2017.

שיעור ההחזר מההכנסה הקבועה

שיעור המימון בהלוואה לדיור משמש מדד למידת הביטחון של ההלוואה, ללא קשר למאפייני הלווה עצמו. לכן, בנוסף על כך, בעת אישור משכנתא, מחייב הבנק את הלווה להציג יכולת לעמוד בפירעונות השוטפים של ההלוואה כסדרם, בעיקר באמצעות חישוב שיעור ההחזר החודשי מתוך ההכנסה הקבועה של הלווה.

שיעור ההחזר הממוצע בתיק האשראי לדיור של הבנק הוא 27.3%. 81% מתוך תיק המשכנתאות של הבנק ניתן ללווים ששיעור ההחזר שלהם נמוך מ-35% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-23.6%). כ-15.9% מתיק המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 35% עד 50% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-39.3%). כ-2.8% מתוך המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 50% עד 80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: 59.6%) וכ-0.3% בלבד ניתנו ללווים בעלי שיעור החזר גבוה מ-80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-92.5%).

ההלוואות ששיעור ההחזר בהן גבוה, הינן הלוואות הניתנות ללווים בעלי היקף גדול של רכוש נוסף, ואשר יכולת ההחזר שלהם אינה מבוססת בהכרח על הכנסה שוטפת, ללווים בעלי הכנסה גבוהה מאד שלגביה שיעור ההחזר משמעותי פחות, או בהתקיים חיזוקים נוספים להלוואה, מעבר לנכס הממושכן וליכולת ההחזר של הלווה עצמו, כגון ערבים בעלי איתנות פיננסית.

ביום 29 באוגוסט 2013 שלח המפקח על הבנקים הנחיות בנושא הגבלות על מתן הלוואות לדיור, בהן נקבעו מגבלות על שיעור ההחזר החודשי מההכנסה.

ביום 15 ביולי 2014 פרסם המפקח על הבנקים את הוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור, המאגדת בתוכה, בין היתר, את ההנחיות שתוארו לעיל מיום 29 באוגוסט 2013. כמו כן, הוגדר מחדש המונח "שיעור החזר מהכנסה".

הלוואות בריבית משתנה

הבנק מאפשר ללקוחותיו ליטול הלוואות לדיור הכוללות חלק בריבית משתנה הן במסלול הצמוד (מדד, מטבע חוץ) והן במסלול הלא צמוד (הלוואות שקליות).

הנחיית המפקח על הבנקים מיום 3 במאי 2011, הגבילה את חלק ההלוואה שניתן בריבית שעשויה להשתנות במהלך תקופה של 5 שנים ל-33% מסך ההלוואה לכל היותר. על פי מכתב המפקח מיום 29 באוגוסט 2013 נקבע בנוסף, כי תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואות לדיור בהן היחס בין חלק ההלוואה בריבית משתנה לבין סך ההלוואה עולה על 67%, וזאת ללא תלות בתדירות שינוי הריבית.

הנחיות המפקח על הבנקים שתוארו לעיל מיום 3 במאי 2011 וכן מיום 29 באוגוסט 2013, אוגדו במסגרת הוראה בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור מיום 15 במאי 2014.

הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו את הידע והמומחיות של עובדיו לצורך הבנת הסיכונים בהלוואה בריבית משתנה והאופן בו ניתן לצמצם או להימנע מסיכון זה. הבנק מייעץ ללקוחותיו לייחס משקל ראוי לסיכון זה ולנהוג בזהירות בהחלטתם על הרכב ההלוואה.

היקף ההלוואות צמודות הפריים שניתנו בשנתיים האחרונות, המהוות את מרכיב הסיכון העיקרי במשכנתאות אלה, מגיע ל-10.4 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-8.7% בלבד מתיק ההלוואות לדיור.

עם זאת, יצוין כי לפני אישור הלוואה לא צמודה בריבית פריים, בדומה לאישורי הלוואות במסלולים אחרים בריבית משתנה, בוחן הבנק את יכולת ההחזר של הלווה בתרחיש בו יעלה שיעור ריבית הפריים לשיעור "ריבית נורמטיבית".

היקף ההלוואה

היקף ההלוואות שנתן הבנק בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים הגיע ביום 30 ביוני 2017 ל-5.6 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-4.7% בלבד מתיק האשראי לדיור של הבנק.

הפרשה לפי עומק הפיגור

להלן פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, ליום 30 ביוני 2017 (במיליוני שקלים חדשים):

עומק הפיגור								
סך הכל	סך הכל	בפיגור של 90 יום או יותר						
		סך הכל	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים	מעל 6 חודשים	90 ימים ועד 6 חודשים	בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽³⁾	
286	49	231	198	9	12	12	6	סכום בפיגור
103	4	99	99	-	-	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽¹⁾
1,322	125	814	130	63	196	425	383	יתרת חוב רשומה
212	60	152	96	29	27	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
1,110	65	662	34	34	169	425	383	יתרת חוב נטו

- (1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
- (2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.
- (3) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (4) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואות שטרם הגיע מועד פירעונן.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי לדיור, ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

תיאור הסיכון והתפתחות

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).
 סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.
 סיכון השוק בתיק הסחיר הינו מזערי, על פי מדיניות הבנק. התיק הבנקאי חשוף לעליית עקומי הריבית, עקב מבנה השימושים הארוכים יחסית (תיק המשכנתאות) והירידה המתמשכת בשיעורי הסילוקים המוקדמים במשכנתאות. חשיפת הבנק לסיכונים ריבית במחצית הראשונה של שנת 2017, מוערכת ברמת סיכון בינונית. יצוין כי הבנק עדכן במהלך המחצית את אופן מדידת הסיכון, תוך יישום המלצות מסמך העמדה של באזל מחודש אפריל 2016, בהתייחס לניהול סיכון הריבית. החשיפה מנוטרת במגוון מדדים במהלך חיים רגיל ובקיצוץ. ופרופיל הסיכון נמצא במרחק סביר מתיאבון הסיכון שהוגדר מחדש במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017, בהתאמה לאופן המדידה.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	מחצית ראשונה		
2016	2016	2017	
386	292	509	לוסף התקופה
386 (דצמבר)	292 (יוני)	781 (אפריל)	ערך מקסימלי במהלך התקופה
235 (ינואר)	235 (ינואר)	388 (פברואר)	ערך מינימלי במהלך התקופה

מרבית סיכון השוק נובע מסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כפי שיוצג להלן.
 תוצאות בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי מצביעות על מקרה אחד שבו ההפסד היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה. החרیגה שנרשמה, בסכום נמוך, נבעה בעיקר מעלייה בעקום השקלי (בתקופות הארוכות). מספר מקרים זה עומד בקריטריונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל, לבחינת איכות מודל ה-VAR.

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

30 ביוני 2017						
שינוי בשווי הוגן						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ			
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	סך הכל	
(869)	(1,266)	(10)	(31)	5	(2,171)	עלייה של 2%
1,354	1,541	36	36	(4)	2,964	ירידה של 2%
30 ביוני 2016						
(1,026)	327	193	(17)	5	(518)	עלייה של 2%
1,359	(453)	(189)	19	(5)	731	ירידה של 2%
31 בדצמבר 2016						
(1,221)	421	(55)	(25)	5	(875)	עלייה של 2%
1,710	(574)	75	29	(5)	1,235	ירידה של 2%

במסגרת עריכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. סיכון שוק בתיק הסחיר של הבנק, שמורכב בעיקרו מתיקים המנוהלים בחדר עסקאות, מנוהל באמצעות מגבלות כמותיות המוגדרות לכל תיק בהתאם לפעילותו.

העלייה בערכי הסיכון מביאה לידי ביטוי את הירידה המתמשכת בשיעורי הסילוק המוקדם במשכנתאות.

יצוין כי כאמור לעיל, הבנק עדכן את אופן מדידת הסיכון במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017, תוך יישום המלצות מסמך העמדה של באזל מחודש אפריל 2016, בהתייחס לניהול סיכון הריבית.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

30 ביוני 2017					
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה עד חודשים עד שנה	מעל שלושה עד חודשים עד שנה	מעל חמש עד עשר שנים	מעל חמש עד עשר שנים
מטבע ישראלי לא צמוד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים					
120,846	1,857	5,037	11,123	7,917	7,113
⁽¹⁾ נכסים פיננסיים					
5,287	5,990	26,237	10,637	8,932	7,298
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
946	1,268	1,247	372	191	59
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
127,079	9,115	32,521	22,132	17,040	14,470
סך הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
79,130	9,257	22,956	16,843	10,645	5,414
⁽¹⁾ התחייבויות פיננסיות					
15,948	13,216	20,915	9,741	8,603	7,374
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
991	966	1,193	376	151	34
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
96,069	23,439	45,064	26,960	19,399	12,822
סך הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
31,010	(14,324)	(12,543)	(4,828)	(2,359)	1,648
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
31,010	16,686	4,143	(685)	(3,044)	(1,396)
החשיפה המצטברת במגזר					

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

2016 ליום 31 בדצמבר			2016 ביוני 30			2017 ביוני 30			ללא	מעל	מעל
משך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	תקופת	עשרים	עשר	
ממוצע	תשואה	סך הכל	ממוצע	תשואה	סך הכל	ממוצע	תשואה	פירעון	שנה	שנים	
אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי				
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
1.25	3.99	157,045	1.07	3.51	140,760	1.02	4.12	157,965	305	342	3,425
1.06		67,969	1.08		72,669	1.07		64,438	-	-	57
1.56		3,466	0.66		4,828	1.33		4,083	-	-	-
1.20		228,480	1.06		218,257	1.04		226,486	305	342	3,482
0.90	0.93	134,532	0.95	1.04	128,120	1.13	1.01	145,043	-	48	750
0.90		85,522	0.91		82,489	1.05		75,815	-	-	18
1.39		3,104	0.61		4,803	1.09		3,711	-	-	-
0.91		223,158	0.93		215,412	1.10		224,569	-	48	768
		5,322			2,845			1,917	305	294	2,714
		5,322			2,845			1,917	1,917	1,612	1,318

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

30 ביוני 2017					
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד חמש שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל עשר שנים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים					
2,217	2,438	11,610	16,000	11,748	3,502
17	12	443	2,103	513	389
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾ (למעט אופציות)					
2,234	2,450	12,053	18,103	12,261	3,891
סך הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
200	2,615	4,804	14,014	6,896	6,550
12	86	3,266	2,621	851	325
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾ (למעט אופציות)					
212	2,701	8,070	16,635	7,747	6,875
סך הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
2,022	(251)	3,983	1,468	4,514	(2,984)
2,022	1,771	5,754	7,222	11,736	8,752
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
החשיפה המצטברת במגזר					

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

2016 ליום 31 בדצמבר 2016			2016 ביוני 30			2017 ביוני 30			ללא	מעל	מעל
משך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	ללא	מעל	מעל	
ממוצע	תשואה	ממוצע	תשואה	ממוצע	ממוצע	תשואה	ממוצע	תקופת	עשרים	עשר	
אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שוי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	שוי הוגן	שוי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	פירעון	שנה	שנים	
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים				
2.35	2.80	48,935	2.53	2.91	49,791	2.85	2.83	49,201	13	157	1,516
2.75		3,569	2.78		3,607	2.74		3,477	-	-	-
2.38		52,504	2.55		53,398	2.84		52,678	13	157	1,516
3.58	1.33	40,185	3.72	1.01	38,486	3.36	1.20	37,454	1	-	2,374
1.80		8,995	1.83		9,783	1.78		7,205	-	-	44
3.25		49,180	3.34		48,269	3.11		44,659	1	-	2,418
		3,324			5,129			8,019	12	157	(902)
		3,324			5,129			8,019	8,019	8,007	7,850

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

30 ביוני 2017						
מל חמש עד עשר שנים	מל שלוש עד חמש שנים	מל שלושה עד שלוש שנים	מל שלושה עד חודשים שנה	מל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש	
						מטבע חוץ⁽¹⁾
						נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים
						ובגין נכסים פיננסיים מורכבים
1,918	1,109	1,261	1,181	4,706	10,257	נכסים פיננסיים ⁽²⁾
2,304	1,889	7,841	22,869	18,337	26,068	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
30	130	338	1,321	969	1,328	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,252	3,128	9,440	25,371	24,012	37,653	סך הכל שווי הוגן
						התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים
						נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות
14	87	664	9,331	6,379	18,946	התחייבויות פיננסיות ⁽²⁾
2,290	1,896	8,222	24,527	11,117	16,063	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
47	160	336	1,345	1,273	1,124	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
2,351	2,143	9,222	35,203	18,769	36,133	סך הכל שווי הוגן
						מכשירים פיננסיים, נטו
1,901	985	218	(9,832)	5,243	1,520	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
35	(1,866)	(2,851)	(3,069)	6,763	1,520	החשיפה המצטברת במגזר

הערות ספציפיות:

- (1) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (2) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (3) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

ליום 31 בדצמבר 2016			30 ביוני 2016			30 ביוני 2017			ללא	מעל	מעל
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	תקופת	עשרים	עשר
ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	תשואה	שווי הוגן	פירעון	שנה	שנים
אפקטיבי ⁽³⁾	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי ⁽³⁾	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי ⁽³⁾	פנימי	שווי הוגן			
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
1.23	1.20	17,487	0.78	2.80	20,791	0.93	1.93	20,902	420	-	50
0.41		91,892	0.38		90,668	0.45		79,308	-	-	-
0.08		3,671	0.23		5,632	0.10		4,116	-	-	-
0.53		113,050	0.44		117,091	0.53		104,326	420	-	50
0.32	0.68	39,907	0.34	0.62	36,453	0.32	0.78	35,883	461	-	1
0.59		68,991	0.63		75,051	0.62		64,115	-	-	-
0.32		3,937	0.25		5,605	0.36		4,285	-	-	-
0.49		112,835	0.52		117,109	0.51		104,283	461	-	1
		215			(18)			43	(41)	-	49
		215			(18)			43	43	84	84

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

30 ביוני 2017					
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה עד חודשים עד שלושה שנים	מעל שלושה עד חודשים עד שלושה שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל חמש עד עשר שנים
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים					
133,320	9,001	17,828	28,384	20,774	12,533
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾					
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	31,372	24,339	49,549	11,334	9,991
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	2,274	2,237	2,568	321	89
סך הכל שווי הוגן	166,966	35,577	69,945	49,675	32,429
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
98,276	18,251	37,091	31,521	17,628	11,978
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	32,023	24,419	48,708	20,584	9,989
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	2,115	2,239	2,538	712	81
סך הכל שווי הוגן	132,414	44,909	88,337	52,817	29,289
מכשירים פיננסיים, נטו					
34,552	(9,332)	(18,392)	(3,142)	3,140	565
סך הכל החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית					
34,552	25,220	6,828	3,686	6,826	7,391
סך הכל החשיפה המצטברת					

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

הערות כלליות:

- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי בביאור 15 בדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 בדוחות הכספיים.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- עסקאות מסוימות שביצע הבנק מהוות מכשירים פיננסיים מורכבים, הכוללים רכיבים נגזרים משובצים שלא חולצו, בהתאם להוראות הדיווח לציבור. בין היתר, כוללות עסקאות אלה הלוואות עם תחנות יציאה, פיקדונות נושאי ריבית מדורגת עם מועדי משיכה, אשראים ופיקדונות עם הבטחת רצפה ופיקדונות עם ברירת הצמדה. הבנק משקף את סיכון הריבית בגין מכשירים אלו באופן סביר, באמצעות פירעון תזרימי המזומנים על פי מועדי החוזה והנחות שונות המבוססות על ניסיון העבר.

2016 ליום 31 בדצמבר 2016			2016 ביוני 30			2017 ביוני 30			ללא	מעל	מעל
משך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	מסך חיים	שיעור	ללא	מעל	מעל	
ממוצע	תשואה	סך הכל	ממוצע	תשואה	סך הכל	ממוצע	תשואה	תקופת	עשרים	עשר	
אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	פירעון	שנה	שנים	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
1.49	3.40	223,467	1.38	3.21	211,342	1.39	3.44	228,068	738	499	4,991
0.73		163,430	0.73		166,944	0.77		147,223	-	-	57
0.80		7,137	0.43		10,460	0.71		8,199	-	-	-
1.16		394,034	1.09		388,746	1.14		383,490	738	499	5,048
1.29	1.13	214,624	1.36	1.01	203,059	1.40	1.08	218,380	462	48	3,125
0.82		163,508	0.84		167,323	0.90		147,135	-	-	62
0.80		7,041	0.42		10,408	0.70		7,996	-	-	-
1.08		385,173	1.12		380,790	1.19		373,511	462	48	3,187
		8,861			7,956			9,979	276	451	1,861
		8,861			7,956			9,979	9,979	9,703	9,252

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית (במיליוני שקלים חדשים):

סך הכל	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		סך הכל
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
30 ביוני 2017						
228,068	1,807	2,423	16,672	49,201	157,965	נכסים פיננסיים ⁽²⁾
155,422	5,714	11,134	66,576	3,477	68,521	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
(218,380)	(2,579)	(4,727)	(28,577)	(37,454)	(145,043)	התחייבויות פיננסיות ⁽²⁾
(155,131)	(5,021)	(8,838)	(54,541)	(7,205)	(79,526)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
9,979	(79)	(8)	130	8,019	1,917	סך הכל
31 בדצמבר 2016						
223,467	1,882	2,877	12,728	48,935	157,045	נכסים פיננסיים ⁽²⁾
170,567	5,320	13,753	76,490	3,569	71,435	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
(214,624)	(2,671)	(7,376)	(29,860)	(40,185)	(134,532)	התחייבויות פיננסיות ⁽²⁾
(170,549)	(4,523)	(9,217)	(59,188)	(8,995)	(88,626)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
8,861	8	37	170	3,324	5,322	סך הכל

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (במיליוני שקלים חדשים):⁽⁴⁾

שינוי בשווי ההוגן במיליוני שקלים באחוזים	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		סך הכל	שינוי בשווי הריבית	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד			
30 ביוני 2017								
השינוי בשיעורי הריבית:								
(0.7)	(65)	9,914	(81)	(50)	63	8,116	1,866	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.1)	(11)	9,968	(79)	(12)	123	8,026	1,910	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
0.9	87	10,066	(76)	37	204	7,937	1,964	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד
31 בדצמבר 2016								
השינוי בשיעורי הריבית:								
(0.5)	(40)	8,821	-	(145)	(88)	4,033	5,021	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
3.3	291	9,152	7	27	142	3,686	5,290	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
7.7	685	9,546	16	155	495	3,210	5,670	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

(1) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(2) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים. יובהר כי בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, כפי שמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים, משקפת ריבית ההיוון לנכסים הפיננסיים סיכון אשראי גלום וריבית ההיוון להתחייבויות הפיננסיות משקפת גם את פרמיית גיוס המקורות של הבנק. זאת בשונה מאופן חישוב השפעת סיכון הריבית בתיק הבנקאי, במונחי Economic Value of Equity - EVE, הכולל השפעת החשיפה לריבית חסרת סיכון בלבד. כמו כן, קיימים הבדלים גם באופן פריסת התזרימים העתידיים הצפויים מהמכשירים הפיננסיים השונים, כאשר בהשפעות המוצגות לעיל חושב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים בריבית משתנה תוך הנחה כי התזרימים יפרעו במועד הקרוב ביותר של שינוי הריבית החוזי.

(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

(4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ב'אור 15 בדוחות הכספיים.

ניתוח החשיפה למדד ושער חליפין

להלן ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן (לפני השפעת מס), ליום 30 ביוני 2017, גידול (שחיקה) בהון (במיליוני שקלים חדשים):

	תרמיש קיצון היסטורי ⁽¹⁾		תרמישים			
	ירידה מקסימלית	עלייה מקסימלית	ירידה של 10%	ירידה של 5%	עלייה של 5%	עלייה של 10%
מדד	(109.1)	175.2	(1,413.5)	(706.7)	536.7	1,047.7
דולר	0.5	(0.1)	(1.5)	0.8	1.9	15.3
ליש"ט	0.4	0.1	1.0	0.2	0.1	0.2
יין	1.1	(0.4)	2.2	1.4	(0.5)	0.7
אירו	0.0	1.4	3.8	1.6	1.7	0.3
פר"ש	0.2	(0.4)	0.2	0.1	(0.2)	(0.3)

(1) תרמישי הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.

לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק וריבית, ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מחירי מניות

לפרטים בדבר סיכון מחירי מניות, ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר השקעות במניות בתיק הבנקאי, ראה ביאור 5 בדוחות כספיים אלה וכן, ביאורים 12 ו-15 א' בדוחות הכספיים לשנת 2016.

סיכון תפעולי

תיאור הסיכון והתפתחותו

הסיכון התפעולי מוגדר על ידי בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

הבנק נוקט הגדרה רחבה יותר של הסיכון התפעולי. ההגדרה נועדה להפוך את מסגרת הטיפול בסיכון התפעולי למסגרת אקטיבית, שנועדה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי. ההגדרה אינה מחליפה את ההגדרה הנתמכת על ידי באזל ובנק ישראל, אלא מרחיבה אותה במטרה ליצור מסגרת לניהול הסיכון התפעולי המנתחת תהליכים, מערכות וסיכונים נוספים שיש בהם כדי לפגוע בתועלת העסקית של הבנק.

סיכון אבטחת מידע וסייבר - סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון סייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

סיכון טכנולוגיית המידע - סיכון טכנולוגיית המידע הינו סיכון הנובע מכשל מערכתי של מערכות הבנק.

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מחשיפה לקנסות, תביעות משפטיות ו/או צעדי עונשין מהפרות חוזיות ואי הסכמות. הסיכון המשפטי כולל סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם בעלי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017, לא חלו אירועים מהותיים בתחומי הסיכונים התפעוליים השונים.

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית. ביום 9 באפריל 2017 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 355 שעיקרה חידוד היבטים הנוגעים למקרים של שיבושים תפעוליים משמעותיים לרבות שביתה והגברת חשיבות השמירה על תפקודן התקין של מערכות התשלומים והסליקה. הבנק נערך עם שיפור המענה בתרחיש אלו.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 המשיך הבנק ביישום תוכנית העבודה השנתית ובכלל זה שולבו הדרכות לנושא ההמשכיות העסקית בקורסים בנקאיים שמתקיימים במרכז ההדרכה, בוצע ריענון תיקי החרום של החטיבות, נהלי עבודה פנימיים בחירום ותיקוף מסמכי יסוד של תוכנית המשכיות העסקית. תהליכים אלו מפותחים על ידי ועדת היגוי להמשכיות עסקית.

לפרטים בדבר שביתה של עובדי הבנק המיוצגים על ידי ארגון העובדים ראה התפתחויות ביחסי עבודה בפרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

אבטחת מידע והגנת הסייבר

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים סייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה לבנק אסטרטגיה ומדיניות הגנת סייבר מקיפה ונקבעו קווי ההגנה ליישומה, מונה מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר הכפוף למנהל החטיבה לבקרת סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תוכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר. החל משנת 2017 הופעלו במערכות הבנקאות הישירה של הבנק תהליכי הזדהות ומנגנונים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367.

במחצית הראשונה של שנת 2017 לא התרחשו אירועי סייבר משמעותיים שגרמו נזק לבנק. במהלך הרבעון השלישי של השנה, התקבלה בהנהלת בנק יהב, דרישה לתשלום כופר, תמורת אי פרסום נתוני לקוחות בנק יהב ומכירתם. בנק יהב העביר את כל המידע למשטרה, לרשות הלאומית להגנת הסייבר ולבנק ישראל, להמשך טיפול. לבנק נודע כי נעצר חשוד במעשה.

סיכון טכנולוגיית המידע

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרה מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת ובהיערכות למצב חירום. זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו. לפרטים בדבר פרויקט החלפת מערכת הליבה הבנקאית בבנק יהב ראה פרק התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע לעיל.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוגדר, במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא סיכונים תפעוליים כ-"כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים".

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטוחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק. לפרטים בדבר חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ראה ביאור 10 ב.4 לדוחות הכספיים. לפרטים נוספים בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון נזילות ומימון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכון מימון - סיכון הנובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות. סיכון הנזילות מנהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון והנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון. לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק. סיכון המימון מנהל כחלק מסיכון הנזילות באמצעות מגבלות דירקטוריון והנהלה על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים.

מקורות המימון העיקריים של הבנק הינם מקורות מימון יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים - פיקדונות קמעונאיים ועסקיים, פיקדונות ארוכים מגופים פיננסיים וכן, הנפקות אגרות חוב וכתבי התחייבות. הבנק מייחס חשיבות רבה לפיזור מקורות המימון ופועל באופן יזום לגיוס מקורות לטווחים ארוכים, בין השאר על ידי מגוון הפיקדונות הרחב המוצע לציבור הלקוחות על ידי הבנק, פיקדונות עם מאפיינים ייחודיים המאפשרים ללקוח ליהנות מריבית גבוהה יחסית בטווח הארוך ואופציות לנזילות במהלך התקופה. ברבעון השני של שנת 2017 סיכון ריכוזיות מקורות המימון נותר נמוך. לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל. לפרטים נוספים בדבר סיכון המימון ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

החל מיום 1 באפריל 2015 הבנק מיישם את הוראה 221 "יחס כיסוי נזילות" שנכנסה לתוקף במועד זה. ההוראה קובעת יחסי נזילות מינימאליים לתקופה של חודש ("LCR רגולטורי"), המחושבים על בסיס מקדמים אחידים למערכת הבנקאית אשר נקבעו על ידי בנק ישראל בהתבסס על הנחיות באזל III. בסוף שנת 2016 הסתיימה תקופת המעבר ליישום יחס כיסוי הנזילות המינימאלי והחל מיום 1 בינואר 2017 הדרישה המזערית הינה 100%. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון

הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כסוי הנזילות של הבנק והקבוצה בשנת 2017 יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחידים ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח. הוראה זו הינה בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים, כנדרש בהוראה 342, כפי שתואר לעיל.

יחס כסוי הנזילות הממוצע (מאוחד) לרבעון השני של שנת 2017 הסתכם ב-122%, לעומת יחס ממוצע בשיעור של כ-118% ברבעון הראשון של שנת 2017. במחצית הראשונה של שנת 2017, לא נרשמו חריגות ממגבלות יחס זה.

לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה יתרת שלושת קבוצות המפקידים הגדולות בקבוצת הבנק ב-9.1 מיליארדי שקלים חדשים.

גיוס המקורות ומצב הנזילות בבנק - במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 חלה עלייה ביתרת פיקדונות הציבור בבנק. יתרת פיקדונות הציבור עלתה מהיקף של 178.3 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2016, להיקף של 180.7 מיליארדי שקלים חדשים ביום 30 ביוני 2017, גידול של 1.4%.

במגזר הלא צמוד, היקף פיקדונות הציבור במגזר זה הגיע לסך של 128.9 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 5.1% לעומת סוף שנת 2016. במגזר צמוד המדד עלה היקף פיקדונות הציבור ל-17.3 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 1.6% ובמגזר מטבע חוץ ירד היקף פיקדונות הציבור ל-34.5 מיליארדי שקלים חדשים, ירידה של 10.7% לעומת סוף שנת 2016.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות".

סיכון הציות כולל גם את הסיכון חוצה הגבולות, המוצג בנפרד להלן.

רמת הסיכון בתחום הציות והרגולציה נמצאת, להערכתנו, במגמת ירידה. הירידה נובעת מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, ומהמשך הגברת הבקרה הן ביחידות הקו הראשון והן בקו השני. זאת, על רקע הגברת הרגולציה, ופרסום הוראות חדשות בתכיפות גבוהה.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוץ או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו.

הסיכון חוצה הגבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. הסיכון חוצה הגבולות חל בעיקר בשלוחות הבנק בחוץ לארץ; בפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ; בפעילות עסקית שמקיימים נציגי הבנק במדינות זרות; וביחס לכספים של לקוחות ישראלים פרטיים המושקעים בחוץ לארץ.

הסיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act). הסיכון נובע גם מהחובות הנגזרות מהתקן שפורסם על ידי ארגון ה-OECD (CRS – Common Reporting Standard).

סיכון איסור הלבנת הון - הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מאי ציות להוראות איסור הלבנת הון ומימון טרור.

הסיכון חוצה הגבולות ממשיך להצטמצם במידה מתונה, כתוצאה מהמשך הפעילות לניהול הסיכון.

בעקבות התיקון לחוק איסור הלבנת הון, המוסיף עבירות מס חמורות לרשימת עבירות המקור, ובכך מחיל עליהן את כל החובות בתחום איסור הלבנת הון, התאים הבנק את מדיניותו ואת תהליכי העבודה והתשתיות לעמידה בדרישה זו.

במסגרת פתיחת חשבון, וכן במהלך הפעילות העסקית השוטפת, הבנק פועל לאיתור לקוחות העלולים להיות חשופים למתן/לקבלה/לתיווך של שוחד (אנשי ציבור או הקשורים אליהם); לקוחות הפעילים מול חשבונות אנשי ציבור זרים; לקוחות הפעילים בתעשיות הביטחוניות או בסחר בנשק וכן לקוחות הפעילים בהיקפים משמעותיים מול מדינות בסיכון לעניין שוחד ושחיתות), להעמקת ההיכרות עם פעילותם הצפויה/הנוכחית, ולסימונם בהתאם בקודי מעקב לאיסור הלבנת הון. במקרים מתאימים, אף ידרוש הבנק לקבל הצהרות, מסמכי מדיניות ומסמכים תומכים אחרים אשר יבהירו את מדיניות הלקוח ואת אופן יישומה במטרה למנוע עבירות של שוחד ושחיתות. הבנק מנהל טבלת מדינות בסיכון לעניין שוחד ושחיתות ופועל

להעמקת ההיכרות עם לקוחות כאמור לעיל, בדגש על הדרישות בנושא מניעת שוחד ושחיתות וכן בנוגע לפעילות רגישה כגון תשלום של דמי תיווך או ייעוץ, שימוש בכספות, ופעילות במזומנים בחשבונות תאגידיים או פרטיים ללא הסבר סביר או מסמכים תומכים.

ביום 6 במרץ 2017 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור", המחליפה את הוראה 411 במתכונתה הנוכחית, ותיכנס לתוקף בתחילת שנת 2018. הבנק מקיים תהליך היערכות ליישום ההוראה החדשה עד המועד הנדרש.

סיכון איסור הלבנת הון נותר ללא שינוי במחצית הראשונה של שנת 2017. גידול הסיכון מהתווספות עבירות מס חמורות, כאמור, לחוק איסור הלבנת הון, צומצם על ידי הרחבת תהליכי הבקרה, ההטמעה והפעילות השוטפת ביחידות העסקיות.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מוניטין

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול גם לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

במהלך שיבושי העבודה שאירעו בבנק במחצית הראשונה של חודש אוגוסט, ניטר הבנק באופן שוטף את מדדי המוניטין וקיים מספר דיונים מיוחדים במסגרת ועדת המוניטין.

בתקופה זו ניכרה ירידה לא משמעותית בפרמטרים תדמיתיים בקרב המודעים לסכסוך ובעיקר בקרב לקוחות הבנק, כאשר רמת המודעות לסכסוך בקרב כלל הציבור אינה גבוהה.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 לא אירעו אירועים שהשפיעו לרעה על מוניטין הבנק.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אסטרטגי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אסטרטגי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים סביבתיים ראה פרק סיכון האשראי בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2016.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוטרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

יישום כללי החשבונאות על ידי ההנהלה בעת עריכת הדוחות הכספיים כרוך לעיתים בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים ועל התוצאות העסקיות המדווחים במסגרת הדוחות הכספיים. חלק מההנחות, ההערכות והאומדנים הינם קריטיים למצב הכספי או לתוצאות הפעולות המשתקפים בדוחות הכספיים של הקבוצה, וזאת עקב מהותיות הנושא, מורכבות החישובים או מידת ההיתכנות של התממשות נושאים השרויים בחוסר ודאות.

הפרשות בגין תביעות משפטיות

בדוחות הכספיים נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים, במקום בו לדעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, נדרשה הפרשה.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, סווגו התביעות בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון כמפורט להלן:

- 1) סיכון צפוי (Probable): הסתברות מעל 70% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"צפויה", נערכת הפרשה מתאימה בדוחות הכספיים.
- 2) סיכון אפשרי (Reasonably Possible): הסתברות בין 20% ל-70% להפסד בגין התביעה. בתביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"אפשרית", נערכת במקרים מסוימים הפרשה מסוימת בדוחות הכספיים, בהתאם לשיקול דעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים.
- 3) סיכון קלוש (Remote): הסתברות נמוכה מ-20% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"קלושה", לא נערכת הפרשה בדוחות הכספיים.

בביאור 26 ג' בדוחות הכספיים השנתיים ניתן גילוי לתביעות מהותיות, שסכומן (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ובביאור 10 ב. בדוחות כספיים אלה ניתן גילוי לשינויים מהותיים ביחס לאמור בדוחות הכספיים השנתיים.

כמו כן, ניתן גילוי לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת, בהתאם לעניין, על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו ועל חוות דעת יועציהם המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולכן לא בוצעה בגינן הפרשה.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, רשאי הבנק לקבוע לגבי תובענה ייצוגית כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, בארבעת הדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר הגשת התביעה, וכן במקרה של עיכוב הליכים על פי החלטת בית משפט. מעבר לכך, רק במקרים נדירים רשאי הבנק לקבוע כי לא ניתן להעריך את סיכויי התממשות החשיפה.

יצוין כי ההפרשה בגין תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, תלויה בגורמים רבים וכרוכה באי ודאות גבוהה. מידע חדש שיגיע לבנק בעתיד ונוגע לחשיפות הקיימות למועד אישור הדוחות הכספיים יכול להשפיע באופן מהותי על גובה החשיפה או גובה ההפרשה הנדרשת בגין החשיפה. לפרטים בדבר חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים ראה ביאור 10 ב.4 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

לפרטים בדבר שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים בנושא מיסים נדחים ראה פרק שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים לעיל.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים המבוססות על דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן - הצהרה על הגילוי).

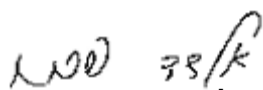
הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקורות ונהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. כן מתייחסת ההצהרה, לקביעתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי, ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהמשך להתאמת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי הנוגעות לשינוי מבנה הדוחות הכספיים אשר בוצעו בשנת 2016, בוצעו במחצית הראשונה של שנת 2017 התאמות נוספות הנוגעות לדוחות כספיים רבעוניים. הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו ליום 30 ביוני 2017 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום התקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון השני של שנת 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

אלדד פרשר
מנהל כללי

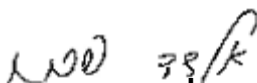

משה ידמן
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
רמת גן, ו' באלול התשע"ז
28 באוגוסט 2017

הצהרה (Certification)

אני, אלדד פרשר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלדד פרשר
מנהל כללי

28 באוגוסט 2017
ו' באלול התשע"ז

כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה"

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מנחם אביב
סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

28 באוגוסט 2017
ו' באלול התשע"ז

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מזרחי טפחות בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-6.53% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 ביוני 2017, והכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-8.8% וכ-8.15%, בהתאמה, מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. כמו כן, לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של חברה כלולה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני אשר ההשקעה בה הינה כ-19 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2017. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומם בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב:

1. לאמור בביאור 38, בביאור 10 ב.2. (ח) ובביאור 10 ב.3. (ג-א) ביחס להתחייבויות תלויות של הבנק לרבות תביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו ובקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות.
2. לאמור בביאור 10 ב.4. בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

דניאל אלקר
בריתמן אלמגור זר ושות'

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

רואי חשבון

תל אביב, 28 באוגוסט 2017
ו' באלול התשע"ז

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, ת.ד. 6701101 | 16593

תל אביב, 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים	משרד חיפה	משרד באר שבע	משרד אילת	Deloitte	Deloitte Analytics	Seker - Deloitte
מקום המדע 3 מגדל הר חוצבים ירושלים, 9777603 ת.ד. 45396 ירושלים, 9145101	מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	המרכז העירוני 583 אילת, 8810402	מרכז עזריאלי 3 תל אביב, 6701101	הסיבים 7 7796 פתח תקווה, 4959368	גיבורי ישראל 7 8458 נתניה דרום, 4250407
טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info:jer@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info:haifa@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-ailat@deloitte.co.il	טלפון: 03-6070500 פקס: 03-6070501 info@deloitte.co.il	טלפון: 077-8322221 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

תמצית דוחות כספיים

תוכן העניינים

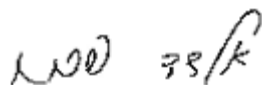
90	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
92	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
93	תמצית מאזן מאוחד
94	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
98	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
100	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
104	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
105	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
107	ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
110	ביאור 5 - ניירות ערך
114	ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
117	ביאור 7 - פיקדונות הציבור
118	ביאור 8 - זכויות עובדים
120	ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
126	ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
134	ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
143	ביאור 12 - מגזרי פעילות
163	ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
183	ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
186	ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
200	ביאור 16 - אירועים לאחר תאריך המאזן

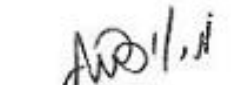
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	ביאור			
2016	2016	2017	2016	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)				
5,311	2,456	3,271	1,588	1,915	2	הכנסות ריבית
1,533	682	1,071	574	742	2	הוצאות ריבית
3,778	1,774	2,200	1,014	1,173		הכנסות ריבית, נטו
200	60	91	57	42	6,13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,578	1,714	2,109	957	1,131		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
295	136	20	69	21	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,433	717	710	352	353		עמלות
134	100	24	11	12		הכנסות אחרות
1,862	953	754	432	386		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
2,071	997	1,066	520	568		משכורות והוצאות גלוות
693	345	367	171	181		אחזקה ופחת בניינים וציוד
535	273	267	145	128		הוצאות אחרות
3,299	1,615	1,700	836	877		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,141	1,052	1,163	553	640		רווח לפני מיסים
833	403	423	200	231		הפרשה למיסים על הרווח
1,308	649	740	353	409		רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	1		חלק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
רווח נקי:						
1,308	649	740	353	410		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(21)	(19)	(13)	(10)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,266	628	721	340	400		המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביב
 סגן מנהל כללי
 חשבונאי ראשי

אלדד פרשר
 מנהל כללי

משה וידמן
 יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
 רמת גן, 28 באוגוסט 2017
 ו' באלול התשע"ז

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - המשך
(סכומים מדווחים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור
	2016	2016	2017	2016	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		

רווח למניה⁽¹⁾

רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	5.46	2.71	3.10	1.47	1.72
----------------------------------	------	------	------	------	------

רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	5.46	2.71	3.08	1.47	1.71
----------------------------------	------	------	------	------	------

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
רווח נקי:					
1,308	649	740	353	410	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(21)	(19)	(13)	(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,266	628	721	340	400	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים					
(26)	32	45	(2)	33	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
1	-	(1)	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
(9)	(7)	-	(1)	1	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
⁽³⁾ (294)	(45)	⁽⁴⁾ (92)	(16)	⁽⁴⁾ (113)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(328)	(20)	(48)	(19)	(79)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
108	4	14	6	26	השפעת המס המתייחס
רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽⁵⁾					
⁽³⁾ (220)	(16)	(34)	(13)	(53)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	2	12	-	12	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(220)	(14)	(22)	(13)	(41)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
רווח כולל:					
1,088	633	706	340	357	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(19)	(7)	(13)	2	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,046	614	699	327	359	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות.
- (2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
- (3) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית ההתייעלות המסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי.
- (4) כולל השפעת תוכנית התייעלות בבנק יהב על ההון העצמי של הבנק בסכום של 11 מיליוני שקלים חדשים וכן השפעת עדכון הנחת עלות השכר ועדכון שיעור הגידול בתגמול על ההתחייבות האקטוארית בגין זכויות עובדים בסכום של 69 מיליוני שקלים חדשים נטו ממס. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.
- (5) לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני			
2016	2016	2017	ביאור	
נכסים				
41,725	36,842	39,146		מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,262	8,419	10,560	5	ניירות ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
9	46	6		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
172,779	166,914	178,593	6,13	אשראי לציבור
(1,438)	(1,399)	(1,460)	6,13	הפרשה להפסדי אשראי
171,341	165,515	177,133		אשראי לציבור, נטו
330	363	312		אשראי לממשלות
34	35	33		השקעות בחברות כלולות
1,585	1,545	1,391		בניינים וציוד
87	87	87		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,584	3,460	4,384	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,498	1,446	2,004		נכסים אחרים
230,455	217,758	235,056		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
178,252	169,621	180,680	7	פיקדונות הציבור
1,537	1,183	1,454		פיקדונות מבנקים
50	53	57		פיקדונות הממשלה
27,034	24,337	27,851		איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,566	3,787	4,093	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,692	5,806	7,028		התחייבויות אחרות ⁽³⁾
217,131	204,787	221,163		סך כל ההתחייבויות
12,714	12,384	13,276		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
610	587	617		זכויות שאינן מקנות שליטה
13,324	12,971	13,893		סך כל ההון
230,455	217,758	235,056		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 7,221 מיליוני שקלים חדשים בשווי הוגן במאוחד (ביום 30 ביוני 2016 - 5,106 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2016 - 6,928 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 93 מיליוני שקלים חדשים (ביום 30 ביוני 2016 - 86 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2016 - 109 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה בשל עסקאות מניות תשלום מבוסס מניות באוצר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	הון מניות	
2,222	(76)	52	2,246	יתרה ליום 31 במרץ 2017
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
-	-	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(1)	-	(1)	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(3)	3	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,221	(76)	48	2,249	יתרה ליום 30 ביוני 2017
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				
2,214	(76)	66	2,224	יתרה ליום 31 במרץ 2016
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
2	-	2	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,216	(76)	68	2,224	יתרה ליום 30 ביוני 2016

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- (2) ברבעון השני של שנת 2017 הונפקו 83,317 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנות אופציות לעובדים (ברבעון השני של שנת 2016 הונפקו למנהל הכללי 31,035 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים).
- (3) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.
- (4) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2016.
- (5) ביום 28 באוגוסט 2017, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסך של 120 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון השני של שנת 2017. בהתאם לכללים החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון השלישי של שנת 2017.
- (6) כולל השפעת תוכנית התייעלות בבנק יהב על ההון העצמי של הבנק בסכום של 11 מיליוני שקלים חדשים וכן השפעת עדכון הנחת עלות השכר ועדכון שיעור הגידול בתגמול על ההתחייבות האקטוארית בגין זכויות עובדים בסכום של 69 מיליוני שקלים חדשים נטו ממש. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון עצמי	עודפים ⁽⁴⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽³⁾
13,634	619	13,015	11,091	(298)
410	10	400	400	-
(97)	-	(97)	(97)	-
-	-	-	-	-
(1)	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-
(53)	(12)	(41)	-	⁽⁶⁾ (41)
13,893	617	13,276	11,394	(339)
12,672	574	12,098	9,982	(98)
353	13	340	340	-
(43)	-	(43)	(43)	-
2	-	2	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
(13)	-	(13)	-	(13)
12,971	587	12,384	10,279	(111)

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי - המשך

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה בשל עסקאות מניות באוצר	תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
2,221	(76)	58	2,239	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾
-	-	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(10)	10	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,221	(76)	48	2,249	יתרה ליום 30 ביוני 2017
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				
2,214	(76)	68	2,222	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
3	-	3	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(1)	-	(1)	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(2)	2	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,216	(76)	68	2,224	יתרה ליום 30 ביוני 2016
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)				
2,214	(76)	68	2,222	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
8	-	8	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(1)	-	(1)	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(17)	17	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,221	(76)	58	2,239	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- (2) במחצית הראשונה של שנת 2017 הונפקו 295,640 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת (במחצית הראשונה של שנת 2016 הונפקו 45,063 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת) כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 9,137 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת.
- בשנת 2016 הונפקו 157,119 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת כנגד מימוש של אופציות תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 31,065 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת.
- (3) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.
- (4) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2016.
- (5) ביום 28 באוגוסט 2017, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסך של 120 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון השני של שנת 2017. בהתאם לכללים החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון השלישי של שנת 2017.
- (6) כולל השפעת תוכנית התייעלות בבנק יהב על ההון העצמי של הבנק בסכום של 11 מיליוני שקלים חדשים וכן השפעת עדכון הנחת עלות השכר ועדכון שיעור הגידול בתגמול על ההתחייבות האקטוארית בגין זכויות עובדים בסכום של 69 מיליוני שקלים חדשים נטו ממש. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.
- (7) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בסכום של 286 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית ההתייעלות לפרשת עובדים. ראה גם ביאור 22 ו-25 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון עצמי	עודפים ⁽⁴⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽³⁾
13,324	610	12,714	10,810	(317)
740	19	721	721	-
(137)	-	(137)	(137)	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
(34)	(12)	(22)	-	⁽⁶⁾ (22)
13,893	617	13,276	11,394	(339)
12,415	568	11,847	9,730	(97)
649	21	628	628	-
(79)	-	(79)	(79)	-
3	-	3	-	-
(1)	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-
(16)	(2)	(14)	-	(14)
12,971	587	12,384	10,279	(111)
12,415	568	11,847	9,730	(97)
1,308	42	1,266	1,266	-
(186)	-	(186)	(186)	-
8	-	8	-	-
(1)	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-
(220)	-	(220)	-	⁽⁷⁾ (220)
13,324	610	12,714	10,810	(317)

תמצית דוח על תזרימי המזומנים
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1,308	649	740	353	410	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח נקי
-	-	-	-	(1)	התאמות חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
223	109	122	54	59	פחת על בניינים וציוד
200	60	91	57	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(61)	(52)	(25)	(21)	(14)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(14)	(2)	(1)	(2)	(4)	רווח שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(92)	(78)	-	-	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
8	3	-	2	-	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(3)	2	(43)	(24)	(15)	מיסים נדחים, נטו
4	10	6	20	3	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
195	64	117	(130)	53	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
(45)	(46)	(1)	(31)	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
(50)	(472)	406	810	227	שינוי נטו בנכסים שוטפים פיקדונות בבנקים
(14,670)	(7,862)	(6,378)	(4,488)	(3,947)	אשראי לציבור
(14)	(47)	18	(40)	-	אשראי לממשלות
62	25	3	105	40	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(66)	60	(800)	461	(432)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(112)	4	200	292	57	ניירות ערך למסחר
613	573	(161)	(31)	(139)	נכסים אחרים, נטו
371	17	(83)	(233)	(20)	שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות פיקדונות מבנקים
15,872	7,241	2,428	4,620	(42)	פיקדונות הציבור
(8)	(5)	7	(2)	1	פיקדונות הממשלה
(68)	153	527	(1,091)	(50)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
576	(48)	88	(175)	(319)	התחייבויות אחרות
110	(183)	(15)	(125)	(38)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
4,339	175	(2,754)	381	(4,129)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

תמצית דוח על תזרימי המזומנים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2016	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
-	-	(111)	-	-	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(6,902)	(3,522)	(2,824)	(1,645)	(469)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
7,546	6,753	2,027	1,973	1,511	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1,083	189	404	-	183	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
2,662	1,530	918	1,012	26	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(265)	-	(398)	-	(180)	רכישת תיקי אשראי
(245)	(88)	(87)	(48)	(66)	רכישת בניינים וציוד
125	100	-	100	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
2	1	-	1	1	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
4,006	4,963	(71)	1,393	1,006	מזומנים נטו מפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
6,318	3,304	2,703	-	2,703	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(3,096)	(2,418)	(1,797)	(2,402)	(1,740)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(186)	(79)	(137)	(43)	(97)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
3,036	807	769	(2,445)	866	מזומנים נטו מפעילות מימון
11,381	5,945	(2,056)	(671)	(2,257)	גידול (קיטון) במזומנים
30,309	30,309	41,495	36,731	41,632	יתרת מזומנים לתחילת השנה
(195)	(64)	(117)	130	(53)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
41,495	36,190	39,322	36,190	39,322	יתרת מזומנים לסוף השנה
ריבית ומסים ששולמו/או התקבלו					
5,204	2,264	3,401	1,584	1,884	ריבית שהתקבלה
1,676	900	844	752	714	ריבית ששולמה
35	3	6	1	2	דיבידנדים שהתקבלו
81	75	64	3	4	מסים על הכנסה שהתקבלו
800	361	431	219	280	מסים על הכנסה ששולמו
נספח א' - פעולות שלא במזומן					
13	5	6	5	6	רכישות בניינים וציוד
-	-	(278)	-	(278)	מכירות בניינים וציוד

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017 אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 באוגוסט 2017, ו' באלול התשע"ז.

תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים. יש לעיין בתמצית דוחות כספיים אלה ביחד עם הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2016.

כאמור בדוחות השנתיים, בעיקר הנושאים, הוראות המפקח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסויים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים מאוחדים רבעוניים אלה, עקבית למדיניות שישמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ב' להלן.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2017 (אלא אם צוין אחרת), מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה.
2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן.
3. עדכון תקינה בנושא תשלום מבוסס מניות.
4. הקלות בנושא הלימות הון בגין יישום תוכנית להתייעלות בתחום הנדל"ן. לפרטים בדבר הנחיות המפקח על הבנקים הנוגעות להתקשרות כוללת של הבנק למכירת זכויות בנין המטה ברמת גן וחכירתו בחזרה, ראה ביאור 9 – הלימות הון, נזילות ומינוף.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית ובכללי הדיווח בתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ותיאור של אופן השפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה.

על פי החוזר, תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על ההכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על ההכנסה".

על פי החוזר, תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת בדוחות הכספיים בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו, שנדרש לפי סעיף 740-10-50-15-d וסעיף 740-10-50-15A לקודיפיקציה.

תחולת ההוראות שנקבעו בחוזר, 5 בינואר 2017.

ביום 13 באוקטובר 2016 פרסם המפקח על הבנקים עדכון לאופן היישום לראשונה של ההוראות החדשות בחוזר מיום 22 באוקטובר 2015, כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.

להלן השינויים העיקריים בעקבות יישום ההוראות וההצהרות בחוזר:

- נדרש להכיר בהתחייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות.
 - הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
 - קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
 - חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
 - הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס.
- ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

2. יישום דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

3. עדכון תקינה בנושא תשלום מבוסס מניות

ביום 30 במרץ 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2016-09, אשר מהווה תיקון להוראות ASC 718 בנושא "תשלום מבוסס מניות" (להלן: "התיקון"). בהתאם לתיקון:

- יש להכיר בכל השפעות המס הקשורות לעסקאות תשלום מבוסס מניות בעת סילוק (או פקיעה) דרך רווח והפסד. עד התיקון, הטבות מס עודפות אשר עלו על ההוצאה שהוכרה בדוח רווח והפסד (המכונות "windfalls") היו מוכרות בהון, וגירעונות בהטבת מס אשר היו נמוכים מההוצאה שהוכרה ברווח והפסד (המכונות "shortfalls") היו מוכרים בהון עד לאיפוס יתרות קודמות מהטבות מס עודפות. בהעדף עודפים כאמור, גירעונות הוכרו ברווח והפסד. התיקון צפוי להגדיל את התנדוטיות בהוצאות המיסים על ההכנסה. נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא.
 - הטבות מס עודפות יוכרו במועד התהוותן, וזאת בשונה מההוראות הקיימות כיום ב-US GAAP לפיהן הכרה בהטבות מס אלו נדחתה עד למועד בו הן הקטינו את ההכנסה החייבת. שינוי זה יישם למפרע תוך זקיפת ההשפעה המטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.
 - כל תזרימי המזומנים הקשורים למיסים בגין תשלום מבוסס מניות, יסווגו במסגרת הפעילות השוטפת בדוח על תזרימי המזומנים. ניתן ליישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע או בדרך של יישום מכאן ולהבא.
 - ניתן לבצע בחירת מדיניות לעניין השפעת חילוטם (forfeitures) על ההכרה בהוצאות בגין מענקי תשלום מבוסס מניות. ניתן לערוך אומדן של חילוטם או לחלופין להכיר בהשפעת החילוטם רק במועד התרחשותם. עם זאת, במקרים מסוימים יש להמשיך להעריך חילוטם צפויים. ככל שיש שינוי במדיניות החשבונאית בנושא, השינוי יישם למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.
- תחולת העדכון לתקינה הינה מיום 1 בינואר 2017.
- ליישום העדכון אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2015 נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת השפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

2. דיווח של תאגידי בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו; רכוש קבוע וירידת ערך רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה; רווח למניה; דוח על תזרימי המזומנים; דיווח לתקופות ביניים; היוון ריבית; וערבויות

ביום 13 באוקטובר 2016 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושאים 360 ו-10-360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי המזומנים".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

3. עדכון קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 20 בפברואר 2017 פרסם המפקח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות מעודכן בנושא יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

בקובץ נכללו הבהרות בנושא הגדרת מקור החזר ראשוני בקשר עם סיווג חוב בעייתי, וכן הובהר אופן הטיפול בהלוואות ממונפות. להלן ההבהרות:

- מקור החזר ראשוני הוגדר כמקור מזומנים יציב לאורך זמן אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב, ואשר חייב להיות מופרד, במפורש או במהות, לכיסוי החוב. למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים, קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה, ככלל מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר - החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

- סיווג הלוואות ממונפות:
 - בהלוואות ממונפות מקור החזר הראשוני נובע מהיכולת של החייב ליצור רמה מספקת של תזרימי מזומנים. מקורות החזר שניים עשויים לכלול בטוחות, מכירת נכסים, מימון מחדש והנפקת הון. הובהר כי אין לראות במחזור חוב, בהנפקת הון ומכירת נכסים (למעט נסיבות מיוחדות) מקור החזר ראשוני.
 - הלוואות עם "התניות פיננסיות מקלות" אינה צריכה להיות מסווגת באופן אוטומטי כהלוואה בעייתית.
 - יחס נמוך בין חוב לשווי החברה לבדו אינו מספיק בכדי למנוע סיווג של חוב כבעייתי.
 - בהלוואות ממונפות בעלות יחס חוב ל-EBITDA מעל 6 עשויות לדרוש בדיקה מדוקדקת יותר על מנת להעריך את עמידות מבנה ההון ואת יכולת החזר של הלווה.
- שינויים אלו יחולו מיום 1 ביולי 2017 ואילך.
- ליישום ההבהרות לשאלות והתשובות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. תשלום מבוסס מניות

- בחודש מאי 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את עדכון 09-2017, המהווה תיקון לנושא 718 לקודיפיקציה בדבר התחולה של שינוי תנאים (להלן: "התיקון").
- התיקון נועד להבהיר מתי נדרש לטפל בשינוי תנאים של מענק תשלום מבוסס מניות כתיקון (modification). בהתאם לתיקון, נדרש ליישם חשבונאות תיקון (modification accounting) בגין שינויים בתוכנית אלא אם השווי ההוגן, תנאי הבשלה או סיווג המענק (כהוני או התחייבותי) זהים לפני ואחרי התיקון.
- יחד עם זאת, חברות ימשיכו ליישם חשבונאות תיקון עבור שינויים אשר נעשו כתוצאה מ:
- חוקים או תקנות; או
 - התקנים החדשים בנושאים: הכרה בהכנסה, חכירות או הפסדי אשראי.
- כמו כן, נדרש להמשיך לספק גילויים עבור שינויים משמעותיים בתנאים של מענק תשלום מבוסס מניות ולהעריך אם השלכות המס גם אם השינוי אינו מוביל לחשבונאות תיקון.
- שינויים אלו יחולו מיום 15 בדצמבר 2017 ואילך.
- ליישום התיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

5. מגבלת חבות ענפית

- ביום 10 ביולי 2017 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא מגבלת חבות ענפית הכולל שינויים להוראות ניהול בנקאי תקין 314 ו-315.
- להלן השינויים העיקריים בהוראות ניהול בנקאי תקין על פי החוזר:
- קביעה קטיגורית של מגבלת חבות ענפית, לפיה החבות לענף מסוים לא תעלה על 20% מסך החבות לציבור, ובמקרים מסוימים מעל 22%.
 - בוטל המנגנון של ההפרשה הנוספת וההפרשה הכללית.
 - יש לשקלל בקביעת ההפרשה להפסדי אשראי, בין היתר, את הסיכון בגין אשראי שאין לגביו דוח כספי מעודכן.
- שינויים אלו יחולו מיום 1 בינואר 2018 ואילך.
- ליישום התיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
					א. הכנסות ריבית
5,157	2,382	3,155	1,545	1,854	מאשראי לציבור ⁽¹⁾
10	6	6	3	3	מאשראי לממשלה
46	21	34	12	17	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
5	2	5	1	2	מפיקדונות בבנקים
-	-	-	-	-	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
-	-	-	-	-	הסכמי מכר חוזר
93	45	71	27	39	מאגרות חוב ⁽¹⁾
5,311	2,456	3,271	1,588	1,915	סך כל הכנסות הריבית
					ב. הוצאות ריבית
1,045	480	676	365	449	על פיקדונות הציבור
2	1	-	1	-	על פיקדונות הממשלה
12	4	6	3	3	על פיקדונות מבנקים
472	196	387	204	289	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2	1	2	1	1	על התחייבויות אחרות
1,533	682	1,071	574	742	סך כל הוצאות הריבית
3,778	1,774	2,200	1,014	1,173	סך הכנסות ריבית, נטו
(24)	(52)	(8)	(35)	(4)	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית
					ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
40	21	22	14	12	מוחזקות לפדיון
49	20	47	11	26	זמינות למכירה
4	4	2	2	1	למסחר
93	45	71	27	39	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
8	3	-	3	3	חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור ⁽¹⁾
(244)	26	(1,210)	194	(425)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(236)	29	(1,210)	197	(422)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באיגרות חוב					
58	52	24	21	14	רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה
58	52	24	21	14	סך הכל מהשקעה באיגרות חוב
3. הפרשי שער, נטו					
364	83	1,193	(255)	394	
4. רווחים מהשקעה במניות					
3	-	1	-	-	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
3	3	5	1	2	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
6	3	6	1	2	סך הכל מהשקעה במניות
5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו					
45	46	1	31	-	
237	213	14	(5)	(12)	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2016	2016	2017	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽¹⁾				
				הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
44	(79)	5	72	29
				רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו
(1)	4	1	2	3
				רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו
15	(2)	-	-	1
58	(77)	6	74	33
סך הכל מפעילויות מסחר ⁽²⁾				
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון				
				חשיפת ריבית
(3)	(1)	2	-	-
65	(75)	5	75	33
				חשיפת מטבע חוץ
1	1	1	2	-
				חשיפה למניות
(5)	(2)	(2)	(3)	-
58	(77)	6	74	33
סך הכל				

(1) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(2) להכנסות ריבית מהשקעות באיגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. שינויים ברווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום ⁽¹⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
(בלתי מבוקר)						
(298)	(5)	(303)	(289)	8	-	(22)
(41)	(12)	(53)	(75) ⁽³⁾	1	-	21
(339)	(17)	(356)	(364)	9	-	(1)
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
(בלתי מבוקר)						
(98)	(7)	(105)	(124)	10	-	9
(13)	-	(13)	(11)	(1)	-	(1)
(111)	(7)	(118)	(135)	9	-	8
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
(בלתי מבוקר)						
(317)	(5)	(322)	(303)	9	1	(29)
(22)	(12)	(34)	(61) ⁽³⁾	-	(1)	28
(339)	(17)	(356)	(364)	9	-	(1)
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
(בלתי מבוקר)						
(97)	(5)	(102)	(104)	14	-	(12)
(14)	(2)	(16)	(31)	(5)	-	20
(111)	(7)	(118)	(135)	9	-	8
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016						
(מבוקר)						
(97)	(5)	(102)	(104)	14	-	(12)
(220)	-	(220)	(199) ⁽²⁾	(5)	1	(17)
(317)	(5)	(322)	(303)	9	1	(29)

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית ההתייעלות המסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי.
 (3) כולל השפעת תוכנית התייעלות בבנק י"ב על ההון העצמי של הבנק בסכום של 11 מיליוני שקלים חדשים וכן השפעת עדכון הנחת עלות השכר ועדכון שיעור הגידול בתגמול על ההתחייבות האקטוארית בגין זכויות עובדים בסכום של 69 מיליוני שקלים חדשים נטו ממס. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
12	(7)	19	30	(17)	47
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן					
(13)	8	(21)	(9)	5	(14)
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(1)	1	(2)	21	(12)	33
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום					
-	-	-	-	-	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾					
-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרים מזומנים					
(1)	-	(1)	1	-	1
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾					
-	-	-	-	-	-
(1)	-	(1)	1	-	1
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(13)	5	(18)	(77)	39	(116)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה					
2	-	2	2	(1)	3
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
(11)	5	(16)	(75)	38	(113)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(13)	6	(19)	(53)	26	(79)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
-	-	-	12	(4)	16
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(13)	6	(19)	(41)	22	(63)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק					

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2. לדוחות הכספיים.
- (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית. לפרטים ראה ביאור 2 ג. לדוחות הכספיים.
- (4) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית ההתייעלות המסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי.
- (5) כולל השפעת תוכנית התייעלות בבנק יהב על ההון העצמי של הבנק בסכום של 11 מיליוני שקלים חדשים וכן השפעת עדכון הנחת עלות השכר ועדכון שיעור הגידול בתגמול על ההתחייבות האקטוארית בגין זכויות עובדים בסכום של 69 מיליוני שקלים חדשים נטו ממס. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2016			2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
21	(11)	32	53	(31)	84	45	(24)	69
(38)	20	(58)	(33)	19	(52)	(17)	7	(24)
(17)	9	(26)	20	(12)	32	28	(17)	45
1	-	1	-	-	-	(1)	-	(1)
1	-	1	-	-	-	(1)	-	(1)
(5)	4	(9)	(5)	2	(7)	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
(5)	4	(9)	(5)	2	(7)	-	-	-
(205)	98	⁽⁴⁾ (303)	(34)	15	(49)	⁽⁵⁾ (64)	33	(97)
6	(3)	9	3	(1)	4	3	(2)	5
(199)	95	(294)	(31)	14	(45)	(61)	31	(92)
(220)	108	(328)	(16)	4	(20)	(34)	14	(48)
-	-	-	2	(1)	3	12	(4)	16
(220)	108	(328)	(14)	3	(17)	(22)	10	(32)

ביאור 5 - ניירות ערך

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
3,245	3,245	77	-	3,322
3,245	3,245	77	-	3,322

(1) איגרות חוב המוזקקות לפידיון

של ממשלת ישראל

סך כל אגרות החוב המוזקקות לפידיון

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
5,431	5,405	35	(9)	5,431
1,604	1,630	-	(26)	1,604
18	18	-	-	18
17	18	-	(1)	17
7,070	7,071	35	(36)	7,070
96	96	-	-	96
7,166	7,167	35 ⁽⁴⁾	(36) ⁽⁴⁾	7,166

(2) ניירות ערך זמינים למכירה

איגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל⁽²⁾

של ממשלות זרות⁽²⁾⁽⁵⁾

של מוסדות פיננסיים זרים

של אחרים זרים

סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה

מניות⁽³⁾

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
149	149	-	-	149
149	149	-	-	149
10,560	10,561	112	(36)	10,637

(3) ניירות ערך למסחר

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 423 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-94 מיליוני שקלים חדשים.

(4) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(5) איגרות חוב בעיקר של ממשלת ארצות הברית.

הערות:

(1) לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים ד.2, 3 א.2, ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.

(2) ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן
				(1) איגרות חוב המוזקות לפידיון של ממשלת ישראל
3,236	3,236	75	-	3,311
3,236	3,236	75	-	3,311
				סך כל אגרות החוב המוזקות לפידיון

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן
				(2) ניירות ערך זמינים למכירה איגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל⁽²⁾
5,002	5,007	29	(34)	5,002
1,538	1,578	1	(41)	1,538
19	19	-	-	19
19	19	-	-	19
6,578	6,623	30	(75)	6,578
100	101	-	(1)	100
6,678	6,724	30 ⁽⁴⁾	(76) ⁽⁴⁾	6,678
				של מוסדות פיננסיים זרים של אחרים זרים
				סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה מניות⁽³⁾
				סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן
				(3) ניירות ערך למסחר איגרות חוב - של ממשלת ישראל
348	347	1	-	348
348	347	1 ⁽⁵⁾	-	348
				סך כל ניירות הערך למסחר
10,262	10,307	106	(76)	10,337
				סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 452 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-98 מיליוני שקלים חדשים.
- (4) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) איגרות חוב בעיקר של ממשלת ארצות הברית.

הערות:

- (1) לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3, א. 2. ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א. 4. לדוחות הכספיים.
- (2) ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות הערך הזמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש:

ליום 30 ביוני 2017							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾		
0%-20%	20%-40%	הוגן	0%-20%	20%-40%	הוגן		
-	-	-	-	9	-	9	1,452
-	-	-	-	26	-	26	1,383
1	-	1	10	-	-	-	-
1	-	1	10	35	-	35	2,835

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של אחרים זרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 30 ביוני 2016							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾		
0%-20%	20%-40%	הוגן	0%-20%	20%-40%	הוגן		
17	3	14	106	8	-	8	976
17	3	14	106	8	-	8	976

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2016							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾		
0%-20%	20%-40%	הוגן	0%-20%	20%-40%	הוגן		
1	-	1	184	34	-	34	3,971
-	-	-	-	40	-	40	1,245
1	-	1	3	-	-	-	-
2	-	2	187	74	-	74	5,216

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) לבנק אין ניירות ערך בפוזיצית הפסד שטרם הוכר.

(5) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

לימים 30 ביוני 2017, 30 ביוני 2016 ו-31 בדצמבר 2016 לא קיימת יתרת ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2017						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדירור	מסחרי	
38,271	6,366	31,905	736	25	31,144	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
146,688	-	146,688	18,404	118,532	9,752	שנבדקו על בסיס פרטני
119,015	-	119,015	-	117,863	1,152	שנבדקו על בסיס קבוצתי
184,959	6,366	178,593	19,140	118,557 ⁽²⁾	40,896	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
						סך הכל חובות
						מזה:
142	-	142	47	-	95	חובות פגומים בארגון מחדש
434	-	434	21	25	388	חובות פגומים אחרים
576	-	576	68	25	483	סך הכל חובות פגומים
1,010	-	1,010	22	937	51	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,032	-	1,032	127	-	905	חובות בעייתיים אחרים
2,618	-	2,618	217	962	1,439	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
538	2	536	28	3	505	שנבדקו על בסיס פרטני
924	-	924	200	618	106	שנבדקו על בסיס קבוצתי
623	-	623	-	618	5	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,462	2	1,460	228	621	611	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
104	-	104	11	3	90	מזה: בגין חובות פגומים
						30 ביוני 2016
						יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
36,847	6,118	30,729	849	34	29,846	שנבדקו על בסיס פרטני
136,185	-	136,185	16,024 ⁽⁴⁾	110,849	9,312 ⁽⁴⁾	שנבדקו על בסיס קבוצתי
111,298	-	111,298	-	110,269	1,029	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
173,032	6,118	166,914	16,873	110,883 ⁽²⁾	39,158	סך הכל חובות
						מזה:
213	-	213	49	-	164	חובות פגומים בארגון מחדש
672	-	672	25	34	613	חובות פגומים אחרים
885	-	885	74	34	777	סך הכל חובות פגומים
1,034	-	1,034	22	873	139	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
204	-	204	77	-	127	חובות בעייתיים אחרים
2,123	-	2,123	173	907	1,043	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
538	2	536	19	1	516	שנבדקו על בסיס פרטני
863	-	863	172	610	81	שנבדקו על בסיס קבוצתי
614	-	614	-	610	4	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,401	2	1,399	191	611	597	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
141	-	141	11	1	129	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במסגרת דירת מגורים בסך 5,952 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 – 5,557 מיליוני שקלים חדשים).

(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 414 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 - 385 מיליוני שקלים חדשים).

(4) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾						
33,563	2,839	30,724	725	27	29,972	שנבדקו על בסיס פרטני
142,055	-	142,055	17,462	114,959	9,634	שנבדקו על בסיס קבוצתי
115,616	-	115,616	-	114,373	1,243	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
175,618	2,839	172,779	18,187	114,986 ⁽²⁾	39,606	סך הכל חובות
מזה:						
148	-	148	46	-	102	חובות פגומים בארגון מחדש
533	-	533	24	27	482	חובות פגומים אחרים
681	-	681	70	27	584	סך הכל חובות פגומים
958	-	958	26	853	79	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
851	-	851	89	-	762	חובות בעייתיים אחרים
2,490	-	2,490	185	880	1,425	סך הכל חובות בעייתיים
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
529	2	527	7	2	518	שנבדקו על בסיס פרטני
911	-	911	190	613	108	שנבדקו על בסיס קבוצתי
618	-	618	-	613	5	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,440	2	1,438	197	615	626	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
146	-	146	12	2	132	מזה: בגין חובות פגומים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 5,731 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 401 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1,559	1	1,558	216	612	730	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
42	1	41	36	12	(7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(149)	-	(149)	(29)	(3)	(117)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
103	-	103	14	-	89	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(46)	-	(46)	(15)	(3)	(28)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,555	2	1,553	237	621	695	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
93	-	93	9	-	84	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1,466	2	1,464	191	603	670	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
57	-	57	23	10	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(76)	-	(76)	(30)	(2)	(44)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
40	-	40	15	-	25	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(36)	-	(36)	(15)	(2)	(19)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,487	2	1,485	199	611	675	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
86	-	86	8	-	78	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1,549	2	1,547	208	615	724	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
91	-	91	60	12	19	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(219)	-	(219)	(59)	(6)	(154)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
134	-	134	28	-	106	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(85)	-	(85)	(31)	(6)	(48)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,555	2	1,553	237	621	695	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
93	-	93	9	-	84	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1,509	3	1,506	195	614	697	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
60	(1)	61	36	1	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(160)	-	(160)	(63)	(4)	(93)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
78	-	78	31	-	47	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(82)	-	(82)	(32)	(4)	(46)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,487	2	1,485	199	611	675	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
86	-	86	8	-	78	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוקי הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016	2016	2017	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
בישראל			
לפי דרישה			
40,470	37,769	41,440	אינם נושאים ריבית
18,935	18,116	20,804	נושאים ריבית
59,405	55,885	62,244	סך הכל לפי דרישה
113,598	109,062	113,381	לזמן קצוב
173,003	164,947	175,625	סך הכל פיקדונות בישראל

מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
694	626	469	אינם נושאים ריבית
7	7	7	נושאים ריבית
701	633	476	סך הכל לפי דרישה
4,548	4,041	4,579	לזמן קצוב
5,249	4,674	5,055	סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
178,252	169,621	180,680	סך כל פיקדונות הציבור

(1) מזה:

82,501	80,320	85,067	פיקדונות של אנשים פרטיים
35,964	34,814	40,309	פיקדונות של גופים מוסדיים
54,538	49,813	50,249	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016	⁽¹⁾ 2016	2017	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
תקרת הפיקדון			
59,606	57,842	60,695	עד 1
38,805	36,890	40,629	מעל 1 עד 10
25,042	23,599	26,528	מעל 10 עד 100
24,120	22,653	25,716	מעל 100 עד 500
30,679	28,637	27,112	מעל 500
178,252	169,621	180,680	סך הכל

(1) סוג מחדש. הסיווג מחדש הינו בגין התאמת חלוקת הפיקדונות לגודל כך שהחלוקה תהיה גם בהתחשב בישות המשפטית העצמאית של מפקידים. בעבר סווגו חלק מהפיקדונות כקבוצת מפקידים אחת, ללא הבחנה זו.

תיאור ההטבות

1. תנאי העסקתם של הרוב המכריע של העובדים והמנהלים בקבוצה נקבעים על פי הוראות הסכמים קיבוציים. ההתחייבות לעובדים אלה, למעט עובדי בנק יהב, מכוסה באופן שוטף על-ידי הפקדות לקרנות פנסיה, קופות גמל ופיצויים, המשחררות את הבנק מהחבות לתשלום פיצויי פיטורים על פי החוק, לאותם עובדים. לפרטים נוספים בדבר ההטבות השונות לעובדים ומנהלים בבנק ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.
2. מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק אשר אינם נושאי משרה ביום 20 במרץ 2017 אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם להמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק, אשר אינם נושאי משרה. מדיניות התגמול מבוססת על הוראת ניהול בנקאי תקין A301 בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן - "מדיניות התגמול").
מדיניות התגמול דנה בתנאי התגמול של העובדים המרכזיים בבנק, וכן בתנאי התגמול של המנהלים האחרים בבנק (בכללם המנהלים הבכירים שאינם עובדים מרכזיים) ושל שאר עובדי הבנק לשנים 2017-2019.
תנאי הכהונה או ההעסקה של עובדי הבנק, כוללים תגמול קבוע ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכן תנאי פרישה וכל הטבה, תשלום אחר או התחייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.
3. התפתחויות ביחסי עבודה לקראת סוף שנת 2015 החל הליך של בוררות כלכלית ("בוררות") בין הבנק לארגון עובדי מזרחי טפחות ("ארגון העובדים"), בו נידונות דרישות ארגון העובדים לשנים 2015-2005.
במהלך שנת 2016 נעשה ניסיון להעביר את הדיון בדרישות ארגון העובדים למסגרת של גישור, ואולם ניסיון זה לא צלח ולקראת סוף שנת 2016 חזר הנושא להידון במסגרת של בוררות.
לדעת ההנהלה, המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את החשיפה בגין הבוררות. במקביל לבוררות, נערך בחודשים האחרונים משא ומתן לחידוש הסכם השכר בין הנהלת הבנק לארגון העובדים לשנים 2016-2020.
ביום 13 ביוני 2017 הודיע ארגון העובדים על סכסוך עבודה.
ביום 25 ביוני 2017 הודיעו הנהלת הבנק וארגון העובדים, במשותף, כי יקיימו משא ומתן במטרה להגיע להסכם עד לסוף חודש יולי 2017. המשא ומתן לא הבשיל לכדי הסכם שכר כולל לשנים האמורות.
ביום 1 באוגוסט 2017 הודיע ארגון העובדים על שביתה של עובדי הבנק המיוצגים על ידו, החל מיום 2 באוגוסט 2017. במהלך ימי השביתה העניק הבנק שירותים סדירים, ככל הניתן.
ביום 16 באוגוסט 2017 הודיע הבנק כי בין ההנהלה וארגון העובדים גובשו הבנות, אשר בעקבותיהן הסתיימה שביתה העובדים. על פי ההודעה, הצדדים ימשיכו ויקיימו דיונים ביניהם, עד ליום 12 בספטמבר 2017, על מנת להגיע להסכמות שתאפשרנה חתימה על הסכם קיבוצי.
בהתאם להבנות שגובשו, ובכפוף לקבלת האישורים הדרושים לחתימת הסכם קיבוצי בין הצדדים כאמור, ולחתימת הסכם קיבוצי בפועל, האומדן הראשוני של העלות שתכלול בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2017, הכוללת את כל הרכיבים הרלוונטיים עד וכולל סוף רבעון שלישי של שנת 2017, הינו סך של כ-160 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (104 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס).
בנוסף, השפעת ההשלכות הצפויות של יישום ההסכם על יתרת ההתחייבות האקטוארית בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2017 הינה גידול ההתחייבות בסך של כ-106 מיליוני שקלים.
הנחת שיעור הגידול בתגמול ששימשה לקביעת ההתחייבות האקטוארית עמדה ליום 30 ביוני 2017 על 2.24%.
4. תוכנית התייעלות בבנק יהב ביום 13 ביוני 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות הכוללים תוכנית פרישה מרצון וצמצום בשטחי נדל"ן. בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראת התייעלות.
לפי תוכנית הפרישה תתאפשר פרישה מוקדמת של כ-35 עובדים בבנק יהב במהלך השנים 2017-2019, בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית הפרישה בבנק יהב הסתכמו בסך של כ-34 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (22 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס).
בהתאם להנחיות בנק ישראל, ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה ההונית של התייעלות תפרסם בקו ישר לתקופה של חמש שנים.

ביאור 8 - זכויות עובדים

5. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפקדה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2016	2017	2016	
במיליוני שקלים חדשים					
26	13	23	7	10	עלות שירות ⁽¹⁾
31	15	21	8	9	עלות ריבית ⁽²⁾
(4)	(2)	(2)	(1)	(1)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית ⁽³⁾ הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
9	4	5	2	3	הפסד אקטוארי נטו ⁽⁴⁾
62	30	47	16	21	סך עלות ההטבה, נטו
114	57	58	28	30	סך הוצאה בגין פנסיה להפקדה מוגדרת
176	87	105	44	51	סך הוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות

6. הפקדות בתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		תחזית לשנת ⁽⁵⁾
	2016	2016	2017	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
6	3	3	2	2	3
הפקדות					

- (1) עלות השירות הינה הצבירה השוטפת בתקופה של ההטבה העתידית לעובד.
- (2) עלות הריבית הינה הסכום המוכר בתקופה, שנקבע לפי הגידול במחויבות בגין הטבה חזויה עקב חלוף הזמן.
- (3) תשואה חזויה הינה התשואה החזויה על נכסי התוכנית הנקבעת בהתבסס על שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התוכנית ועל בסיס השווי המבוסס שוק של נכסי התוכנית.
- (4) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר בעבר.
- (5) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת עד לתום שנת 2017.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

31 בדצמבר	30 ביוני	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

1. בנתוני המאוחד

א. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1	13,318	12,792	13,920
הון רובד 1	13,318	12,792	13,920
הון רובד 2	4,888	4,619	4,488
סך הכל הון כולל	18,206	17,411	18,408

ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי	122,605	122,596	127,530
סיכויי שוק	1,184	1,191	1,411
סיכון תפעולי	8,113	7,851	8,210
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽¹⁾	131,902	131,638	137,151

באחוזים

ג. יחס ההון לרכיבי סיכון

נתוני הבנק:			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	10.10	9.72	10.15
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	10.10	9.72	10.15
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.80	13.23	13.42
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾	9.76	9.52	9.87
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾	13.26	13.02	13.37

2. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	9.41	10.14	9.65
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	9.41	10.14	9.65
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.27	13.12	13.60
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.00	9.00	9.00
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾	12.50	12.50	12.50

- (1) מסך הכל יתרות משוקללות של נכסי הסיכון הופחתו סך של 318 מיליוני שקלים חדשים בשל התאמות בגין תוכנית התייעלות (ביום 31 בדצמבר 2016 - 230 מיליוני שקלים חדשים).
- (2) יחסי ההון הנדרשים על ידי המפקח מיום 1 בינואר 2015. החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת ליחסים אלה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1.1.2017.
- (3) בחודש מאי 2016 הפחית בנק ישראל את דרישת יחס ההון הכולל מבנק יהב מ-13.00% ל-12.50%.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

א. הון רובד 1		
13,324	12,971	13,893
(91)	(80)	(164)
13,233	12,891	13,729
(87)	(87)	(87)
(16)	(12)	(19)
(103)	(99)	(106)
188	-	297
13,318	12,792	13,920

ב. הון רובד 2		
3,491	3,278	3,047
1,397	1,341	1,441
4,888	4,619	4,488
-	-	-
4,888	4,619	4,488

4. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1 (לפרטים ראה סעיף י"א וסעיף י"ג להלן):

יחס ההון לרכיבי סיכון		
9.83%	9.59%	9.85%
0.13%	0.13%	0.06%
0.14%		0.24%
10.10%	9.72%	10.15%

(1) מזה 214 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-83 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בחתום הנדל"ן.
 לפרטים בדבר הקלות בנושא הלימות הון בגין יישום תוכניות התייעלות בנושא עובדים והתייעלות בתחום הנדל"ן, ראה ביאור 9 י"א. וביאור 9 י"ג.
 (2) לפני השפעת הוראות מעבר הנוגעות לאימוץ כללי חשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא זכויות עובדים.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

31 בדצמבר	30 ביוני	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
באחוזים		
1. בנתוני המאוחד⁽¹⁾		
117	99	122
80	80	100
2. בנתוני הבנק		
117	98	123
80	80	100
3. חברות בת משמעותיות		
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו		
286	407	413
100	100	100

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
 (2) החל מיום 1 בינואר 2017 יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

ג. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

31 בדצמבר	30 ביוני	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1. בנתוני המאוחד		
13,318	12,792	13,920
252,489	239,941	257,012
הון רובד⁽¹⁾		
סך החשיפות		
5.27	5.33	5.42
5.00	5.00	5.00
2. חברות בת משמעותיות		
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו		
5.00	4.96	5.07
4.70	4.70	4.70

(1) להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות, ראה סעיף א.3, א.4. לעיל.
 (2) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

ד. ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329, וכן, קובץ שאלות ותשובות באותו נושא. החוזר כולל שני תיקונים להוראה:
- הגדלת יעד ההון - יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל לרכיבי סיכון יכללו תוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת תיק האשראי לדיור. הגדלת יעדי ההון תבצע בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד 1 בינואר 2017 (לאורך שמונה רבעונים).
- משקל סיכון להלוואות ממונפות בריבית משתנה - משקל הסיכון להלוואות ממונפות בריבית משתנה יפחת משיעור של 100%-ל-75%.

בעקבות יישום ההוראה יעד יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון גדל בכ-0.1%, לפי נתוני מועד הדיווח, בכל אחד משבעת הרבעונים החל ממועד יישום ההוראה ובסך הכל בכ-0.87% עם השלמת היישום. יעד זה, יכול שישתנה בהתאם לנתונים בפועל של תיק האשראי לדיור ושל סך נכסי הסיכון.

ה. ביום 23 בדצמבר 2014, החליט דירקטוריון הבנק לאשר מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת לשנים 2015 ו-2016. מדיניות הדיבידנד המעודכנת הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים, בשנים 2015 ו-2016 (החל מן הרבעון הראשון של שנת 2015) דיבידנד בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות.
מדיניות הדיבידנד המעודכנת כפופה לכך, כי הבנק ישמור על שולי ביטחון נאותים, כפי שנקבעו לעניין זה, על מנת שהון עצמי רובד 1 של הבנק לא יפחת מן היעד הנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים ואשר אומץ על ידי הדירקטוריון.

ו. החל מיום 1 בינואר 2015 מאמץ הבנק את כללי החשבונאות בארצות הברית בנושא זכויות עובדים. בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת הפסד כולל אחר מצטבר וסכומים שנזקפו ישירות לעודפים ליום 1 בינואר 2013, בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים, לא מובאים בחשבון באופן מיידי לצורך חישוב דרישות הון אלא כפופים להוראות מעבר, כך שההשפעה נפרסת בשיעורים שווים של 20% החל מיום 1 בינואר 2014, 40% מיום 1 בינואר 2015 ועד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

ז. ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014.
יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לפי כללי באזל לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.
על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ח. ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (CCP). החוזר כולל עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא מדידה והלימות הון, בהתאם להנחיות ועדת באזל בנושא.
בהוראה נקבעו הכללים לטיפול בחשיפה למסלקות הנובעות ממסחר בנגזרי OTC, מעסקאות נגזרים סחירים ומעסקאות מימון ניירות ערך.

להלן עיקרי ההוראה המעודכנת:

- צד נגדי מרכזי הוגדר כמסלקה הפועלת כמתווך פיננסי בין צדדים נגדיים של חוזים הנסחרים בשוק פיננסי.
- חשיפת מסחר של בנק חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי כשיר (QCCP), תשוקלל במשקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס כיום). חשיפת מסחר של בנק חבר מסלקה, אשר מבצע העברות לקרן הסיכונים של המסלקה, תשוקלל בהתאם לנוסחה שנקבעה בהוראה.
- חשיפת מסחר של בנק חבר מסלקה ללקוחות הפעילים בבורסה בישראל, תחושב בהתאם לשיטת החישוב של עסקאות דו צדדיות (לעומת חישוב לפי כללי הבורסה בישראל כיום).
- חשיפת מסחר של בנק הפועל באמצעות חבר מסלקה, תשוקלל במשקל סיכון של 2% או 4%, בכפוף לעמידה בתנאים עסקיים, תפעוליים ומשפטיים שנקבעו בהוראה.
- חשיפת מסחר של בנק לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר, תשוקלל במשקל הסיכון הרלוונטי של הצד הנגדי.

ביום 9 ביוני 2016 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לפיו הוראות החוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 וכי עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל-אביב כצד נגדי כשיר גם אם טרם הוכרזה ככשירה.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

ביום 28 בדצמבר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המציין כי על אף האמור לעיל, חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעוף ימשיך להיות על פי שיטת התרחישים.

ביום 29.6.2017 פרסמה הרשות לניירות ערך הודעה בדבר יישום העקרונות לסטנדרטים בינלאומיים לתשתיות השוק הפיננסי על מסלקות הבורסה, העקביים עם העקרונות שפורסמו על ידי הבנק הבינלאומי (BIS) וארגון רשויות ניירות ערך הבינלאומי (IOSCO).

לאור הצהרת הרשות, אישר הפיקוח על הבנקים ביום 2 ביולי 2017, לסווג את מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים לצרכי חישוב דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים. הבנק מיישם את ההוראה.

ט. בחודשים דצמבר 2015 וינואר 2016 גייס הבנק בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן בסכום של 600 מיליון שקלים חדשים.

כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

כתב ההתחייבות כולל מנגנון לספיגת הפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים.

במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתב ההתחייבות.

במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 מעל היחס המזערי הנדרש הבנק יהיה רשאי להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא.

לפי Standard & poors Maalot דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים הוא ilAA.

בחודש יולי 2016, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, בסכום של 218 מיליון שקלים חדשים.

כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

ראה להלן בסעיף י"ד פרטים על גיוס נוסף של בנק יהב בחודש אוגוסט 2017.

י. ביום 21 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק תוכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2017 עד 2021 ובמסגרתה החלטה על מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת החל משנת 2017.

מדיניות הדיבידנד המעודכנת של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים, דיבידנד בשיעור של 30% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק.

הבנק קיבל את אישורה של המפקחת על הבנקים, למתווה של מדיניות הדיבידנד המעודכנת.

דירקטוריון הבנק יעקוב אחר הביצוע של התוכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד שצוין לעיל במדרגה נוספת, החל משנת 2018. זאת בכפוף לקבלת אישורה של המפקחת על הבנקים.

מדיניות הדיבידנד המעודכנת הינה בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

יא. ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים.

הנהלת הבנק מקיימת משא ומתן עם ועד העובדים בעניין תוכנית הפרישה ובשלב ראשון החלה ביישום התוכנית בחטיבת הטכנולוגיה בע"מ עד להגעה להסדר עם ועד העובדים בבנק.

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, מסתכמות ב-286 מיליון שקלים חדשים, כאשר העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליון שקלים חדשים נזקפה להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).

בהתאם למכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הונית בקשר עם התוכנית. הבנק מיישם את ההקלה הונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה הונית (קיטון של 0.14%) של התייעלות תיפרס בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של חמש שנים.

לפרטים נוספים בדבר תוכנית התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

י"ב. ביום 28 בדצמבר 2016 השלים הבנק רכישת פוליסת ביטוח לחשיפות אשראי בגין ערבויות שהבנק הוציא בהתאם לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) התשל"ה-1974 ולהתחייבויות להוצאת ערבויות כאמור. פוליסת הביטוח מכסה שיעור של 80% מתוך ערבויות בסכום של כ-15.5 מיליארדי שקלים חדשים והוא בתוקף מיום 31 בדצמבר 2016. רכישת הביטוח הביאה להפחתה של כ-3.3 מיליארד שקלים בנכסי הסיכון של הבנק ולגידול ביחס הון עצמי רובד 1 של הבנק בשיעור של 0.25%.

י"ג. הקלות בנושא הלימות הון בגין יישום תוכנית להתייעלות בתחום הנדל"ן ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, דירקטוריון התאגיד הבנקאי יתווה תוכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה, לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות הון. כאמור בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 בביאורים 22 ו-25, יישם הבנק ביום 27 בדצמבר 2016 תוכנית התייעלות הנוגעת לפרישתם המוקדמת של עובדים וכן, פריסה של הקלה הונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות הון יותאם (יוגדל) וההשפעה ההונית של התייעלות תיפרס בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של 5 שנים. ביום 13 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב נוסף ובו הוא מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כח אדם, גם אפשרות לצמצם עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה והנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי. על פי המכתב הפיקוח על הבנקים יאשר לתאגיד בנקאי הקלות דומות לעיל בנושא הלימות הון בגין יישום של תוכנית להתייעלות בתחום הנדל"ן, בכפוף לתנאים להלן:

- התוכנית כוללת מעבר של יחידות המטה והנהלה של התאגיד.
- התוכנית כדאית מבחינה כלכלית וצפויה להשיג חיסכון ארוך טווח בעלויות.
- התוכנית נותנת מענה לצרכים הנוכחיים והצפויים באופן התוכנית האסטרטגית של התאגיד הבנקאי.

ביום 19 ביוני 2017 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית לריכוז פעילות יחידות מטה הבנק באתר מרכזי אחד בעיר לוד, והנחה את הנהלת הבנק לבצע את הפעולות הנדרשות לשם כך. זאת בהמשך להתקשרות לרכישת קרקע באזור התעשייה בלוד בסמיכות לבניין הקיים בלוד. ביצוע התוכנית, ובכלל זה התכנון, ההקמה והמעבר, צפוי להימשך לאורך מספר שנים. ביום 28 ביוני 2017 השלים הבנק (באמצעות חברת הבת נציבים נכסים וציוד בע"מ) את מכירת זכויותיו בבניין המטה ברמת גן ובמקביל חקר את המבנה למשך תקופה של 8 שנים (להלן "תקופת התייעלות"). הבנק יהיה רשאי להאריך את תקופת השכירות לתקופות נוספות. ביום 12 ביולי 2017 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בבקשה להקלה הונית.

בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים במכתב, הציג הבנק:

- תוכנית למעבר יחידות מטה והנהלה ללוד.
- כדאיות כלכלית בביצוע התוכנית.
- מחויבות קונקרטי לביצוע תוכנית התייעלות.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים יפרס רווח ההון לאורך תקופת החכירה וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית הקיימת לעסקאות מכירה וחכירה בחזרה (סעיף 2-25-40-840, בנושא 40-40-840 בקודפיקציה בדבר "עסקאות מכירה וחכירה בחזרה").

ביום 20 ביולי 2017 אישר הפיקוח על הבנקים, לבנק הכרה ברווח ההון (כ-83 מיליוני שקלים חדשים) שנוצר ממכירת בניין המטה ברמת גן כהון רגולטורי. הפחתת ההקלה הונית הינה לתקופת הזמן של תוכנית התייעלות.

י"ד. בחודש אוגוסט 2017, לאחר תאריך המאזן, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, בסכום של 120 מיליוני שקלים חדשים. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ויוכרו כהון רובד 2.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר		30 ביוני		
2016	2016	2017		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
				התחייבויות בגין:
2,401 ⁽²⁾	826	2,518 ⁽²⁾		חוזי שכירות וחכירה לזמן ארוך ⁽¹⁾⁽³⁾
233	283	272		חוזי מחשב ושרותי תוכנה
6	11	5		רכישה ושיפוץ בניינים

(1) הבנק וחברות מאוחדות שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות אשר דמי השכירות לתשלום בגינם, הינם כדלקמן (בכפוף לתנאי הצמדה):

31 בדצמבר		30 ביוני		
2016	2016	2017		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
162	68	178		שנה ראשונה
155	68	175		שנה שניה
153	62	173		שנה שלישית
145	56	164		שנה רביעית
143	53	162		שנה חמישית
1,643	517	1,666		שנה שישית ואילך
2,401	826	2,518		סך הכל

(2) כולל שירותי מחשב ותפעול שבנק יהב מקבל מחברה בינלאומית מקונצרן TaTa החל מיום 1 בינואר 2017. החברה מתמחה במתן שירותים מיכונים, בין היתר לגופים פיננסיים ותאגידיים בנקאיים בכל רחבי העולם. במסגרת זו בנק יהב עושה שימוש במערכת ליבה בנקאית הכוללת שירותים בנקאיים באפיקים שונים בהתאם לתחומי הפעילות של הבנק. כמו כן, מקבל בנק יהב שירותי תפעול מהחברה בקשר עם המערכות המיכוניות אותן היא מספקת וכן שירותים נוספים במיקור חוץ.

התקשרות בנק יהב עם החברה הינה לתקופה ארוכת טווח ובאפשרות בנק יהב להאריכה לתקופות נוספות של עד 30 שנה.

(3) לפרטים בדבר מכירת זכויות הבנק בבנין המטה ברמת גן וחכירת המבנה בחזרה, ראה ביאור 9 "ג".

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

1. לפרטים בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות של קבוצת הבנק, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים לשנת 2016. להלן יובא תיאור שינויים מהותיים ביחס לביאור שנכלל, כאמור בדוחות לשנת 2016.
 2. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן, קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועציה המשפטית באשר להערכת סיכויי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.
- להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מהונו העצמי של הבנק, ואשר חלו בהן התפתחויות ושינויים ביחס למתואר בדוחות הכספיים לשנת 2016:

(א) בחודש מאי 2011, התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. עניינה של התביעה הוא בשתי טענות הנטענות כלפי הבנק - האחת, איחור בדיווח להוצאה לפועל אודות תשלומים שבוצעו להקטנת חוב שבגיננו מתנהל תיק הוצאה לפועל. השנייה, אי סימון בטפסי הדיווח, את מספר הקרן שלהקטנתה יש לזקוף את התשלום המדווח ואת מספר כלל חישוב הריבית החל על סכום התשלום המדווח. בתביעה ובבקשת האישור נטען, כי באיחור במסירת הדיווח להוצאה לפועל, ובאי סימון טפסי הדיווח כנדרש, מטעה הבנק את הלקוחות, גורם לכך שהלקוחות אינם מזוכים בריבית בהתאם למועד התשלום שביצעו ובהתאם לשיעור הריבית הנכון, יוצר מצב שבו החוב בתיקי הוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי, וגובה תשלומים ביתר. עוד נטען בתביעה ובבקשת האישור, כי רשות האכיפה והגביה ולשכת הוצאה לפועל מודות שמבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור, תוך אי סימון טופס הדיווח כנדרש.

התובע מצוין, שאינו יכול לאמוד את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים כולם, אך מעריכו (על בסיס שאינו ברור לבנק), במאות מיליוני שקלים.

ביום 9 בינואר 2012, הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בה פורטו בהרחבה טענות ההגנה העובדתיות והמשפטיות העומדות לבנק. ביום 20 במאי 2012, הגיש המבקש את תגובתו לתשובת הבנק לבקשת האישור. לאור טענות חדשות שהועלו על ידי המבקש בתגובתו לתשובת הבנק, הגיש הבנק תגובה נוספת ומפורטת ביום 15 באוגוסט 2012.

ביום 17 באוקטובר 2012 וביום 29 באוקטובר 2012 התקיימו דיונים מקדמיים בתיק בבית המשפט. בהסכמת הצדדים החל הליך של גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה, וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל.

החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם.

ביום 29 באוגוסט 2016, התקיים דיון בבית המשפט והוחלט כי על הצדדים בתובענה זו ובתובענה המפורטת בסעיף ב' שלהלן, להגיש הסדר פשרה ובקשה לאישור עד ליום 30 באוקטובר 2016. בהחלטה מיום 7 בנובמבר 2016, ניתנה לצדדים ארכה להגשת הסדר פשרה ובקשה לאישור וזאת עד ליום 30 בנובמבר 2016 ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון בנושא הסדר הפשרה. ביום 28 במרץ 2017, התקיים דיון ביחס להסכם הפשרה ובפרט בסוגיית מעשה בית-דין והיקפה. בייום 12 ביוני 2017 הוגשה מטעם הצדדים לבית המשפט טיוטת הסכם הפשרה, במסגרתו ביקשו הצדדים להסתייע בבית המשפט בעניין סוגיית מעשה בית-דין האמורה. ביום 15 ביוני 2017 התקיים דיון נוסף בעניין המחלוקת האמורה.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 4 ביולי 2017, הגישו הצדדים ביום 13 באוגוסט 2017 נוסח מוסכם של הסכם פשרה בקשר עם הבקשות הללו, תוך שבקשה לאישור ההסכם, בצירוף הסכם חתום, צפויה להיות מוגש עד ליום 15 בספטמבר 2017.

(ב) בחודש דצמבר 2012, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בעניין קביעת שיעורי ריבית הפיגורים אותה גובה הבנק במסגרת ניהול תיקי הוצאה לפועל כנגד חייבים. לטענת התובעת הבנק גובה ריבית בשיעור החורג משמעותית מריבית העובר-ושב המקסימלית. התובעת איננה יודעת להעריך את סכום התביעה.

סוכם כי בקשה זו תצורף להליך גישור המתנהל בבקשות אחרות שאף עניינן הוא בנושא הליכי גביה שמנהל הבנק נגד לקוחות חייבים, כמפורט בסעיפים א' לעיל ו-ג' להלן וביום 4 בינואר 2016, ניתנה החלטה להעברת התובענה הנ"ל לדיון אצל אותו מותב הדן בתובענות הנ"ל.

בקשה זו נמצאת, ביחד עם בקשה לתובענה בסעיף א' לעיל, במשא ומתן על הסכם פשרה כמפורט בסעיף א' לעיל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ג) בחודש אוגוסט 2011, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של "מאות מיליוני שקלים חדשים". בכתב התביעה לא ננקב סכום ספציפי. התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם כל לקוחות הבנק, אשר חשבונום חויב בהוצאות משפטיות שלא אושרו על ידי רשות שיפוטית, או שחשבונום חויב בריבית שלא כדין בגין הוצאות משפטיות שאושרו.

בפברואר 2012, הוגשה תגובת הבנק לבקשת האישור ובאוגוסט 2012 הוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק לבקשת האישור.

בחודש נובמבר 2012, החלו הצדדים הליך גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תביעות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי ההוצאה לפועל. החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם. ביום 6 בינואר 2016, הגיש הבנק בקשה להכרעה מקדמית בטענתו בדבר התיישנות עילת התביעה של חברי הקבוצה הנטענת ו/או של רובם, תגובת המבקש הוגשה ביום 26 בינואר 2016 ותשובת הבנק הוגשה ביום 1 בפברואר 2016, ביום 14 בפברואר 2016 ניתנה החלטה על פיה, בין היתר, טענת ההתיישנות תוכרע בסוף ההליך.

בעקבות המשא ומתן הישיר שניהלו הצדדים כאמור, הגיעו הצדדים להסדר מוסכם, אשר הובא ביום 14 בנובמבר 2016 לאישורו של בית המשפט.

ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון במסגרתו הוחלט כי על הבנק להתייחס לשאלות שהועלו בדיון בקשר עם הסכם הפשרה והבקשה לאישורו שהוגשו על ידי הצדדים. ביום 8 בפברואר 2017 הגיש הבנק לבית המשפט את התייחסותו כאמור. ביום 7 במרץ 2017, הורה בית המשפט להגיש לאישורו, בתוך 15 ימים, נוסח הודעה מעודכנת, וכן להמציא עותק מהסדר הפשרה למפקח על הבנקים וליועץ המשפטי ונקבע כי הצדדים יגישו טיעוניהם בשאלת ההתיישנות.

ביום 2 באפריל אישר בית המשפט את נוסח ההודעה המתוקן וביום 12 באפריל 2017, פורסמה הודעה בעיתונות ביחס להגשת בקשה לאישור הסכם פשרה.

בהמשך להחלטות בית המשפט מיום 7 במרץ 2017 כאמור ומיום 13 ביוני 2017, הגיש הבנק טיעון משלים מטעמו לעניין טענת ההתיישנות וטרם התקבלה החלטה.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה, להסדר הפשרה, הוגשה ביום 30 ביולי והמועד להגשת תשובות הצדדים לעמדת היועץ המשפטי נקבע ליום 15 בספטמבר 2017.

דיון בהתנגדויות להסדר נקבע ליום 2 באוקטובר 2017.

ד) 1. בחודש אוגוסט 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בסכום של כ-10.5 מיליארדי שקלים חדשים נגד חמשת הבנקים הגדולים ובכללם הבנק, וכן נגד המנהלים הכלליים של הבנקים ובכללם המנהל הכללי של הבנק באופן אישי, בגין גביית עמלות שלא כדין על ידי הבנקים, בכל הקשור לפעילות של המרה ומשלוח של מטבע חוץ, לטענת המבקשים ללא גילוי נאות. המבקשים גם טוענים, כי קיים הסדר כובל בין הבנקים.

בחודש ספטמבר 2013, הגישו התובעים לבית המשפט בקשה לאישור הסתלקות מהתביעה האישית נגד המנהלים הכלליים של הבנק, והתביעה האישית נגדם נמחקה.

בקשה לאישור ייצוגית מתוקנת שהוגשה ביום 3 בפברואר 2014, העמידה את הבקשה על סך של כ-11.15 מיליארדי שקלים חדשים אשר נתבע מכלל הבנקים במצטבר.

2. בחודש מרץ 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של 2.07 מיליארדי שקלים חדשים כנגד הבנק וכנגד בנק אוצר החייל, בנק מרכנתיל דיסקונט, בנק אגוד ובנק יב בגין גביית עמלות שלא כדין, לכאורה, על ידי הבנקים בכל הקשור לפעילות של המרה ומשלוח מטבע חוץ (מדובר בתביעה זהה לתביעה האמורה לעיל).

הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשה דנן ביחד עם הבקשה הראשונה לעיל, ובית המשפט קיבל את הבקשה ואיחד את שתי התובענות.

ביום 23 בדצמבר 2014 הוגשה תגובת הבנק לכל אחת מהבקשות לאישור התובענות כייצוגיות. המבקשים הגישו תשובה לתגובה במאוחד לשתי הבקשות לעיל ובמסגרתה ייחסו לכל אחד מהנתבעים חלק מסכום התביעה, כאשר חלקו הנתען של הבנק לשתי התביעות גם יחד, הועמד על סך קרן של 1.145 מיליארדי שקלים חדשים.

ביום 8 במרץ 2015, התקיים דיון מקדמי בבקשה, בסופו, קבע בית המשפט מועדים להשלמת כתבי טענות על ידי הצדדים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 23 באפריל 2015, הגישו המבקשים, בהתאם להחלטת בית המשפט, בקשה מקוצרת לאישור תובענה ייצוגית, על בסיס הבקשות הקיימות, תגובת הבנק לבקשה המקוצרת הוגשה ביום 18 באוקטובר 2015.

ביום 25 באוקטובר 2015 התקיים קדם משפט נוסף. במסגרת הדיון, איחד בית המשפט את הדיון בבקשות לאישור שהוגשו כנגד חברות כרטיסי האשראי ובנק הדואר עם הבקשות כנגד הבנקים. דיוני הוכחות התקיימו במהלך חודש מרץ 2016, סיכומי המבקשים הוגשו בחודש אפריל 2016 ולאור בקשת הבנקים למחיקת סיכומי המבקשים, ניתנה ארכה להגשת סיכומי הבנקים, כך שאלה יוגשו בתוך 60 ימים לאחר ההחלטה בבקשת המחיקה. ביום 10 באוגוסט 2016, קיבל בית המשפט את בקשת הבנקים והורה על מחיקת סיכומי המבקשים בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 4 בספטמבר 2016, הגישו המבקשים סיכומים חדשים וביום 17 בינואר 2017, הוגשו סיכומים מטעם הבנק והמבקשים הגישו סיכומי תשובה מטעמם. בחודש פברואר 2017, הוגשה בקשה מטעם הבנקים, למחיקת סיכומי התשובה וביום 23 בפברואר ניתנה החלטת בית המשפט כי ההתייחסות לבקשה זו, תינתן במסגרת ההחלטה בבקשה לאישור וזו טרם ניתנה.

(ה) בחודש מרץ 2014, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין חיוב בעמלת מכתב התראה שלא כדין לכאורה ובריבית חריגה בגין חריגה מהמסגרת המאושרת בחשבונות, תוך הפרה לכאורה של הוראת ניהול בנקאי תקין 325 בנושא "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב". לטענת המבקשת הפרת ההוראה נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מכבד בחשבונות לקוחותיו חיובים שיכול ואמור היה שלא לכבדם, שכן אינו רשאי לאפשר ללקוח לחרוג ממסגרת האשראי, ובכך גרם להם לחרוג ממסגרת האשראי. המבקשת טוענת כי אין ביכולתה להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים, אולם להערכתה מדובר בסכום של מאות מיליוני שקלים חדשים.

תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה בחודש אוקטובר 2014 וביום 10 במרץ 2015 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשה לאישור. דיון מקדמי משותף לשלוש בקשות האישור שהוגשו נגד הבנק, בנק לאומי ובנק דיסקונט, שנגדם הוגשו תביעות בעילות דומות, התקיים ביום 26 במרץ 2015, ביום 2 בנובמבר הוגשה בקשת הבנק למחיקת חלקים מתשובת המבקשת לתגובת הבנק וטרם הוגשה תגובת המבקשת. ביום 18 באפריל 2016, התקיים דיון מקדמי נוסף ובהתאם להחלטת בית המשפט, ניתנה למבקשים ארכה להגשת תגובתם לבקשת הבנק למחיקת חלקים מתשובת המבקשת לתגובת הבנק. ביום 27 באוקטובר 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, במסגרתה נדונו בקשות הבנקים למחיקת סעיפים מתשובות המבקשים לתגובות הבנקים לבקשות האישור, ביום 18 באפריל 2016, התקיים דיון מקדמי נוסף. ביום 27 באוקטובר 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט, במסגרתה נדונו בקשות הבנקים למחיקת סעיפים מתשובות המבקשים לתגובות הבנקים לבקשות האישור ונקבע דיון הוכחות ליום 4 במאי 2017. במקביל, מתנהל בין הצדדים משא ומתן להסדר הסתלקות מוסכם. ביום 1 במאי 2017 הגישו הצדדים בקשה להסדר הסתלקות. ביום 14 במאי 2017 ניתן פסק דינו של בית המשפט המאשר את הסתלקות המבקשת מבקשת האישור.

(ו) בחודש אוגוסט 2014, הוגשה לבית המשפט העליון בניו יורק תביעה שכנגד, על ידי תובע שונקטים נגדו הליכים לגביית חוב ערבותו להבטחת אשראי שנטלה חברה שהיתה בשליטתו. התובע טוען כי נגרמו לו נזקים בסכום של לא פחות מ-57 מיליון דולר ארה"ב, עקב הפרת התחייבות בעל פה שנתן הבנק לתובע שלא לאכוף את ערבותו האישית. לטענת התובע, מעשי הבנק ומחדליו הביאו לאי עמידה בהתחייבויותיו השונות ולהרס עסקיו. בחודש מרץ 2015, הגיש הבנק בקשה לסילוק על הסף והתובע הגיש תגובתו בחודש מאי 2015. ביום 10 ביולי 2015 הגיש הבנק תשובה לתגובת התובע לבקשה לסילוק על הסף.

ביום 31 ביולי 2015 התקיים דיון בבקשה לסילוק על הסף וביום 14 בדצמבר נתן בית המשפט החלטה על פיה נדחתה טענת התובע ביחס למחדלי הבנק הנטענים ויחד עם זאת, הותיר את עילת התביעה ביחס לביטול ערבותו בעל פה.

תגובת הבנק לתביעה שהגיש התובע נגדו, הוגשה ביום 11 בפברואר 2016 והחל שלב גילוי מסמכים. ביום 18 באוגוסט 2016, הגיש הבנק ערעור על החלטת בית המשפט לדחות חלקית את בקשת הסילוק שהגיש הבנק ביחס לטענת התובע כי הבנק אישר בעל פה את ביטול ערבותו, ביום 11 בנובמבר 2016 הגיש התובע את תשובתו לערעור ובחודש דצמבר הגיש הבנק את תגובתו לתשובת התובע וטרם ניתנה החלטה. ביום 21 באפריל 2017, הצדדים חתמו על הסכם על פיו, בין היתר, סולקה התביעה נגד הבנק.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ז) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין גביית עמלות ביתר, לכאורה, בחשבון "יחיד" ובחשבון "עסק קטן" תוך הפרה לכאורה של כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008. לטענת התובע הפרת הכללים נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מחייב בעלי חשבון "יחיד" או "עסק קטן" בעמלות בגין שירותים מסוימים, בתעריפים גבוהים יותר מהתעריפים שנקבעו בתעריפון לתאגידים גדולים, וזאת בניגוד לכללי הבנקאות כאמור.

התובע טוען כי אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים. תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 30 ביוני 2015. כן הוגשה תשובת התובע לתגובת הבנק. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 10 בספטמבר 2015, הגיש בנק ישראל את עמדתו ביום 15 בדצמבר 2015. ביום 16 בדצמבר 2015 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, בה הומלץ לצדדים להידבר ביניהם בניסיון לגבש הסכם פשרה, ביום 29 במרץ 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת וביום 12 ביולי 2016, התקיים דיון הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2016 הוגשו סיכומים מטעם המבקש וביום 22 בינואר 2017, הגיש הבנק סיכומים מטעמו, הוגשו סיכומי תשובה מטעם המבקש וטרם נתקבלה הכרעת בית המשפט בבקשת האישור.

(ח) בחודש מרץ 2015, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק, המנהל הכללי, חברי הדירקטוריון ובעלי שליטה בבנק, בגין נזקים שנגרמו לכאורה למבקש ולחברי הקבוצה כתוצאה מהפרה, כביכול, של חובת הגילוי של מידע מהותי לציבור המשקיעים.

לטענת המבקש, הנתבעים פעלו, כביכול, בניגוד לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 והתקנות שהותקנו מכוחו, בכך שנמנעו מלפרסם בדוחות הכספיים של הבנק כי הופרשו סכומים בגין חקירה המתנהלת נגד הבנק בארצות הברית, מהות הפרשות ושיעורן, והעובדה שהמפקח על הבנקים דרש את ביצוען של הפרשות בדוחות הכספיים של הבנק בגין החשיפה לחקירת הרשויות בארצות הברית.

לטענת התובע, כתוצאה מדרישת המפקח על הבנקים, ביצע הבנק הפרשות של עשרות מיליוני שקלים חדשים בדוחות הכספיים ברבעונים השני והשלישי לשנת 2014, תחת הסיווג של "הוצאה אחרת".

לטענת התובע, בהסתמך על המידע בדוחות הכספיים כאמור לעיל, רכשו עשרות אלפי משקיעים מניות של הבנק, וזאת מבלי שהיה בידיהם מידע מהותי כאמור. כמו כן לטענתם, המחיר שבו רכשו חברי הקבוצה את מניות הבנק היה מחיר גבוה מהמחיר בו היו רוכשים את המניות, אילו היה מבוצע דיווח כנדרש.

בכתב התביעה לא ננקב סכום ספציפי. יחד עם זאת, התובע התייחס למנגנון חישוב הנזק לפיו, ביום שבו פורסם דבר ההטעה כביכול, סבלה מניית הבנק מתשואת חסר של 2.19% מול מדד מניות הבנקים (בניטרול בנק הפועלים ובנק מזרחי טפחות).

התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם "כל מי שרכש מניות בנק מזרחי טפחות בע"מ החל ממועד פרסום הדוחות הכספיים של הרבעון השני לשנת 2014 (13 באוגוסט 2014) והחזיק במניות ביום 26 בפברואר 2015".

תגובת הבנק ויתר המשיבים הוגשה ביום 19 בנובמבר 2015, הליכים בקשר עם גילוי מסמכים הסתיימו. ביום 3 באוגוסט 2016, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים בדבר מחיקתם של בעלי השליטה בבנק מבקשת האישור. תשובת המבקש לתגובה של הבנק ויתר המשיבים לבקשה לאישור, הוגשה ביום 11 בספטמבר 2016 וביום 9 באוקטובר 2016, הגישו המשיבים בקשה למחיקת תשובת המבקשים, בין היתר, בשל הרחבת חזית. בנוסף, הגיש המבקש בקשה לזמן לעדות את מי שניהן כמפקח על הבנקים בתקופה הרלוונטית לבקשת האישור. תשובה מטעם הבנק לבקשה לזימון עד הוגשה ביום 2 בנובמבר 2016.

ביום 3 בינואר 2017 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, לפיה הבנק והמשיבים האחרים יהיו רשאים להגיש תשובה לתגובת המבקש לתשובת המשיבים לבקשה לאישור. כן קבע בית המשפט כי למועד שייקבע לשמיעת הבקשה לאישור גופה, יוזמן מי שניהן כמפקח על הבנקים במועדים הרלוונטיים.

ביום 1 במרץ 2017 הגישו הבנק והמשיבים האחרים תשובה לתגובת המבקש לתשובת המשיבים לבקשה לאישור. ביום 23 באפריל 2017 נקבעו דיוני הוכחות ליום 11 ביוני 2017.

בחודש יוני 2017 התקיימו דיוני הוכחות, במסגרתם אף נשמעה עדותו של מי שניהן כמפקחי על הבנקים במועדים הרלוונטיים, ונקבעו מועדים להגשת סיכומים מטעם הצדדים,

ראה להלן גם סעיף 4 בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ט) בחודש דצמבר 2015 הוגשה כנגד בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בה נטען כי בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ גבה מלקוחות פרטיים (ועוסקים קטנים) עמלות בסכום ושיעור גבוה מהמתר - על פי תקרה הקבועה בתעריפון לעוסקים שאינם קטנים. התביעה אינה כוללת סכום תביעה מוערך. בין הצדדים מתנהל משא ומתן להסדר מוסכם.

(י) בחודש ינואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של כ- 697.5 מיליוני שקלים חדשים נגד הבנק, הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ובנק אגוד לישראל בע"מ (להלן - "המשיבים"). עניינה של התביעה, בהפליה, לכאורה, של האוכלוסייה הערבית בנגישות לשירותים בנקאיים, בכך שהמשיבים אינם מחזיקים סניפים בקרב האוכלוסייה הערבית ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו, ובכך מפרים לכאורה, את "חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000".

התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם כל אזרחי מדינת ישראל מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים של המשיבים, עקב אי נוכחות סניפי בנק של המשיבים במקומות יישובם.

התובעים העמידו את תביעתם כלפי כל הבנקים המשיבים על סך של כ-697.5 מיליוני שקלים חדשים תוך שהם מציינים כי חלקו של כל משיב בנזק הנגרם לחברי הקבוצה נגזר גם מנתח השוק שלו ובהתאם גם חלקו בפיצוי חברי הקבוצה. תגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 4 באוגוסט 2016 וביום 13 בנובמבר 2016 הוגשה תשובה מטעם המבקשים לתגובת הבנקים הנתבעים.

דיון קדם משפט התקיים ביום 19 בדצמבר 2016, במסגרתו המליץ בית המשפט לצדדים לסיים את התיק בפשרה. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים במשא ומתן. ביום 10 במאי 2017, התקיים קדם משפט נוסף, במסגרתו, הצדדים מסרו לבית המשפט כי הם לא הגיעו להבנות ביניהם. ביום 24 במאי 2017, הגישו המבקשים נתונים שהתקבלו מבנק ישראל אודות מצבת הבנקים משנת 2009 ולאחר מכן הגישו המשיבים עדכון נתונים מטעמם. נקבעו מועדים לדיוני הוכחות ושמיעת סיכומים לחודש נובמבר 2017.

(יא) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושלא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המוזל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם.

תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016.

ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי בכוונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב 5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון, לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל התביעות.

(יב) בחודש אוגוסט 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 9 בנקים נוספים, בגין גבייה ביתר ושלא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות שאינם מסווגים כיחידים או כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשות, הבנקים המשיבים, גובים ממי שאינו מסווג כיחיד או עסק קטן עמלות שאינן מנויות בתעריפון הסטטוטורי המחייב, בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, או בסכומים הגבוהים מהסכומים שנקבעו בו, וזאת, כביכול, בניגוד לדיון. לטענת המבקשות, אין בידן בשלב הגשת הבקשה, להראות מהו ההיקף המדויק של הקבוצה או הנזק. יחד עם זאת, הן מעמידות את הנזק הכללי לקבוצה, על דרך האומדנה, בסכום של כמיליארד שקלים חדשים לכל הפחות, נגד כל הבנקים המשיבים יחדיו.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 19 במרץ 2017, הגישו הבנקים בקשה להורות למבקשת להפקיד ערובה וכן בקשה למתן ארכה להגשת תשובה לבקשת האישור והבקשה נתקבלה. על ההחלטה הוגשה בקשת רשות ערעור מטעם אחת המבקשות ובקשתה נתקבלה. טרם נקבעו מועדים להגשת תשובת הבנקים ולדין.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 2 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ- 71 מיליוני שקלים חדשים.

3. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגין הפרשה.

א) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תובענה כתובענה נגזרת ("הבקשה לאישור") בשם הבנק ובשם חברה בת שלו, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שווייץ") נגד נושאי משרה בהווה ובעבר בבנק ובמזרחי שווייץ, בסכום מינימאלי של 95 מיליון שקלים חדשים, בגין נזקים שנגרמו כביכול, לקבוצת מזרחי, כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם כביכול, של המשיבים, בקשר עם מתן סיוע ללקוחות אמריקאיים להתחמק מתשלומי מיסים בארצות הברית. המבקש טוען כי יש לחייב את המשיבים לשלם לבנק את שיעור הנזק אשר גרמו לקבוצת מזרחי בכלל ולבנק בפרט.

ביום 24 במרץ 2015 הגיש בעל מניות בבנק בקשה במסגרת ההליך דנן להצטרפות כצד להליך דנן ולעיכוב הדין בו או לחילופין לסילוקו על הסף וזאת נוכח בקשה לגילוי מסמכים אשר הוגשה על ידי אותו בעל מניות בחודש דצמבר 2014 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כנגד הבנק וכנגד נושאי משרה בבנק, מכח הוראות סעיף 198א' בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("הבקשה לגילוי"). במסגרת הבקשה לגילוי עתר אותו מבקש לבית המשפט על מנת שזה יורה לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכים המתנהלים בארצות הברית על מנת שיהיה בידו "לבחון" אפשרות להגשת בקשה לאישור "הגנה נגזרת" (בשם הבנק מול הרשויות בארצות הברית) או הגשת בקשה לאישור תובענה נגזרת (כנגד "בכירים" ועובדים בבנק). לטענת המבקש בבקשה לגילוי, הליך הבקשה לגילוי הינו הליך תלוי ועומד הקודם להליך הבקשה לאישור ועל כן יש לעכב את הדין בהליך הבקשה לאישור ואף לסלקו על הסף.

ביום 10 במאי 2015 אישר בית המשפט במסגרת הליך הבקשה לאישור, הסדר דינוי אליו הגיעו הצדדים בתיק בדבר מועדי הגשת כתבי טענות, לפיו, בין היתר, בשלב זה יושהו מועדי הגשת תגובות המשיבים לבקשה לאישור וכי בסמוך לאחר מתן ההחלטות, בין היתר, בנוגע לבקשת ההצטרפות האמורה לעיל ובכפוף להן, ייקבע המועד להגשתן, בשים לב, בין היתר, להתקדמות ההליכים מול משרד המשפטים בארצות הברית.

יצוין ביחס להליך הבקשה לגילוי, כי ביום 3 במאי 2015 התקיים דיון מקדמי בבית המשפט בבקשה לגילוי במסגרתו, בין היתר, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים כי הדין לגוף הבקשה לגילוי יושהה בשלב זה עד לסיום איסוף המסמכים לשם מסירתם לרשויות בארצות הברית. בחודש דצמבר 2015 קבע בית המשפט, כי הליך הבקשה לאישור ימחק ואולם המחיקה תעוכב כך שהיה ותתקבל הבקשה לגילוי והמבקש בבקשת הגילוי יגיש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים במועד עליו יורה בית המשפט במסגרת ההחלטה, כי אז תמחק בקשת האישור. היה ותדחה בקשת הגילוי או אם לא תוגש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים- יראו בבקשת האישור כבקשה מוקדמת לכל בקשה אחרת- אם תוגש.

ביום 18 באפריל 2016, החליט בית המשפט, לעכב את הדין בתיק הבקשה לגילוי עד לסיום הליכי החקירה ודיווח על תוצאותיה.

ביום 12 באפריל 2017 בית המשפט הורה כי היועץ המשפטי לממשלה יודיע בתוך 45 יום אם בדעתו להצטרף להליך. ביום 22 ביוני 2017, הוגשה לבית המשפט בקשה מטעם היועץ המשפטי לממשלה להאריך את המועד להגשת הודעה מטעמו כך שזו תוגש תוך 40 יום, מיום החלטת בית המשפט בבקשה. בית המשפט אישר את בקשת הארכה ועמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה ביום 3 באוגוסט 2017. בהתאם להחלטת בית המשפט, על הצדדים להגיש את תגובתם לעמדת היועץ המשפטי לממשלה עד ליום 6 באוקטובר 2017.

ראה להלן גם סעיף 4 בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ב) בחודש דצמבר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז, בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק הבינלאומי, בנק לאומי ובנק דיסקונט, בגין גביית פעולות הקשורות לטיפול במטבע חוץ, שלא בהתאם להוראות התעריפון המלא, המפורט בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008, ותוך הפרת סעיף 9 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981. לטענת המבקש, הבנקים המשיבים גובים בגין מגוון פעולות הקשורות למטבע חוץ עמלת מינימום במדרוג, בהתאם לסכומי עסקה שונים וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות התעריפון המלא, על פיהם, הבנקים המשיבים חייבים לפרט את העמלה שהם גובים בגין מגוון פעולות כ- "אחוז (מינימום, מכסימום)". עוד טוען המבקש כי, הבנקים המשיבים מפרים את חוק ההגבלים העסקיים בכך שהם מקיימים הסדר כובל.

המבקש מצוין כי, אין בידו את הנתונים הסופיים ואלה מצויים אצל המשיבים. יחד עם זאת, הוא מעריך את הנזק שנגרם ב כ-500 מיליון שקלים חדשים לפחות.

תגובת הבנק הוגשה ביום 23 באפריל 2017 ותשובה לתגובה מטעם המבקש הוגשה ביום 21 במאי 2017. ביום 3 ביולי 2017 התקיים דיון קדם משפט, בסופו ניתנה למבקש אפשרות לתקן את הבקשה לאישור ולהגישה עד ליום 15 באוקטובר 2017.

ג) בחודש פברואר 2017 הוגשה כנגד בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("בנק יהב"), בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט מחוזי- מרכז כנגד בנק יהב. לטענת המבקש, כתוצאה ממעבר בנק יהב למערכת ליבה חדשה, נגרמו ללקוחותיו נזקים, זאת בשל פגיעה ברמת השירות באפיקי השירות השונים, אשר על פי הנתונים, הותירה את הלקוחות ללא אפשרות לפעול בחשבונותיהם.

המבקש מעריך את הפיצוי לכל חבר בקבוצה בסך של לפחות 1,000 שקלים חדשים והעמיד את סכום התובענה על סך של 370 מיליון שקלים חדשים (על בסיס 370 אלפי לקוחות בנק יהב). ביום 21 באוגוסט 2017 הגיש בנק יהב את תגובתו לבקשה לאישור.

4. בהמשך לאמור בסעיף (12) בביאור 26 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 ובסעיף 4 בביאור 10 לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017 ("הדוחות הכספיים"), ממשיך הבנק להשלים המצאה של פרטי מידע ומסמכים, אשר התבקשו בפגישה ובשיחות אחרונות עם נציגי משרד המשפטים בארצות הברית.

בשלב זה, עדיין לא החל משא ומתן עם משרד המשפטים בארצות הברית בכל הנוגע לחקירה או להשלכותיה, הן בהיבט של הסדר כלשהו, והן בהיבט של ההשלכות הכספיות, ככל שתהיינה, להסדר כזה לכשיגובש, על קבוצת הבנק.

בהתאם לחוות דעתם של היועצים המשפטיים של הבנק, על בסיס נתונים שמצויים במאגר המידע הממוכן, אשר תיקופם הושלם, ובשים לב להסדרים שמשרד המשפטים בארצות הברית ערך עם בנקים אחרים בקשר לחקירות הנוגעות לחשבונות בלתי מוצהרים של נישומים אמריקאים, הרי שנתונים מסוימים במאגר עשויים להיות רלוונטים לחשיפה של קבוצת הבנק, וזאת אם עמדת הבנק ביחס אליהם לא תתקבל.

על יסוד חוות הדעת האמורה, עומד סכום ההפרשה בגין החקירה על 44.3 מיליון דולר ארה"ב (כ-155 מיליון שקלים חדשים). סכום זה חושב ביחס לנתונים אשר לגביהם חיוו היועצים המשפטיים של הבנק את דעתם, כי הם עשויים להיות רלוונטים וכן בהתאם לרכיבים שהם חיוו דעתם כי יש לקחת אותם בחשבון לצורך החישוב, לפי העניין: אמדן של סכום המס שהיו אמורים הלקוחות האמריקאים הקשורים באותם נתונים ("הלקוחות הרלוונטים") לשלם לרשות המיסים בארצות הברית, ההכנסות שנצמחו לבנק מן הפעילות הבנקאית של הלקוחות הרלוונטים ושיעור מן הנכסים הכספיים של הלקוחות הרלוונטים. באשר לנתונים אשר קשורים לעסקי מזרחי שווים עם לקוחות אמריקאים, חושבה ההפרשה על בסיס חישוב הנסמך על הנחה תאורטית לפיה בנק מזרחי שווים נכלל בקטגוריה 2 בתוכנית השוויצרית.

יצוין, כי היועצים המשפטיים של הבנק חיוו את דעתם כי בשלב זה לא ניתן להעריך את ההפסד הפוטנציאלי שעלול להגרם לקבוצת הבנק בגין החקירה או את סכומי החשיפה של קבוצת הבנק המתייחסים לכך, או את טווח החשיפה. זאת, בין היתר, בשל כך שלפי ניסיונם המקצועי של עורכי הדין האמריקאים, לא ניתן להסיק מסקנות בנדון, אלא רק לאחר ניתוח מכלול המידע והנתונים שיימסרו, וכן בשל כך שכמפורט לעיל, הדיונים עם משרד המשפטים בארצות הברית בכל הנוגע לגיבוש מתווה מתאים לקבוצת הבנק טרם החלו.

מאחר שכאמור לעיל, הדיונים עם משרד המשפטים בארצות הברית בכל הנוגע לגיבוש מתווה מתאים לקבוצת הבנק טרם החלו, הרי שיתכן שבעתיד יתברר שסכום ההפסד שיתממש יהיה גבוה משמעותית מסכום ההפרשה שנזקפה עד כה.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

ליום 30 ביוני 2017					
סך הכל	חוזי			חוזי ריבית	
	סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	אחר	שקל - מדד
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
1,382	-	-	-	-	1,382
חוזי forward					
17	-	-	-	17	-
חוזי אופציה אחרים:					
1,120	-	-	-	1,120	-
אופציות שנכתבו					
Swaps					
2,519	-	-	-	1,137	1,382
סך הכל					
1,120	-	-	-	1,120	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾					
92,725	37	-	86,651	100	5,937
חוזי Forward					
-	-	-	-	-	-
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
-	-	-	-	-	-
אופציות שנכתבו					
77	-	-	77	-	-
אופציות שנקנו					
-	-	-	-	-	-
חוזי אופציה אחרים:					
9,900	-	-	9,900	-	-
אופציות שנכתבו					
9,298	-	-	9,298	-	-
אופציות שנקנו					
44,572	-	-	7,871	34,976	1,725
Swaps					
156,572	37	-	113,797	35,076	7,662
סך הכל					
22,834	-	-	-	21,221	1,613
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
1,135	-	-	1,135	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
20,571	6,456	9,517	4,598	-	-
אופציות שנכתבו					
20,571	6,456	9,517	4,598	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
38	-	38	-	-	-
אופציות שנכתבו					
109	-	39	-	70	-
אופציות שנקנו					
4,898	-	4,887	8	3	-
Swaps					
47,322	12,912	23,998	10,339	73	-
סך הכל					
3	-	-	-	3	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית					

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 30 ביוני 2017						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית		שקל - מדד אחר
				שקל - מדד	אחר	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט						
689	689	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
4,315	-	-	4,315	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
5,004	689	-	4,315	-	-	סך הכל
211,417	13,638	23,998	128,451	36,286	9,044	סך הכל סכום נקוב של מכשירים נגזרים
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾						
20	-	-	-	6	14	שווי הוגן ברוטו חיובי
82	-	-	-	75	7	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾						
3,933	1	-	2,677	929	326	שווי הוגן ברוטו חיובי
3,643	1	-	2,280	1,187	175	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾						
432	-	330	101	1	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
366	-	296	70	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב						
6	6	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל						
4,391	7	330	2,778	936	340	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
4,391	7	330	2,778	936	340	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
1,951	7	214	1,398	169	163	
סך הכל						
4,093	3	296	2,350	1,262	182	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
4,093	3	296	2,350	1,262	182	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
2,150	2	210	1,607	285	46	

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 7 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 30 ביוני 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
2,454	-	-	-	-	2,454
חוזי forward					
58	-	-	-	58	-
חוזי אופציה אחרים:					
1,545	-	-	-	1,545	-
אופציות שנכתבו					
Swaps					
4,057	-	-	-	1,603	2,454
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps)					
1,545	-	-	-	1,545	-
בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾					
103,129	33	-	94,826	1,000	7,270
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
1,267	-	51	1,216	-	-
אופציות שנכתבו					
1,325	-	51	1,274	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
13,887	-	-	13,887	-	-
אופציות שנכתבו					
12,525	-	-	12,525	-	-
אופציות שנקנו					
44,203	-	-	8,226	34,215	1,762
Swaps					
176,336	33	102	131,954	35,215	9,032
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps)					
21,035	-	-	-	19,544	1,491
בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
1,164	-	-	1,164	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
17,745	-	14,020	3,725	-	-
אופציות שנכתבו					
17,745	-	14,020	3,725	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
19	-	19	-	-	-
אופציות שנכתבו					
55	-	5	-	50	-
אופציות שנקנו					
7,389	-	7,357	29	3	-
Swaps					
44,117	-	35,421	8,643	53	-
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps)					
3	-	-	-	3	-
בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית					

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 30 ביוני 2016						
סך הכל	חוזי			חוזי ריבית		שקל - מדד אחר
	סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	אחר	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט						
1,034	1,034	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
12,907	-	-	12,907	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
13,941	1,034	-	12,907	-	-	סך הכל
238,451	1,067	35,523	153,504	36,871	11,486	סך הכל סכום נקוב של מכשירים נגזרים
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾						
45	-	-	-	-	45	שווי הוגן ברוטו חיובי
149	-	-	-	145	4	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾						
3,010	1	9	1,303	1,290	407	שווי הוגן ברוטו חיובי
3,126	1	-	1,302	1,606	217	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾						
404	-	322	82	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
512	-	430	82	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב						
3	3	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
3	3	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל						
3,462	4	331	1,385	1,290	452	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
3,462	4	331	1,385	1,290	452	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים						
1,309	4	271	659	238	137	
סך הכל						
3,790	4	430	1,384	1,751	221	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
3,790	4	430	1,384	1,751	221	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים						
1,483	4	300	912	254	13	

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 2 מיליוני שקלים חדשים, ושווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
2,196	-	-	-	-	2,196
חוזי forward					
19	-	-	-	19	-
חוזי אופציה אחרים:					
אופציות שנכתבו					
1,218	-	-	-	1,218	-
Swaps					
3,433	-	-	-	1,237	2,196
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
1,218	-	-	-	1,218	-
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾					
110,050	53	-	103,041	200	6,756
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
אופציות שנכתבו					
4	-	-	4	-	-
אופציות שנקנו					
21	-	-	21	-	-
חוזי אופציה אחרים:					
אופציות שנכתבו					
11,058	-	-	11,058	-	-
אופציות שנקנו					
10,251	-	-	10,251	-	-
Swaps					
41,972	-	-	8,256	31,906	1,810
173,356	53	-	132,631	32,106	8,566
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
19,536	-	-	-	17,889	1,647
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
1,148	-	-	1,148	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
אופציות שנכתבו					
20,786	2	14,194	6,590	-	-
אופציות שנקנו					
20,786	2	14,194	6,590	-	-
חוזי אופציה אחרים:					
אופציות שנכתבו					
41	-	41	-	-	-
אופציות שנקנו					
227	-	27	-	200	-
Swaps					
9,218	-	9,200	14	4	-
52,206	4	37,656	14,342	204	-
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית					
4	-	-	-	4	-

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית		
				שקל - מדד	אחר	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט						
882	882	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
4,024	-	-	4,024	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
4,906	882	-	4,024	-	-	סך הכל
233,901	939	37,656	150,997	33,547	10,762	סך הכל סכום נקוב של מכשירים נגזרים
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾						
42	-	-	-	8	34	שווי הוגן ברוטו חיובי
92	-	-	-	89	3	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾						
2,854	3	-	1,486	1,016	349	שווי הוגן ברוטו חיובי
2,809	3	-	1,310	1,298	198	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾						
692	-	606	86	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
664	-	579	83	2	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב						
4	4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל						
3,592	7	606	1,572	1,024	383	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
3,592	7	606	1,572	1,024	383	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
1,346	6	294	769	154	123	
סך הכל						
3,566	4	579	1,393	1,389	201	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
3,566	4	579	1,393	1,389	201	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
1,705	3	564	894	231	13	

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוברים בסך 8 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 30 ביוני 2017						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים		דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
4,391	1,560	51	14	2,640	126	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,856)	(87)	-	-	(1,769)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(749)	(12)	(44)	-	(693)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,786	1,461	7	14	178	126	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,666	1,109	-	93	1,218	246	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
(565)	(109)	-	-	(456)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
2,101	1,000	-	93	762	246	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
3,887	2,461	7	107	940	372	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
4,093	1,702	-	14	2,252	125	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,856)	(87)	-	-	(1,769)	-	מכשירים פיננסיים
(304)	-	-	-	(304)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,933	1,615	-	14	179	125	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2016						
3,462	1,033	-	39	2,220	170	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,998)	(63)	-	-	(1,935)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(110)	(38)	-	-	(72)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,354	932	-	39	213	170	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,506	1,067	-	154	1,285	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
(742)	(50)	-	-	(692)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,764	1,017	-	154	593	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
3,118	1,949	-	193	806	170	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,790	1,010	37	-	2,535	208	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,998)	(63)	-	-	(1,935)	-	מכשירים פיננסיים
(636)	-	(11)	-	(625)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,156	947	26	-	(25)	208	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) מתוך זה שוויו הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 7 מיליוני שקלים חדשים.

(2) מתוך זה שוויו הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים.

(3) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 3 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
3,592	1,099	-	14	2,264	215 ⁽¹⁾
					יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
					סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,678)	(44)	-	-	(1,634)	-
					הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(538)	(38)	-	-	(500)	-
					הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,376	1,017	-	14	130	215
					סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,615	965	-	152	1,353	145
					סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(681)	(134)	-	-	(547)	-
					הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,934	831	-	152	806	145
					סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
3,310	1,848	-	166	936	360
					סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,566	1,193	29	14	2,115	215
					יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
					סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,678)	(44)	-	-	(1,634)	-
					מכשירים פיננסיים
(318)	-	(23)	-	(295)	-
					בטחון במזומן ששועבד
1,570	1,149	6	14	186	215
					סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) מתוך זה שוויו הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 8 מיליוני שקלים חדשים.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 6 מיליוני שקלים חדשים (בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 הוכרו הכנסות מקיטון הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 11 מיליוני שקלים חדשים, ובשנת 2016 הוכרו הכנסות מקיטון הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 14 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ג) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

ליום 30 ביוני 2017					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
					חוזי ריבית:
9,044	826	4,565	3,571	82	שקל - מדד
36,286	8,359	18,439	6,334	3,154	אחר
128,451	1,506	9,819	48,198	68,928	חוזי מטבע חוץ
23,998	-	268	4,000	19,730	חוזים בגין מניות
13,638	354	247	10	13,027	חוזי סחורות ואחרים
211,417	11,045	33,338	62,113	104,921	סך הכל
ליום 30 ביוני 2016					
					חוזי ריבית:
11,486	488	6,845	3,797	356	שקל - מדד
36,871	9,034	16,781	5,932	5,124	אחר
153,504	2,092	9,509	41,901	100,002	חוזי מטבע חוץ
35,523	-	18	6,495	29,010	חוזים בגין מניות
1,067	514	520	11	22	חוזי סחורות ואחרים
238,451	12,128	33,673	58,136	134,514	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016					
					חוזי ריבית:
10,762	866	6,458	1,386	2,052	שקל - מדד
33,547	8,534	17,150	5,055	2,808	אחר
150,997	2,186	9,704	46,200	92,907	חוזי מטבע חוץ
37,656	-	144	8,757	28,755	חוזים בגין מניות
939	422	243	229	45	חוזי סחורות ואחרים
233,901	12,008	33,699	61,627	126,567	סך הכל

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח. המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור 12 לדוחות, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה". מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק). אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים – הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת – שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

חריגים לסיווג לקוחות עסקיים בהתאם למחזור פעילות

בהתאם לקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל מסווג הבנק לקוחות עסקיים למגזרי פעילות שלא על פי מחזור פעילותם במקרים הבאים:

- כאשר לבנק אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי וחבות הלקוח קטנה מ-80 אלפי שקלים חדשים, מסווג הלקוח למגזר הפעילות הפיקוחי המתאים לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק. סיווג זה יעשה בהתאמה לקטגוריות מחזור ההכנסות לעיל כאשר סך הנכסים הפיננסיים יוכלו ב-10 לצורך סיווגים כאמור.
- כאשר לדעת הבנק, מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף פעילותו וסך המאזן של הלקוח גדול מ-100 מיליוני שקלים חדשים, מסווג הבנק את הלקוח למגזר עסקים גדולים. סיווג באופן זה מבוצע למשל בענף הנדל"ן. כאשר סך המאזן נמוך מ-100 מיליוני שקלים חדשים ומחזור ההכנסות אינו מייצג כאמור, יסווג הלקוח, בדרך כלל, כדלקמן:
עסקים זעירים וקטנים - סך הנכסים במאזן הלקוח נמוך מ-50 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים בינוניים - עסקים שסך הנכסים במאזן הלקוח גדול או שווה ל-50 מיליוני שקלים וקטן מ-215 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים גדולים - עסקים שסך הנכסים במאזן הלקוח גדול או שווה ל-215 מיליוני שקלים חדשים.

המוצרים העיקריים המוצעים במסגרת מגזרי הפעילות השונים של הבנק הם:

- **בנקאות ופיננסים** - מכלול השירותים הבנקאיים המוצעים ללקוחות פרטיים ולתאגידיים, לרבות ניהול חשבונות עובר-ושב וחח"ד, העמדת אשראי וערבויות לסוגיהם, קבלת פיקדונות, פעילות סחר חוץ (יבוא, יצוא, אשראי דוקומנטרי וכדומה), פעילות במכשירים נגזרים, לרבות מסחר במטבעות ובריבית ועוד.
- **שוק ההון** - פעילות בניירות ערך עבור לקוחות בבורסות בארץ ובעולם, שירותי תפעול לקופות גמל והפצה של קרנות נאמנות (ניהול קופות גמל וקרנות נאמנות עד למכירתן), המשמשות אפיקי השקעה ללקוחות הבנק.
- **כרטיסי אשראי** - מכלול המוצרים הפיננסיים והשירותים הבנקאיים הניתנים בקשר עם כרטיסי האשראי המונפקים ללקוחות הבנק על ידי חברות כרטיסי האשראי בארץ.
- **משכנתאות** - הלוואות לדיור המובטחות במשכון דירת מגורים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות.
- **בנייה ונדל"ן** - פעילות בנקאית מול חברות בתחום הנדל"ן, וכן שירותים בנקאיים ייחודיים בתחום הנדל"ן, לרבות מימון הקמת פרויקטים של נדל"ן בשיטת הליווי הסגור.

העקרונות על פיהן מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת הם כדלקמן:

הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פיקדונות מיוחסות ישירות ללקוח. בגין אשראי מיוחסת ללקוחות הוצאה בגובה עלות המקורות (מחיר המעבר), כנגד זיכוי בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. כל אחד מהמגזרים מחויב גם בפרמיה העודפת הגלומה בעלות גיוס מכשירי הון כשירים להלימות הון. זאת על פי ההון המיוחס לפעילותו. בגין פיקדונות מיוחסת ללקוחות הכנסה בגובה עלות המקורות, כנגד חיוב בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. מחירי המעבר לאשראי ופיקדונות דומים. כל אחד מהמגזרים מזוכה בגין ההון המיוחס לפעילותו, כנגד חיוב מגזר הניהול הפיננסי. צריכת ההון נמדדת על פי ההיקף הממוצע של נכסי הסיכון המנוהלים במגזר.
בחישוב נכסי הסיכון המיוחסים לכל מגזר, "מומרים" חשיפות אשראי חוץ מאזני לשווה ערך אשראי, לפי מקדמים שנקבעו בהוראות המדידה של הלימות הון.
בפעילות במכשירים נגזרים מיוחסת ללקוח רווחיות בגובה המרווח המגולם במחיר המכשיר הנגזר המצוטט ללקוח. רווחים הנובעים משינויים בשווי ההוגן של הנגזרים מיוחסים לניהול הפיננסי.
רווחים והפסדים מהשקעות הבנק בניירות ערך ומפוזיציות אסטרטגיות מיוחסים לניהול הפיננסי.
הוצאות בגין הפסדי אשראי מיוחסות ישירות ללקוחות שבגינם היא בוצעה.
הכנסות מעמלות והכנסות אחרות משויכות ספציפית ללקוחות.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

- הוצאות שכר, אחזקת מבנים והוצאות אחרות המשויכות ספציפית לסניפי הבנק, מועמסות על לקוחות הסניף באמצעות מפתחות העמסה המביאים לידי ביטוי את נפח הפעילות של הלקוח ומספר הפעולות בחשבונו. בהמשך, מבוצעת התחשבות נוספת (בינמגזרית) במסגרתה מועמסות חלק מההוצאות הישירות של הסניף על הלקוחות ממגזרי הפעילות שאינם קמעונאיים.
- ההתחשבות הבינמגזרית משקפת את העובדה שהסניף משרת גם לקוחות שאינם קמעונאיים. התחשבות זו מוצגת במסגרת ההוצאות/ההכנסות הבינמגזריות בביאור.
- הוצאות השכר של עובדי המטה, הוצאות האחזקה וההוצאות האחרות שאינן מתייחסות ספציפית לסניפים, מועמסות על הלקוחות לפי בסיסי העמסה המביאים בחשבון את חלקה היחסי של ההוצאה למגזר. לעיתים ניתן לייחס הוצאות מטה מסוימות למגזר פעילות ספציפי ועיתים ניתן לייחס הוצאות מטה מסוימות בהתאם להערכה קיימת על חלוקת המשאבים המוקצית לכל מגזר.
- כאשר לא ניתן לייחס את הוצאת המטה, הן תועמסנה לפי שקלול של נפח ופעולות מחשב כאמור לעיל. במסגרת הזו, הוצאות המחשב הנוגעות באופן ישיר למגזרי פעילות ספציפיים מיוחסות לאותם המגזרים, והוצאות מחשב אחרות מועמסות על מגזרי הפעילות לפי מספר עובדים.
- ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות יוחסה באופן יחסי ללקוחות לפי שעור המס האפקטיבי, ובהתחשב בהשפעות מס המתייחסות למגזרים מסוימים ולא לכלל פעילות הבנק.
- התשואה להון מחושבת כיחס שבין הרווח הנקי לבין ההון העצמי המיוחס. ההון העצמי מיוחס על בסיס נכסי הסיכון הממוצעים של הלקוחות.
- יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שויכו ספציפית ללקוחות.
- הרכוש הקבוע מיוחס בהתאם למפתחות העמסה מתאימים.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות פיקוחיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				לדיוור	
		סך הכל	מזה:		אחרים		
			כרטיסי אשראי	מזה:			
437	1	2,287	12	445	1,842	הכנסות ריבית מחיצוניים	
34	65	265	-	265	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
403	(64)	2,022	12	180	1,842	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
17	93	(805)	(2)	414	(1,219)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
420	29	1,217	10	594	623	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
159	5	340	70	264	76	סך עמלות והכנסות אחרות	
159	5	340	70	264	76	סך הכנסות שאינן מריבית	
579	34	1,557	80	858	699	סך הכנסות	
70	1	72	-	60	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
310	25	1,017	10	754	263	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(2)	-	1	-	1	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
308	25	1,018	10	755	263	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
201	8	467	70	43	424	רווח לפני מיסים	
73	3	170	25	16	154	הפרשה למיסים על הרווח	
128	5	297	45	27	270	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	
128	5	297	45	27	270	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(19)	-	(19)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
128	5	278	45	8	270	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
15,625	71	149,913	3,741	33,319	116,594	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
15,625	71	135,768	3,741	19,174	116,594	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
16,456	91	138,239	4,174	20,027	118,212	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
322	-	94	-	69	25	יתרת חובות פגומים	
45	-	964	-	964	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
17,814	11,162	77,032	3,741	77,032	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
17,814	11,152	72,448	-	72,448	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
18,394	11,804	73,263	-	73,263	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
14,486	30	81,178	1,625	17,016	64,162	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
15,129	22	82,226	1,581	17,108	65,118	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
13,718	2,436	46,552	-	39,674	6,878	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
379	-	1,003	10	402	601	מרווח מפעילות מתן אשראי	
36	29	190	-	190	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
5	-	24	-	2	22	אחר	
420	29	1,217	10	594	623	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 2017).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
3,271	107	3,164	43	21	268	107
1,071	25	1,046	397	193	77	15
2,200	82	2,118	(354)	(172)	191	92
-	(7)	7	426	226	40	10
2,200	75	2,125	72	54	231	102
20	4	16	16	-	-	-
734	19	715	81	27	68	35
754	23	731	97	27	68	35
2,954	98	2,856	169	81	299	137
91	2	89	-	(10)	(30)	(14)
1,700	35	1,665	129	65	71	48
-	-	-	(3)	2	1	1
1,700	35	1,665	126	67	72	49
1,163	61	1,102	43	24	257	102
423	22	401	16	9	93	37
740	39	701	27	15	164	65
-	-	-	-	-	-	-
740	39	701	27	15	164	65
(19)	-	(19)	-	-	-	-
721	39	682	27	15	164	65
232,141	10,269	221,872	33,558	3,095	14,458	5,152
33	-	33	33	-	-	-
175,673	3,029	172,644	-	1,570	14,458	5,152
178,593	3,194	175,399	-	1,616	13,303	5,694
576	4	572	-	1	99	56
1,010	-	1,010	-	-	-	1
218,498	8,827	209,671	29,999	38,159	28,593	6,912
179,643	5,114	174,529	-	37,618	28,588	6,909
180,680	5,055	175,625	-	40,309	24,390	7,465
134,278	3,481	130,797	5,549	2,431	20,976	6,147
137,151	3,526	133,625	6,400	2,258	21,157	6,433
256,510	-	256,510	11,892	150,423	26,981	4,508
1,724	46	1,678	-	17	197	82
339	6	333	-	36	29	13
137	23	114	72	1	5	7
2,200	75	2,125	72	54	231	102

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות פיקוחיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		מזה:					
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	לדיר	הלוואות	
409	1	1,557	11	385	1,172	הכנסות ריבית מחיצוניים	
21	44	165	-	165	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
388	(43)	1,392	11	220	1,172	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
(8)	68	(347)	(2)	298	(645)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
380	25	1,045	9	518	527	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
156	7	336	68	262	74	סך עמלות והכנסות אחרות	
156	7	336	68	262	74	סך הכנסות שאינן מריבית	
536	32	1,381	77	780	601	סך הכנסות	
63	-	37	-	36	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
308	19	973	12	746	227	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(30)	4	(54)	(2)	(54)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
278	23	919	10	692	227	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
195	9	425	67	52	373	רווח לפני מיסים	
75	3	163	26	20	143	הפרשה למיסים על הרווח	
120	6	262	41	32	230	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות -	
120	6	262	41	32	230	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(21)	-	(21)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
120	6	241	41	11	230	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
14,586	148	140,056	3,265	31,823	108,233	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
14,586	69	125,579	3,265	17,346	108,233	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
14,811	87	128,307	3,349	17,681	110,626	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
282	-	108	-	74	34	יתרת חובות פגומים	
58	-	892	-	34	858	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
15,037	10,607	71,107	3,265	71,107	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
14,149	10,485	67,842	-	67,842	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
14,742	10,864	69,456	-	69,456	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
12,930	26	75,098	1,558	15,443	59,655	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
13,545	30	76,384	1,568	15,745	60,639	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
13,794	1,858	43,804	-	38,043	5,761	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
347	1	877	9	365	512	מרווח מפעילות מתן אשראי	
25	24	153	-	153	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
8	-	15	-	-	15	אחר	
380	25	1,045	9	518	527	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 78 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסיכון.

(4) סווג מחדש. יתרות אשראי של חברות כרטיסי אשראי סווגו מחדש גופים מוסדיים למגזר עסקים גדולים.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
2,456	95	2,361	25	27	237	105
682	17	665	223	139	64	9
1,774	78	1,696	(198)	(112)	173	96
-	(3)	3	82	160	54	(6)
1,774	75	1,699	(116)	48	227	90
136	4	132	⁽³⁾ 131	1	-	-
817	15	802	152	33	86	32
953	19	934	283	34	86	32
2,727	94	2,633	167	82	313	122
60	(3)	63	(1)	3	(37)	(2)
1,615	39	1,576	171	48	35	22
-	-	-	2	20	34	24
1,615	39	1,576	173	68	69	46
1,052	58	994	(5)	11	281	78
403	22	381	(2)	4	108	30
649	36	613	(3)	7	173	48
-	-	-	-	-	-	-
649	36	613	(3)	7	173	48
(21)	-	(21)	-	-	-	-
628	36	592	(3)	7	173	48
216,566	9,465	207,101	30,186	1,900	15,399	4,826
36	-	36	36	-	-	-
163,808	3,140	160,668	-	⁽⁴⁾ 1,278	⁽⁴⁾ 14,330	4,826
166,914	3,296	163,618	-	⁽⁴⁾ 1,474	⁽⁴⁾ 14,142	4,797
885	6	879	-	9	391	89
962	-	962	-	-	12	-
203,878	8,660	195,218	28,370	34,872	28,756	6,469
165,459	4,589	160,870	-	34,252	28,067	6,075
169,621	4,674	164,947	-	34,814	28,817	6,254
130,192	3,623	126,569	5,353	⁽⁴⁾ 2,643	⁽⁴⁾ 24,298	6,221
131,638	3,627	128,011	5,436	⁽⁴⁾ 2,503	⁽⁴⁾ 23,677	6,436
222,817	-	222,817	25	139,702	19,944	3,690
1,557	42	1,515	-	19	192	79
276	6	270	-	29	29	10
(59)	27	(86)	(116)	-	6	1
1,774	75	1,699	(116)	48	227	90

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		הלוואות					
		מזה: כרטיסי אשראי	אחרים	לדיר	סך הכל	מזה:	
222	1	1,426	6	231	1,195	הכנסות ריבית מחיצוניים	
22	42	181	-	181	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
200	(41)	1,245	6	50	1,195	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
15	56	(627)	(1)	250	(877)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
215	15	618	5	300	318	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאין מריבית	
79	3	169	36	130	39	סך עמלות והכנסות אחרות	
79	3	169	36	130	39	סך הכנסות שאין מריבית	
294	18	787	41	430	357	סך הכנסות	
38	1	48	-	36	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
159	13	512	5	378	134	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(1)	-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
158	13	512	5	378	134	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
98	4	227	36	16	211	רווח לפני מיסים	
35	1	82	13	6	76	הפרשה למיסים על הרווח	
63	3	145	23	10	135	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	
63	3	145	23	10	135	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה	
-	-	(10)	-	(10)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה	
63	3	135	23	-	135	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
15,894	70	150,815	4,071	33,292	117,523	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
15,894	70	137,117	4,071	19,594	117,523	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
16,456	91	138,239	4,174	20,027	118,212	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
322	-	94	-	69	25	יתרת חובות פגומים	
45	-	964	-	964	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
18,606	11,244	77,860	4,055	77,860	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
18,606	11,232	72,972	-	72,972	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
18,394	11,804	73,263	-	73,263	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
14,747	32	81,697	1,630	17,078	64,619	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
15,129	22	82,226	1,581	17,108	65,118	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
14,020	2,525	46,990	39,940	39,940	7,050	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
195	-	507	5	203	304	מרווח מפעילות מתן אשראי	
18	15	97	-	97	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
2	-	14	-	-	14	אחר	
215	15	618	5	300	318	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 2017).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
1,915	54	1,861	12	10	133	57
742	13	729	300	123	52	9
1,173	41	1,132	(288)	(113)	81	48
-	(4)	4	373	143	38	6
1,173	37	1,136	85	30	119	54
21	2	19	19	-	-	-
365	9	356	40	13	32	20
386	11	375	59	13	32	20
1,559	48	1,511	144	43	151	74
42	1	41	1	(4)	(32)	(11)
877	16	861	85	31	36	25
-	-	-	(2)	1	1	1
877	16	861	83	32	37	26
640	31	609	60	15	146	59
231	11	220	23	5	53	21
409	20	389	37	10	93	38
1	-	1	1	-	-	-
410	20	390	38	10	93	38
(10)	-	(10)	-	-	-	-
400	20	380	38	10	93	38
234,786	9,744	225,042	34,433	3,079	15,367	5,384
36	-	36	36	-	-	-
177,156	2,978	174,178	-	1,529	14,184	5,384
178,593	3,194	175,399	-	1,616	13,303	5,694
576	4	572	-	1	99	56
1,010	-	1,010	-	-	-	1
220,235	8,177	212,058	29,940	38,745	28,913	6,750
180,851	4,876	175,975	-	38,178	28,237	6,750
180,680	5,055	175,625	-	40,309	24,390	7,465
135,466	3,526	131,940	5,686	2,459	21,058	6,261
137,151	3,526	133,625	6,400	2,258	21,157	6,433
260,797	-	260,797	12,264	152,262	28,245	4,491
875	20	855	-	9	102	42
175	3	172	-	21	14	7
123	14	109	85	-	3	5
1,173	37	1,136	85	30	119	54

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		מזה:					
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	לדיר	הלוואות	
207	1	1,141	5	203	938	הכנסות ריבית מחיצוניים	
16	32	141	-	141	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
191	(31)	1,000	5	62	938	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
-	45	(468)	(1)	200	(668)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
191	14	532	4	262	270	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
79	3	167	34	130	37	סך עמלות והכנסות אחרות	
79	3	167	34	130	37	סך הכנסות שאינן מריבית	
270	17	699	38	392	307	סך הכנסות	
39	-	34	-	24	10	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
160	10	495	5	382	113	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(15)	2	(27)	-	(27)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
145	12	468	5	355	113	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
86	5	197	33	13	184	רווח לפני מיסים	
31	2	71	12	4	67	הפרשה למיסים על הרווח	
55	3	126	21	9	117	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות -	
55	3	126	21	9	117	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(13)	-	(13)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
55	3	113	21	(4)	117	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
14,703	73	141,267	3,308	31,770	109,497	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
14,703	72	126,981	3,308	17,484	109,497	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
14,811	87	128,307	3,349	17,681	110,626	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
282	-	108	-	74	34	יתרת חובות פגומים	
58	-	892	-	34	858	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
16,272	10,707	71,796	3,308	71,796	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
14,496	10,617	68,488	-	68,488	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
14,742	10,864	69,456	-	69,456	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
13,314	23	75,719	1,561	15,618	60,101	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
13,545	30	76,384	1,568	15,745	60,639	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
13,581	2,010	44,179	-	38,492	5,687	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
173	1	450	4	190	260	מרווח מפעילות מתן אשראי	
13	13	72	-	72	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
5	-	10	-	-	10	אחר	
191	14	532	4	262	270	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 78 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסיכון.

(4) סווג מחדש. יתרות אשראי של חברות כרטיסי אשראי סווגו ממגזר גופים מוסדיים למגזר עסקים גדולים.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
1,588	52	1,536	1	16	113	57
574	9	565	221	107	42	6
1,014	43	971	(220)	(91)	71	51
-	(1)	1	265	115	48	(4)
1,014	42	972	45	24	119	47
69	(1)	70	69	1	-	-
363	7	356	⁽³⁾ 33	13	44	17
432	6	426	102	14	44	17
1,446	48	1,398	147	38	163	64
57	(4)	61	-	(3)	(9)	-
836	19	817	94	27	17	14
-	-	-	1	10	17	12
836	19	817	95	37	34	26
553	33	520	52	4	138	38
200	12	188	19	1	50	14
353	21	332	33	3	88	24
-	-	-	-	-	-	-
353	21	332	33	3	88	24
(13)	-	(13)	-	-	-	-
340	21	319	33	3	88	24
217,569	9,991	207,578	27,950	1,416	17,307	4,862
39	-	39	39	-	-	-
165,424	3,242	162,182	-	⁽⁴⁾ 1,032	⁽⁴⁾ 14,532	4,862
166,914	3,296	163,618	-	⁽⁴⁾ 1,474	⁽⁴⁾ 14,142	4,797
885	6	879	-	9	391	89
962	-	962	-	-	12	0
204,740	8,902	195,838	24,336	35,161	30,629	6,937
167,898	4,755	163,143	-	34,594	28,799	6,149
169,621	4,674	164,947	-	34,814	28,817	6,254
130,545	3,672	126,873	5,342	⁽⁴⁾ 2,541	⁽⁴⁾ 23,646	6,288
131,638	3,627	128,011	5,436	⁽⁴⁾ 2,503	⁽⁴⁾ 23,677	6,436
225,650	-	225,650	25	140,403	21,540	3,912
795	22	773	-	10	98	41
134	2	132	-	14	15	5
85	18	67	45	-	6	1
1,014	42	972	45	24	119	47

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות פיקוחיים
 לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		סך הכל	מזה:		לדיר	הלוואות	
			כרטיסי אשראי	אחרים			
817	1	3,482	23	806	2,676	הכנסות ריבית מחיצוניים	
45	101	378	-	378	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
772	(100)	3,104	23	428	2,676	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
9	147	(920)	(5)	656	(1,576)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
781	47	2,184	18	1,084	1,100	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
313	10	677	143	523	154	סך עמלות והכנסות אחרות	
313	10	677	143	523	154	סך הכנסות שאינן מריבית	
1,094	57	2,861	161	1,607	1,254	סך הכנסות	
114	1	104	1	91	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
611	40	1,957	28	1,492	465	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(44)	5	(77)	(8)	(77)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
567	45	1,880	20	1,415	465	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
413	11	877	140	101	776	רווח לפני מיסים	
161	4	341	54	39	302	הפרשה למיסים על הרווח	
252	7	536	86	62	474	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות -	
252	7	536	86	62	474	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(42)	-	(42)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
252	7	494	86	20	474	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
14,772	113	143,277	3,537	32,665	110,612	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
14,772	73	128,573	3,537	17,961	110,612	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
15,387	82	133,831	3,731	19,140	114,691	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
312	-	97	-	70	27	יתרת חובות פגומים	
52	-	879	-	26	853	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
14,955	10,647	72,674	3,537	72,674	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
14,955	10,637	69,137	-	69,137	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
15,738	11,167	71,334	-	71,334	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
13,345	27	76,785	1,642	15,935	60,850	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
13,963	24	80,139	1,615	16,892	63,247	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
13,224	2,074	45,268	-	39,164	6,104	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
709	1	1,833	18	760	1,073	מרווח מפעילות מתן אשראי	
54	46	322	-	322	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
18	-	29	-	2	27	אחר	
781	47	2,184	18	1,084	1,100	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 92 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.
 (4) סווג מחדש. יתרות אשראי של חברות כרטיסי אשראי סווגו ממגזר גופים מוסדיים למגזר עסקים גדולים.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
5,311	195	5,116	64	53	499	200
1,533	36	1,497	507	308	133	25
3,778	159	3,619	(443)	(255)	366	175
-	(5)	5	317	351	89	12
3,778	154	3,624	(126)	96	455	187
295	4	291	291	-	-	-
1,567	31	1,536	⁽³⁾ 239	60	169	68
1,862	35	1,827	530	60	169	68
5,640	189	5,451	404	156	624	255
200	1	199	(1)	(1)	(29)	11
3,299	74	3,225	354	114	92	57
-	-	-	2	25	50	39
3,299	74	3,225	356	139	142	96
2,141	114	2,027	49	18	511	148
833	44	789	19	7	199	58
1,308	70	1,238	30	11	312	90
-	-	-	-	-	-	-
1,308	70	1,238	30	11	312	90
(42)	-	(42)	-	-	-	-
1,266	70	1,196	30	11	312	90
216,835	10,181	206,654	26,252	1,536	15,842	4,862
35	-	35	35	-	-	-
167,465	3,195	164,270	-	⁽⁴⁾ 1,484	⁽⁴⁾ 14,506	4,862
172,779	3,250	169,529	-	⁽⁴⁾ 1,577	⁽⁴⁾ 13,783	4,869
681	1	680	-	-	205	66
958	-	958	-	-	6	21
203,752	8,690	195,062	26,184	35,340	28,713	6,549
169,494	4,818	164,676	-	34,685	28,713	6,549
178,252	5,249	173,003	-	35,285	32,101	7,378
131,166	3,594	127,572	5,414	⁽⁴⁾ 2,564	⁽⁴⁾ 23,131	6,306
131,902	3,391	128,511	5,277	⁽⁴⁾ 2,375	⁽⁴⁾ 20,813	5,920
228,542	-	228,542	248	141,469	22,572	3,687
3,220	92	3,128	-	37	387	161
572	11	561	-	59	57	23
(14)	51	(65)	(126)	-	11	3
3,778	154	3,624	(126)	96	455	187

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

ב. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר המפקח על הבנקים, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים לעיל.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים קטנים, המתאפיינים בהיקף חבות נמוך מ-6 מיליון שקלים חדשים, במחזור מכירות נמוך מ-30 מיליון שקלים חדשים וביתרת נכסים נזילים נמוכה מ-10 מיליון שקלים חדשים. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שישה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. לקוחות עסקיים משויכים לסקטור עסקים בעיקר על פי תבחינים הכוללים היקף חבות שבין 6 ל-25 מיליון שקלים חדשים, מחזור מכירות בין 30 לבין 120 מיליון שקלים חדשים, או יתרת נכסים נזילים בין 10 לבין 40 מיליון שקלים חדשים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מתרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. התבחינים שעל פיהם מתקבלת החלטה לשיוך לקוח לסקטור תאגידיים כוללים היקף חבות הגבוה מ-25 מיליון שקלים חדשים, מחזור מכירות מעל 120 מיליון שקלים חדשים, או יתרת נכסים נזילים בהיקף של למעלה מ-40 מיליון שקלים חדשים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנזילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית משכנתאות פרטית	משקי בית משכנתאות פרטית	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
2,200	(476)	269	79	274	(6)	1,715	345	מחיצוניים
-	567	145	9	49	41	(1,178)	367	בינמגזרי
2,200	91	414	88	323	35	537	712	סך הכל הכנסות ריבית נטו
20	7	11	-	-	-	-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
734	99	112	23	132	29	73	266	עמלות והכנסות אחרות
2,954	197	537	111	455	64	610	980	סך הכנסות
91	-	(56)	3	76	3	11	54	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,700	169	154	59	273	45	216	784	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,163	28	439	49	106	16	383	142	רווח לפני מס
423	9	160	18	39	6	139	52	הפרשה למסים על הרווח
740	19	279	31	67	10	244	90	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
740	19	279	31	67	10	244	90	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(19)	-	-	-	-	-	-	(19)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
721	19	279	31	67	10	244	71	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
11.4%	11.5%	18.0%	12.5%	15.0%	31.6%	7.9%	8.8%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
173,879	-	22,916	4,576	10,973	882	111,603	22,929	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
179,643	10,226	57,490	6,388	17,936	8,345	-	79,258	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
232,141	50,929	28,296	4,633	11,077	1,555	111,952	23,699	יתרה ממוצעת של נכסים
134,278	6,132	31,829	5,048	9,119	670	61,773	19,707	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 2017).

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
1,774	(280)	295	65	274	2	1,070	348	מחיצוניים
-	188	86	18	23	34	(619)	270	בימגזרי
1,774	(92)	381	83	297	36	451	618	סך הכל הכנסות ריבית נטו
136	127	5	-	-	1	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
817	⁽³⁾ 153	130	26	130	30	74	274	עמלות והכנסות אחרות
2,727	188	516	109	427	67	525	895	סך הכנסות
60	(1)	(39)	6	61	1	-	32	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,615	226	157	56	253	44	186	693	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,052	(37)	398	47	113	22	339	170	רווח לפני מס
403	(13)	152	18	43	8	130	65	הפרשה למסים על הרווח
649	(24)	246	29	70	14	209	105	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
649	(24)	246	29	70	14	209	105	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(21)	-	-	-	-	-	-	(21)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
628	(24)	246	29	70	14	209	84	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
10.6%	-	14.0%	13.4%	20.2%	34.5%	7.6%	11.9%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
163,091	-	22,090	4,536	10,120	1,081	103,750	21,514	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
165,442	10,504	53,708	5,591	14,119	7,240	-	74,280	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
215,563	49,054	26,051	4,664	10,182	1,875	102,833	20,904	יתרה ממוצעת של נכסים
130,192	5,137	35,693	4,931	7,798	903	57,457	18,273	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 78 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, מממוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
 לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטיות	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
1,173	(373)	121	40	129	(2)	1,122	136	מחיצוניים
-	466	94	6	36	19	(847)	226	בינמגזרי
1,173	93	215	46	165	17	275	362	סך הכל הכנסות ריבית נטו
21	15	5	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
365	50	57	11	63	14	37	133	עמלות והכנסות אחרות
1,559	158	277	57	228	31	312	496	סך הכנסות
42	1	(52)	3	44	3	11	32	הוצאות בגין הפסדי אשראי
877	97	78	29	138	22	110	403	הוצאות תפעוליות ואחרות
640	60	251	25	46	6	191	61	רווח לפני מס
231	21	91	9	17	2	69	22	הפרשה למסים על הרווח
409	39	160	16	29	4	122	39	רווח לאחר מיסים
								חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
1	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
410	40	160	16	29	4	122	39	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(10)	-	-	-	-	-	-	(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
400	40	160	16	29	4	122	29	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
								תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
12.7%	43.2%	21.1%	13.0%	12.9%	27.9%	8.0%	7.1%	

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 2017).

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
 לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
1,014	(289)	139	23	128	(4)	875	142	מחיצוניים
-	333	66	18	23	22	(639)	177	בינמגזרי
1,014	44	205	41	151	18	236	319	סך הכל הכנסות ריבית נטו
69	65	2	-	-	1	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
363	⁽³⁾ 31	65	13	66	15	37	136	עמלות והכנסות אחרות
1,446	140	272	54	217	34	273	456	סך הכנסות
57	-	-	2	34	(2)	9	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
836	122	81	29	130	23	97	354	הוצאות תפעוליות ואחרות
553	18	191	23	53	13	167	88	רווח לפני מס
200	7	69	8	19	5	60	32	הפרשה למסים על הרווח
353	11	122	15	34	8	107	56	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
353	11	122	15	34	8	107	56	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(13)	-	-	-	-	-	-	(13)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
340	11	122	15	34	8	107	43	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
11.6%	15.8%	13.8%	14.9%	20.5%	47.0%	7.8%	12.4%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 78 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממיושם נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטיות	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
3,778	(669)	580	158	544	(5)	2,461	709	מחיצוניים
-	605	186	6	61	78	(1,518)	582	בינמגזרי
3,778	(64)	766	164	605	73	943	1,291	סך הכל הכנסות ריבית נטו
295	263	21	5	2	1	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,567	250	257	49	259	60	149	543	עמלות והכנסות אחרות
5,640	449	1,044	218	866	134	1,092	1,837	סך הכנסות
200	(1)	(14)	5	120	(2)	11	81	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,299	443	321	118	516	95	384	1,422	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,141	7	737	95	230	41	697	334	רווח לפני מס
833	3	287	37	89	16	271	130	הפרשה למסים על הרווח
1,308	4	450	58	141	25	426	204	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
1,308	4	450	58	141	25	426	204	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	-	-	-	-	-	-	(42)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,266	4	450	58	141	25	426	162	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
10.2%	0.0%	12.9%	11.6%	17.1%	30.2%	7.2%	10.4%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
171,341	-	21,587	4,612	10,749	820	109,878	23,695	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
169,469	10,283	55,327	5,665	15,139	7,472	-	75,583	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
216,835	43,228	27,569	4,613	10,446	1,765	106,421	22,793	יתרה ממוצעת של נכסים
131,166	5,457	34,446	4,964	8,181	820	58,656	18,642	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

- (1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 92 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, מממוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

ג. השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על מגזרי הפעילות

אילו היו מיוחסות ההוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי למגזר בנקאות פרטית ולפעילות חוץ לארץ (ולא למגזר ניהול פיננסי, כפי שייחס הבנק), על פי הגישה הפיקוחית, תוצאות מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2017 היו מסתכמות בהפסד של 4 ו-12 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה. תוצאות מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 20 ו-33 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית על פי הגישה הפיקוחית לשנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 52 מיליוני שקלים חדשים.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי על פי הגישה הפיקוחית לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2017 היו מסתכמות ברווח של 45 ו-44 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה. תוצאות מגזר ניהול פיננסי לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2016 היו מסתכמות ברווח של 56 ו-36 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי על פי הגישה הפיקוחית לשנת 2016 היו מסתכמות ברווח של 89 מיליוני שקלים חדשים. תוצאות פעילות חוץ לארץ על פי הגישה הפיקוחית היו ללא שינוי לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2017, לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2016 ולשנת 2016.

בהתאם לגישת ההנהלה, תוצאות מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2017 היו מסתכמות בהפסד של 3 ו-7 מיליוני שקלים חדשים. תוצאות מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 15 ו-26 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית בהתאם לגישת ההנהלה לשנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 33 מיליוני שקלים חדשים.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי בהתאם לגישת ההנהלה לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2017 היו מסתכמות ברווח של 47 ו-36 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה. תוצאות מגזר ניהול פיננסי לרבעון השני ולמחצית הראשונה של שנת 2016 היו מסתכמות ברווח של 34 ו-16 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי בהתאם לגישת ההנהלה לשנת 2016 היו מסתכמות ברווח של 87 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	פרטי אחר	סך הכל	לדיוור	מסחרי	
1,559	1	1,558	216	612	730	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
42	1	41	36	12	(7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(149)	-	(149)	(29)	(3)	(117)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
103	-	103	14	-	89	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(46)	-	(46)	(15)	(3)	(28)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,555	2	1,553	237	621	695	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
93	-	93	9	-	84	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
1,466	2	1,464	191	603	670	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
57	-	57	23	10	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(76)	-	(76)	(30)	(2)	(44)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
40	-	40	15	-	25	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(36)	-	(36)	(15)	(2)	(19)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,487	2	1,485	199	611	675	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
86	-	86	8	-	78	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
1,549	2	1,547	208	615	724	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
91	-	91	60	12	19	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(219)	-	(219)	(59)	(6)	(154)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
134	-	134	28	-	106	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(85)	-	(85)	(31)	(6)	(48)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,555	2	1,553	237	621	695	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
93	-	93	9	-	84	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
1,509	3	1,506	195	614	697	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
60	(1)	61	36	1	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(160)	-	(160)	(63)	(4)	(93)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
78	-	78	31	-	47	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(82)	-	(82)	(32)	(4)	(46)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,487	2	1,485	199	611	675	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
86	-	86	8	-	78	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת הפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

30 ביוני 2017					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
31,144	25	736	31,905	6,366	38,271
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,752	118,532	18,404	146,688	-	146,688
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,152	117,863	-	119,015	-	119,015
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
40,896	118,557 ⁽²⁾	19,140	178,593	6,366	184,959
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
505	3	28	536	2	538
שנבדקו על בסיס פרטני					
106	618	200	924	-	924
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
5	618	-	623	-	623
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
611	621	228	1,460	2	1,462
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

30 ביוני 2016					
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
29,846	34	849	30,729	6,118	36,847
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,312 ⁽⁴⁾	110,849	16,024 ⁽⁴⁾	136,185	-	136,185
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,029	110,269	-	111,298	-	111,298
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
39,158	110,883 ⁽²⁾	16,873	166,914	6,118	173,032
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
516	1	19	536	2	538
שנבדקו על בסיס פרטני					
81	610	172	863	-	863
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
4	610	-	614	-	614
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
597	611	191	1,399	2	1,401
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

31 בדצמבר 2016					
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
29,972	27	725	30,724	2,839	33,563
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,634	114,959	17,462	142,055	-	142,055
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,243	114,373	-	115,616	-	115,616
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
39,606	114,986 ⁽²⁾	18,187	172,779	2,839	175,618
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
518	2	7	527	2	529
שנבדקו על בסיס פרטני					
108	613	190	911	-	911
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
5	613	-	618	-	618
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
626	615	197	1,438	2	1,440
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 5,952 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 - 5,557 ליום 31 בדצמבר 2016 - 5,731 מיליוני שקלים חדשים).
 (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 414 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 - 385 ליום 31 בדצמבר 2016 - 401 מיליוני שקלים חדשים).
 (4) סוג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

1.א. איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 ביוני 2017						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
11	10	11,439	93	64	11,282	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
11	-	1,974	20	6	1,948	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
44	1	3,045	32	314	2,699	שרותים פיננסיים
58	40	21,393	331	572	20,490	מסחרי - אחר
124	51	37,851	476	956	36,419	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 383	⁽⁷⁾ 937	118,212	25	⁽⁷⁾ 937	117,250	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
65	22	18,870	68	149	18,653	אנשים פרטיים - אחר
572	1,010	174,933	569	2,042	172,322	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	194	-	-	194	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
572	1,010	175,127	569	2,042	172,516	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
-	-	1,600	4	-	1,596	בינוי ונדל"ן
-	-	1,445	3	-	1,442	מסחרי אחר
-	-	3,045	7	-	3,038	סך הכל מסחרי
-	-	615	-	-	615	אנשים פרטיים
-	-	3,660	7	-	3,653	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	5,860	-	-	5,860	בנקים בחוץ לארץ
-	-	312	-	-	312	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	9,832	7	-	9,825	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
572	1,010	178,593	576	2,042	175,975	סך הכל ציבור
-	-	6,055	-	-	6,055	סך הכל בנקים
-	-	311	-	-	311	סך הכל ממשלות
572	1,010	184,959	576	2,042	182,341	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.2.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 26 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 115 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,470 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

1.א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 30 ביוני 2016						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
12	9	9,155	90	64	9,001	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
4	2	2,178	127	3	2,048	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
44	23	3,550	16	5	3,529	שרותים פיננסיים
161	33	20,974	535	194	20,245 ⁽⁹⁾	מסחרי - אחר
221	67	35,857	768	266	34,823	סך הכל מסחרי
340 ⁽⁶⁾	871 ⁽⁷⁾	110,581	34	871 ⁽⁷⁾	109,676	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
67	22	16,488	74	99	16,315 ⁽⁹⁾	אנשים פרטיים - אחר
628	960	162,926	876	1,236	160,814	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	278	-	-	278	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
628	960	163,204	876	1,236	161,092	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,774	4	-	1,770	בינוי ונדל"ן
1	-	1,527	5	-	1,522	מסחרי אחר
1	-	3,301	9	-	3,292	סך הכל מסחרי
-	2	687	-	-	687	אנשים פרטיים
1	2	3,988	9	-	3,979	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	5,477	-	-	5,477	בנקים בחוץ לארץ
-	-	363	-	-	363	ממשלות בחוץ לארץ
1	2	9,828	9	-	9,819	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
629	962	166,914	885	1,236	164,793	סך הכל ציבור
-	-	5,755	-	-	5,755	סך הכל בנקים
-	-	363	-	-	363	סך הכל ממשלות
629	962	173,032	885	1,236	170,911	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.2.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 28 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 137 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,269 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (9) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

1.א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
18	10	10,150	106	38	10,006	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
4	-	2,096	78	2	2,016	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6	1	3,484	17	311	3,156	שרותים פיננסיים
74	68	20,596	379	490	19,727	מסחרי - אחר
102	79	36,326	580	841	34,905	סך הכל מסחרי
407 ⁽⁶⁾	853 ⁽⁷⁾	114,691	27	853 ⁽⁷⁾	113,811	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
64	26	17,913	70	115	17,728	אנשים פרטיים - אחר
573	958	168,930	677	1,809	166,444	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	275	-	-	275	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
573	958	169,205	677	1,809	166,719	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,654	1	-	1,653	בינוי ונדל"ן
-	-	1,626	3	-	1,623	מסחרי אחר
-	-	3,280	4	-	3,276	סך הכל מסחרי
-	-	569	-	-	569	אנשים פרטיים
-	-	3,849	4	-	3,845	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	2,234	-	-	2,234	בנקים בחוץ לארץ
-	-	330	-	-	330	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	6,413	4	-	6,409	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
573	958	172,779	681	1,809	170,289	סך הכל ציבור
-	-	2,509	-	-	2,509	סך הכל בנקים
-	-	330	-	-	330	סך הכל ממשלות
573	958	175,618	681	1,809	173,128	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשללו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.2.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 31 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 125 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,544 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

1. ב. איכות האשראי

מצב פיגור החובות מנוטר באופן ממוכן ברמה יומית ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור וכפועל יוצא קביעת סיווג החוב מבוצעים, בין היתר, לפי מניין ימי הפיגור בפועל של כל חוב.

חובות לא מבצעים

חוב הנמדד על בסיס פרטני, מוגדר כלא מבצע (אינו צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. גם חוב שאורגן מחדש בעבר כחוב בעייתי וחזר לפגר בשנית ביחס לתנאיו החדשים, יוגדר כלא מבצע. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי החוב יוגדר כלא מבצע (נחות) לאחר 150 ימי פיגור. במועד זה מבוצעת גם מחיקה חשבונאית של החוב.

חובות נחותים

חוב במסלול פרטני מסווג כחוב נחות צובר הכנסה לאחר 60 ימי פיגור. חוב במסלול קבוצתי מסווג כנחות לאחר 90 ימי פיגור פיגור.

הלוואות לדיור

מצב הפיגור של הלוואות לדיור מנוטר על פי עומק הפיגור של ההלוואה, למעט בהלוואות ללא תשלום חודשי או רבעוני.

מאפייני סיכון האשראי, לרבות סיכון ספציפי בהלוואות לדיור נכללים בדוח דירקטוריון וההנהלה במסגרת פרק סקירת הסיכונים.

להלן יתרת החוב הרשומה לפי איכות האשראי ובחלוקה למגזרי האשראי של הבנק:

30 ביוני 2017						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	39,457	117,595	18,923	312	6,054	182,341
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽¹⁾	956	937	149	-	-	2,042
חובות פגומים	483	25	68	-	-	576
סך הכל	40,896	118,557	19,140	312	6,054	184,959

30 ביוני 2016						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	38,117 ⁽²⁾	109,976	16,700 ⁽²⁾	363	5,755	170,911
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽¹⁾	264	873	99	-	-	1,236
חובות פגומים	777	34	74	-	-	885
סך הכל	39,158	110,883	16,873	363	5,755	173,032

31 בדצמבר 2016						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	38,181	114,106	18,002	330	2,509	173,128
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽¹⁾	841	853	115	-	-	1,809
חובות פגומים	584	27	70	-	-	681
סך הכל	39,606	114,986	18,187	330	2,509	175,618

(1) סיכון אשראי מאזני נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2017					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
182	93	33	13	60	בינוי ונדל"ן - בינוי
48	20	14	-	6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
34	32	7	6	25	שרותים פיננסיים
428	331	149	71	182	מסחרי - אחר
692	476	203	90	273	סך הכל מסחרי
25	25	12	3	13	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
70	68	49	11	19	אנשים פרטיים - אחר
787	569	264	104	305	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
787	569	264	104	305	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
4	4	-	-	4	בינוי ונדל"ן
3	3	-	-	3	מסחרי אחר
7	7	-	-	7	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
7	7	-	-	7	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
7	7	-	-	7	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
794	576	264	104	312	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
794	576	264	104	312	סך הכל
מזה:					
	550	251	104	299	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	142	97	11	45	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

30 ביוני 2016					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
206	90	22	17	68	בינוי ונדל"ן - בינוי
286	127	18	11	109	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
27	16	5	7	11	שרותים פיננסיים
622	535	123	94	412	מסחרי - אחר
1,141	768	168	129	600	סך הכל מסחרי
34	34	17	1	17	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
83	74	42	11	32	אנשים פרטיים - אחר
1,258	876	227	141	649	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,258	876	227	141	649	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
6	4	-	-	4	בינוי ונדל"ן
6	5	-	-	5	מסחרי אחר
12	9	-	-	9	סך הכל מסחרי
3	-	-	-	-	אנשים פרטיים
15	9	-	-	9	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
15	9	-	-	9	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,273	885	227	141	658	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,273	885	227	141	658	סך הכל
מזה:					
	674	152	131	522	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	213	61	19	152	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 בדצמבר 2016					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
185	106	45	14	61	בינוי ונדל"ן - בינוי
242	78	23	1	55	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
28	17	8	5	9	שרותים פיננסיים
485	379	110 ⁽⁴⁾	112	269 ⁽⁴⁾	מסחרי - אחר
940	580	186	132	394	סך הכל מסחרי
27	27	11	2	16	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
75	70	47	10	23	אנשים פרטיים - אחר
1,042	677	244	144	433	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,042	677	244	144	433	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
1	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן
3	3	-	-	3	מסחרי אחר
4	4	-	-	4	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
4	4	-	-	4	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
4	4	-	-	4	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,046	681	244	144	437	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,046	681	244	144	437	סך הכל
מזה:					
	602	195	144	407	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	148	58	7	90	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(4) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
30 ביוני 2016			30 ביוני 2017			
מזה:	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
2	2	89	1	1	93	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	126	1	1	45	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	18	-	-	25	שרותים פיננסיים
2	2	518	2	2	357	מסחרי - אחר
4	4	751	4	4	520	סך הכל מסחרי
-	-	31	-	-	31	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1	1	77	-	-	67	אנשים פרטיים - אחר
5	5	859	4	4	618	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5	5	859	4	4	618	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	4	-	-	3	בינוי ונדל"ן
-	-	7	-	-	3	מסחרי אחר
-	-	11	-	-	6	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	11	-	-	6	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	11	-	-	6	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
5	5	870	4	4	624	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5	5	870	4	4	624	סך הכל ⁽⁴⁾

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 16 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 - 12 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2016			30 ביוני 2017		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
3	3	89	1	1	97
-	-	169	1	1	56
-	-	32	-	-	22
4	4	442	4	4	364
7	7	732	6	6	539
-	-	15	-	-	29
2	2	76	1	1	68
9	9	823	7	7	636
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
9	9	823	7	7	636
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	4	-	-	2
-	-	6	-	-	3
-	-	10	-	-	5
-	-	-	-	-	-
-	-	10	-	-	5
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	10	-	-	5
9	9	833	7	7	641
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
9	9	833	7	7	641

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 32 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2016 - 28 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 ביוני 2017				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
14	-	-	-	14
2	1	-	-	1
3	-	-	-	3
76	6	-	-	70
95	7	-	-	88
-	-	-	-	-
47	22	1	-	24
142	29	1	-	112
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
142	29	1	-	112
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
142	29	1	-	112
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
142	29	1	-	112

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

30 ביוני 2016				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית יותר
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
21	-	-	-	21
101	1	-	-	100
3	-	-	-	3
37	5	-	-	32
162	6	-	-	156
-	-	-	-	-
49	26	1	-	22
211	32	1	-	178
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
211	32	1	-	178
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
2	1	-	-	1
-	-	-	-	-
2	1	-	-	1
-	-	-	-	-
2	1	-	-	1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2	1	-	-	1
213	33	1	-	179
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
213	33	1	-	179

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש – המשך

31 בדצמבר 2016				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
13	-	-	-	13
				בינוי ונדל"ן - בינוי
51	1	-	-	50
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	-	-	3
				שרותים פיננסיים
34	2	-	-	32
				מסחרי - אחר
101	3	-	-	98
				סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
46	24	-	-	22
				אנשים פרטיים - אחר
147	27	-	-	120
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-
				בנקים בישראל
-	-	-	-	-
				ממשלת ישראל
147	27	-	-	120
				סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
1	1	-	-	-
				בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-
				מסחרי אחר
1	1	-	-	-
				סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-
				אנשים פרטיים
1	1	-	-	-
				סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				ממשלות בחוץ לארץ
1	1	-	-	-
				סך הכל פעילות בחוץ לארץ
148	28	-	-	120
				סך הכל ציבור
-	-	-	-	-
				סך הכל בנקים
-	-	-	-	-
				סך הכל ממשלות
148	28	-	-	120
				סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 30 ביוני 2017, לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2016			30 ביוני 2017		
מס' חוזים	רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב	מס' חוזים	רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
12	4	3	6	1	1
3	1	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-
67	99	43	35	5	4
82	104	46	44	7	5
-	-	-	-	-	-
139	6	5	93	3	3
221	110	51	137	10	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
221	110	51	137	10	8
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
221	110	51	137	10	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
221	110	51	137	10	8

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾					
לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2016			30 ביוני 2017		
מס' חוזים	רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב	מס' חוזים	רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
21	5	4	11	2	2
5	1	-	2	-	-
1	-	-	6	1	-
109	103	47	65	9	8
136	109	51	84	12	10
-	-	-	-	-	-
338	15	14	270	12	11
474	124	65	354	24	21
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
474	124	65	354	24	21
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
474	124	65	354	24	21
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
474	124	65	354	24	21

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30 ביוני 2016		30 ביוני 2017	
יתרת חוב רשומה			
יתרת חוב רשומה	יתרת חוב רשומה מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
2	5	-	-
2	5	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	10	-	6
2	15	-	6
-	-	-	-
-	-	-	-
2	15	-	6
פעילות לווים בחוץ לארץ			
ציבור - מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
2	15	-	6
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
2	15	-	6

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום			
30 ביוני 2016		30 ביוני 2017	
יתרת חוב רשומה			
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה מס' חוזים	מס' חוזים
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
-	3	-	5
-	-	-	-
-	-	-	-
4	31	-	8
4	34	-	13
-	-	-	-
2	75	1	42
6	109	1	55
-	-	-	-
-	-	-	-
6	109	1	55
פעילות לווים בחוץ לארץ			
ציבור - מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
6	109	1	55
-	-	-	-
-	-	-	-
6	109	1	55

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

מאוחד

30 ביוני 2017					
סיכון אשראי חוץ מאזני		יתרת הלוואות לדיור			
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט / בלון	סך הכל		
3,732	48,732	2,720	75,748	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
1,474	27,999	481	42,593	מעל 60%	
1,465	165	2	216		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
6,671	76,896	3,203	118,557		סך הכל
30 ביוני 2016					
4,279	45,044	2,371	68,709	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
2,063	28,308	455	42,041	מעל 60%	
1,662	111	2	133		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
8,004	73,463	2,828	110,883		סך הכל
31 בדצמבר 2016					
3,621	46,751	2,499	72,138	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
1,446	28,299	470	42,672	מעל 60%	
1,083	133	2	176		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
6,150	75,183	2,971	114,986		סך הכל

(1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. מידע בדבר מכירות ורכישות של חובות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017				
סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי	סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי	
-	-	-	-	180	180	-	-	הלוואות שנרכשו
988	-	706	282	26	-	-	26	הלוואות שנמכרו
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017				
סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי	סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי	
-	-	-	-	398	308	-	90	הלוואות שנרכשו
1,491	-	706	785	917	-	730	187	הלוואות שנמכרו

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף השנה

31 בדצמבר 2016		31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2017		
2016	2016	2017	2016	2016	2017	
הפרשה להפסדי אשראי				יתרה ⁽¹⁾		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
26	28	21	16,688	16,671	15,825	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
7	3	7	12,461	12,406	11,471	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
13	5	12	10,651	12,805	11,416	- ערבויות לרוכשי דירות
7	6	4	7,559	8,193	6,413	- התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
4	1	4	5,797	5,611	6,723	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
22	14	24	4,869	4,869	5,373	- התחייבויות להוצאת ערבויות
29	27	20	2,606	2,462	2,225	- ערבויות והתחייבויות אחרות ⁽²⁾
1	2	1	384	566	263	- ערבויות להבטחת אשראי
						- אשראי תעודות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המע"ף בסך 65 מיליוני שקלים חדשים. (ב-30 ביוני 2016 וב-31 בדצמבר 2016 סך של 78 מיליוני שקלים חדשים ו-38 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה).
 לפרטים נוספים ראה ביאור 2.ג. וביאור 2.ב. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2017

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פריטים סך הכל	שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
39,146	-	232	207	5,696	122	32,889	מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,560	96	-	357	4,351	679	5,077	ניירות ערך
6	-	-	-	-	-	6	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
177,133	-	1,739	1,995	6,284	49,978	117,137	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
312	-	-	195	117	-	-	אשראי לממשלות
33	(2)	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,391	1,391	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
4,384	-	73	216	272	401	3,422	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,004	44	21	11	39	413	1,476	נכסים אחרים
235,056	1,616	2,065	2,981	16,759	51,593	160,042	סך כל הנכסים
התחייבויות							
180,680	-	2,474	4,856	27,134	17,312	128,904	פיקדונות הציבור
1,454	-	(31)	72	1,078	16	319	פיקדונות מבנקים
57	-	-	-	26	2	29	פיקדונות הממשלה
27,851	-	-	-	-	19,623	8,228	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,093	-	52	272	416	176	3,177	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,028	169	40	11	244	1,092	5,472	התחייבויות אחרות
221,163	169	2,535	5,211	28,898	38,221	146,129	סך כל ההתחייבויות
13,893	1,447	(470)	(2,230)	(12,139)	13,372	13,913	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(1,366)	1,366	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	416	1,850	12,777	(2,589)	(12,454)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(56)	484	(589)	-	161	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	13	(111)	91	-	7	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
13,893	1,447	(97)	(7)	140	9,417	2,993	סך הכל כללי
-	-	11	840	(798)	-	(53)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(63)	(576)	(117)	-	756	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 30 ביוני 2016

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פריטים	שאינם סכפיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
36,842	-	241	193	5,258	120	31,030	נכסים
8,419	101	0	510	2,963	180	4,665	מזומנים ופיקדונות בבנקים
							ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
46	-	-	-	-	4	42	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
165,515	-	1,835	2,045	7,445	49,741	104,449	אשראי לממשלות
363	-	-	214	149	-	-	השקעות בחברות כלולות
35	0	-	-	-	-	35	בניינים וציוד
1,545	1,545	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,460	-	40	59	767	242	2,352	נכסים אחרים
1,446	42	2	38	54	303	1,007	סך כל הנכסים
217,758	1,775	2,118	3,059	16,636	50,590	143,580	
							התחייבויות
169,621	-	2,628	5,255	27,782	17,424	116,532	פיקדונות הציבור
1,183	-	-	114	460	270	339	פיקדונות מבנקים
53	-	-	-	28	6	19	פיקדונות הממשלה
24,337	-	-	-	-	18,763	5,574	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,787	-	6	275	831	173	2,502	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,806	174	32	7	226	783	4,584	התחייבויות אחרות
204,787	174	2,666	5,651	29,327	37,419	129,550	סך כל ההתחייבויות
12,971	1,601	(548)	(2,592)	(12,691)	13,171	14,030	הפרש
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	-	-	-	(2,406)	2,406	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	282	2,609	12,972	(3,839)	(12,024)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	119	6	(170)	-	45	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	17	(11)	66	-	(72)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
12,971	1,601	(130)	12	177	6,926	4,385	סך הכל כללי
-	-	(66)	20	1,521	-	(1,475)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	85	(484)	(1,982)	-	2,381	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(3) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(4) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(5) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016

(במיליוני שקלים חדשים)

פריטים	במטבע חוץ ⁽¹⁾				מטבע ישראלי		
	שאינם סך הכל ⁽²⁾	מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
41,725	-	280	331	1,865	121	39,128	מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,262	100	20	499	3,516	146	5,981	ניירות ערך
9	-	-	-	-	-	9	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
171,341	-	1,572	1,862	7,394	49,369	111,144	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
330	-	-	191	139	-	-	אשראי לממשלות
34	(1)	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,585	1,585	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,584	-	23	146	1,051	333	2,031	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,498	44	13	1	68	383	989	נכסים אחרים
230,455	1,815	1,908	3,030	14,033	50,352	159,317	סך כל הנכסים
התחייבויות							
178,252	-	2,618	7,180	28,804	17,039	122,611	פיקדונות הציבור
1,537	-	18	195	899	265	160	פיקדונות מבנקים
50	-	-	-	27	3	20	פיקדונות הממשלה
27,034	-	-	-	-	21,378	5,656	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,566	-	20	160	1,105	168	2,113	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,692	155	36	9	255	1,030	5,207	התחייבויות אחרות
217,131	155	2,692	7,544	31,090	39,883	135,767	סך כל ההתחייבויות
13,324	1,660	(784)	(4,514)	(17,057)	10,469	23,550	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(2,159)	2,159	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	608	4,405	17,656	(3,431)	(19,238)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	28	208	(388)	-	152	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	19	(87)	(47)	-	115	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
13,324	1,660	(129)	12	164	4,879	6,738	סך הכל כללי
-	-	86	518	608	-	(1,212)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(70)	(615)	(638)	-	1,323	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(1) להלן מידע בדבר הערכת שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים פיננסיים				
39,209	1,224	27,646	10,339	39,146
10,637	94	3,077	7,466	10,560
6	-	-	6	6
177,022	166,017 ⁽⁵⁾	10,645	360	177,133
303	303	-	-	312
35	35	-	-	33
4,384	1,147 ⁽²⁾	3,049	188	4,384
952	849	-	103	954
232,548	169,669	44,417	18,462	232,528⁽⁴⁾
התחייבויות פיננסיות				
182,733	134,288	48,087	358	180,680
1,514	1,198	316	-	1,454
61	61	-	-	57
28,772	1,685	-	27,087	27,851
4,093	1,281 ⁽²⁾	2,625	187	4,093
5,300	1,249	3,758	293	5,300
222,473	139,762	54,786	27,925	219,435⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 58,730 מיליון שקלים חדשים ו-49,572 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב'ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 7 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
36,828	1,387	26,424	9,017	36,842	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8,519	176	3,068	5,275	8,419	ניירות ערך ⁽³⁾
46	-	-	46	46	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
165,194	154,430 ⁽⁵⁾	10,508	256	165,515	אשראי לציבור, נטו
363	363	-	-	363	אשראי לממשלות
35	35	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
3,460	1,699 ⁽²⁾	1,456	305	3,460	נכסים בגין מכשירים נגזרים
458	417	-	41	458	נכסים פיננסיים אחרים
214,903	158,507	41,456	14,940	215,138 ⁽⁴⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
171,967	127,496	44,215	256	169,621	פיקדונות הציבור
1,249	889	360	-	1,183	פיקדונות מבנקים
59	59	-	-	53	פיקדונות הממשלה
25,366	1,457	-	23,909	24,337	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,787	1,787 ⁽²⁾	1,697	303	3,787	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,418	807	3,566	45	4,419	התחייבויות פיננסיות אחרות
206,846	132,495	49,838	24,513	203,400 ⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) פרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 51,648 מיליון שקלים חדשים ו-47,302 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משבוצים באשראי לציבור, נטו ובפיקדונות הציבור בסך של 2 מיליון שקלים חדשים ו-3 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 בדצמבר 2016					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
נכסים פיננסיים					
41,711	1,203	33,804	6,704	41,725	מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,337	98	2,434	7,805	10,262	ניירות ערך ⁽³⁾
9	-	-	9	9	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
170,765	⁽⁵⁾ 160,002	10,432	331	171,341	אשראי לציבור, נטו
330	330	-	-	330	אשראי לממשלות
35	35	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
3,584	⁽²⁾ 1,717	1,524	343	3,584	נכסים בגין מכשירים נגזרים
380	380	-	-	380	נכסים פיננסיים אחרים
227,151	163,765	48,194	15,192	⁽⁴⁾227,666	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
180,285	135,246	44,708	331	178,252	פיקדונות הציבור
1,606	1,284	322	-	1,537	פיקדונות מבנקים
55	55	-	-	50	פיקדונות הממשלה
27,660	1,617	-	26,043	27,034	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,566	⁽²⁾ 1,838	1,385	343	3,566	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,018	1,098	3,715	205	5,019	התחייבויות פיננסיות אחרות
218,190	141,138	50,130	26,922	⁽⁴⁾215,458	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) זה נכסים והתחייבויות בסך 60,183 מיליון שקלים חדשים ו-50,468 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 8 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה			
איגרות חוב:			
5,431	-	3,042	2,389
1,604	-	-	1,604
18	-	18	-
17	-	17	-
2	-	-	2
ניירות ערך למסחר:			
149	-	-	149
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
340	100	240	-
936	26	910	-
2,778	903	1,817	58
323	111	82	130
7	7	-	-
7	7	-	-
11,612	1,154	6,126	4,332
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
182	80	102	-
1,262	46	1,216	-
2,350	1,076	1,217	57
296	76	90	130
3	3	-	-
4,093	1,281	2,625	187
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך

1. על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3) שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה			
איגרות חוב:			
4,553	-	3,030	1,523
214	-	-	214
97	78	19	-
19	-	19	-
3	-	-	3
ניירות ערך למסחר:			
220	-	-	220
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
46	-	-	46
256	-	-	256
נכסים בגין השאלות ללקוחות נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
452	249	203	-
1,290	641	649	-
1,385	716	603	66
329	90	-	239
4	3	1	-
41	-	-	41
2	2	-	-
8,911	1,779	4,524	2,608
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
256	-	-	256
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
221	73	148	-
1,751	782	969	-
1,384	732	580	72
427	196	-	231
4	4	-	-
45	-	-	45
3	3	-	-
4,091	1,790	1,697	604
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)				
סך הכל	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מצוטטים (רמה 1)
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב:				
5,002	-	2,396	2,606	של ממשלת ישראל
1,538	-	-	1,538	של ממשלות זרות
19	-	19	-	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
19	-	19	-	של אחרים זרים
2	-	-	2	מניות
-	-	-	-	
348	-	-	348	ניירות ערך למסחר: איגרות חוב של ממשלת ישראל
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾				
חוזי ריבית:				
383	205	178	-	שקל מדד
1,024	517	507	-	אחר
1,572	660	837	75	חוזי מטבע חוץ
598	328	2	268	חוזים בגין מניות
7	7	-	-	חוזי סחורות ואחרים
8	8	-	-	אחר
10,520	1,725	3,958	4,837	סך כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾				
חוזי ריבית:				
201	64	137	-	שקל מדד
1,389	669	720	-	אחר
1,393	790	528	75	חוזי מטבע חוץ
579	311	-	268	חוזים בגין מניות
4	4	-	-	חוזי סחורות ואחרים
3,566	1,838	1,385	343	סך כל ההתחייבויות

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
רווחים (הפסדים)		שווי הוגן			
		סך הכל	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾
45	45	26	26	-	-
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016	30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
		שווי הוגן			
		סך הכל	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾
(1)	-	201	161	40	-
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2016				
		שווי הוגן			
		סך הכל	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾
19	79	79	-	-	-
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	העברות אל	מכירות סילוקים רמה 3	רכישות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾				שווי הוגן ליום 31 במרץ 2017	
					ברוח כולל אחר		בדוח רווח והפסד בהון			
146	100	7	(5)	-	-	-	(16)	114	נכסים	
169	26	-	-	-	-	-	1	25	נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾	
672	903	-	(297)	-	349	-	205	646	חוזי ריבית:	
-	111	-	(57)	-	24	-	(97)	241	שקל מדד	
1	7	-	-	-	-	-	2	5	אחר	
-	7	-	-	-	2	-	-	5	חוזי מטבע חוץ	
988	1,154	7	(359)	-	375	-	95	1,036	חוזים בגין מניות	
									חוזי סחורות ואחרים	
									אחר	
									סך כל הנכסים	
									התחייבויות	
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾	
									חוזי ריבית:	
19	80	7	(19)	-	1	-	10	81	שקל מדד	
231	46	-	(3)	-	1	-	(2)	50	אחר	
943	1,076	-	(559)	-	372	-	171	1,092	חוזי מטבע חוץ	
-	76	-	(35)	-	3	-	(104)	212	חוזים בגין מניות	
1	3	-	-	-	-	-	1	2	חוזי סחורות ואחרים	
1,194	1,281	7	(616)	-	377	-	76	1,437	סך כל ההתחייבויות	

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2016	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	העברות אל רמה 3	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾				שווי הוגן ליום 31 במרץ 2016	
			ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח ההפסד	רכישות מכירות סילוקים	רמה 3		
נכסים								
ניירות ערך זמינים למכירה								
איגרות חוב:								
(118)	78	-	-	-	-	-	3	75 של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾								
חוזי ריבית:								
227	249	4	(5)	-	-	-	(27)	277 שקל מדד
749	641	-	(7)	-	-	-	11	637 אחר
363	716	-	(402)	-	391	-	(190)	917 חוזי מטבע חוץ
-	90	-	(30)	-	29	-	(4)	95 חוזים בגין מניות
-	3	-	(1)	-	1	-	-	3 חוזי סחורות ואחרים
-	2	-	-	-	-	-	-	2 אחר
1,221	1,779	4	(445)	-	421	-	(207)	2,006 סך כל הנכסים
התחייבויות								
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾								
חוזי ריבית:								
151	73	6	(1)	-	3	-	(1)	66 שקל מדד
944	782	-	(5)	-	-	-	(24)	811 אחר
571	732	-	(917)	-	288	-	(66)	1,427 חוזי מטבע חוץ
-	196	-	(104)	-	38	-	-	262 חוזים בגין מניות
-	4	-	(1)	-	1	-	1	3 חוזי סחורות ואחרים
-	3	-	-	-	-	-	3	- אחר
1,666	1,790	6	(1,028)	-	330	-	(87)	2,569 סך כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	העברות אל	רכישות סילוקים רמה 3	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾			שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	
				ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	רווח		
נכסים								
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾								
חוזי ריבית:								
146	100	13	(47)	-	1	(72)	205	שקל מדד
169	26	-	(6)	-	-	(485)	517	אחר
672	903	-	(727)	-	691	279	660	חוזי מטבע חוץ
-	111	-	(119)	-	51	(149)	328	חוזים בגין מניות
1	7	-	(2)	-	-	2	7	חוזי סחורות ואחרים
-	7	-	(3)	-	2	-	8	אחר
988	1,154	13	(904)	-	745	(425)	1,725	סך כל הנכסים
התחייבויות								
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾								
חוזי ריבית:								
19	80	54	(19)	-	2	(21)	64	שקל מדד
231	46	-	(13)	-	1	(611)	669	אחר
943	1,076	-	(874)	-	707	453	790	חוזי מטבע חוץ
-	76	-	(96)	-	22	(161)	311	חוזים בגין מניות
1	3	-	(2)	-	-	1	4	חוזי סחורות ואחרים
1,194	1,281	54	(1,004)	-	732	(339)	1,838	סך כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2016	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	העברות אל מכירות רמה 3 סילוקים	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾				שווי הוגן ליום 1 בינואר 2016	
			ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח ההפסד				
נכסים								
ניירות ערך זמינים למכירה								
איגרות חוב:								
(118)	78	-	-	-	-	(118)	196	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾								
חוזי ריבית:								
227	249	113	(10)	-	-	21	125	שקל מדד
749	641	-	(7)	-	1	579	68	אחר
363	716	-	(761)	-	956	59	462	חוזי מטבע חוץ
-	90	-	(52)	-	62	11	69	חוזים בגין מניות
-	3	-	(1)	-	1	2	1	חוזי סחורות ואחרים
-	2	-	-	-	-	(1)	3	אחר
1,221	1,779	113	(831)	-	1,020	553	924	סך כל הנכסים
התחייבויות								
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾								
חוזי ריבית:								
151	73	47	(1)	-	4	5	18	שקל מדד
944	782	-	(5)	-	2	665	120	אחר
571	732	-	(1,058)	-	1,307	(19)	502	חוזי מטבע חוץ
-	196	-	(132)	-	74	76	178	חוזים בגין מניות
-	4	-	(1)	-	2	3	-	חוזי סחורות ואחרים
-	3	-	-	-	-	3	-	אחר
1,666	1,790	47	(1,197)	-	1,389	733	818	סך כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2016	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	העברות אל העברות ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾				שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015		
			ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	
נכסים									
ניירות ערך זמינים למכירה									
איגרות חוב:									
(196)	-	-	-	-	-	(196)	196	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים	
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾									
חוזי ריבית:									
235	205	141	(76)	-	-	15	125	שקל מדד	
559	517	-	(14)	-	2	461	68	אחר	
416	660	-	(1,361)	-	1,472	87	462	חוזי מטבע חוץ	
-	328	-	(87)	-	185	161	69	חוזים בגין מניות	
1	7	-	(2)	-	3	5	1	חוזי סחורות ואחרים	
-	8	-	-	-	-	5	3	אחר	
1,015	1,725	141	(1,540)	-	1,662	538	924	סך כל הנכסים	
התחייבויות									
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾									
חוזי ריבית:									
68	64	48	(7)	-	4	1	18	שקל מדד	
799	669	-	(15)	-	4	560	120	אחר	
802	790	-	(1,783)	-	1,930	141	502	חוזי מטבע חוץ	
-	311	-	(270)	-	198	205	178	חוזים בגין מניות	
1	4	-	(2)	-	4	2	-	חוזי סחורות ואחרים	
-	-	-	(4)	-	1	3	-	אחר	
1,670	1,838	48	(2,081)	-	2,141	912	818	סך כל ההתחייבויות	

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
0.11%	0.11% - 0.13%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	56	חוזי ריבית - שקל מדד
65.40%	65.40% - 65.40%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	284	חוזים בגין מניות
1.63%	3.10% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	814	אחר
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
0.12%	0.11% - 0.13%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	65	חוזי ריבית - שקל מדד
1.91%	3.10% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,216	אחר

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	
ניירות ערך זמינים למכירה:					
1.09%	0.65% - 1.188%	הסתברות לכשל	היוון תזרימי מזומנים	78	CLN
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
0.21%	(0.21%) - (0.23%)	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	115	חוזי ריבית - שקל מדד
103.90%	24.23% - 127.68%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	2	חוזים בגין מניות
2.03%	2.60% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,584	אחר
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
0.21%	(0.21%) - (0.23%)	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	25	חוזי ריבית - שקל מדד
2.10%	0.30% - 2.65%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,765	אחר

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
0.53%	1.16% - 0.29%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרמי מזומנים	85	חוזי ריבית - שקל מדד
71.84%	71.84% - 71.84%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	2	חוזים בגין מניות
2.04%	3.30% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרמי מזומנים	1,638	אחר
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
0.47%	1.16% - 0.29%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרמי מזומנים	20	חוזי ריבית - שקל מדד
2.08%	3.30% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרמי מזומנים	1,818	אחר

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

לא היו העברות מרמה 2 ורמה 3 לרמה 1 במהלך תקופת הדיווח.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כתוצאה מבחירה בחלופת השווי ההוגן, הבנק מטפל בהשקעות באגרות חוב מסוימות לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים לרווח והפסד ומסווג אותן לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

לימים 30 ביוני 2017, 31 בדצמבר 2016 ו-30 ביוני 2016 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.

ביאור 16 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- ביום 28 באוגוסט 2017, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 120 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון השני של שנת 2017.
סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 516.3% מההון המונפק, דהיינו 51.63 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו ב-10 בספטמבר 2017 ויום התשלום הינו ב-26 בספטמבר 2017. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק. בהתאם לכללים החשבונאיים, יגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון השלישי של שנת 2017.
- לפרטים בדבר הסכמי שכר לעובדים המיוצגים על ידי ארגון העובדים, ראה ביאור 8 לעיל.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

תוכן עניינים

203	ממשל תאגידי
203	הדירקטוריון וההנהלה
203	המבקרת הפנימית
203	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
204	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
206	דירוג האשראי של הבנק
206	מגזרי פעילות

ממשל תאגידי

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2017 קיים דירקטוריון הבנק 11 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 36 ישיבות של ועדות הדירקטוריון ו-3 השתלמויות דירקטורים.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 2 בינואר 2017 הוחלט למנות את מר יוסף שחק כחבר בוועדה לניהול סיכונים.

חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה בכירה

במחצית הראשונה של שנת 2017 לא חלו שינויים בחברי ההנהלה ובנושאי המשרה הבכירה של הבנק.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, היקף העסקת המבקרת הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה ואופן הגשת דין וחשבון על ממצאי המבקרת נכללו בפרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוח השנתי לשנת 2016. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק.

הון אנושי

לפרטים בדבר הסכמי שכר לעובדים המיוצגים על ידי ארגון העובדים, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוקים ותקנות

European Market Infrastructure - The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act (EMIR) Regulation

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (להלן-"רפורמת Dodd Frank"). מטרת הרפורמה היא, בין היתר, הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה.

במסגרת הרפורמה נקבע, בין היתר, כי העסקאות תסלקנה על ידי סולק מרכזי בו יסלקו בנקים גדולים ומרכזיים, אשר יערבו לעמידה בהתחייבויות של כל צד לעסקה, יקבעו נהלי בטחונות מחייבים, וכל עסקאות ה-Swap שבוצעו ידווחו למאגרי מידע מרכזיים, אשר ישמרו מידע זה ויאפשרו נגישות אליו לכל משתתפי השוק.

במקביל לרפורמת "Dodd Frank", פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן-"EMIR").

רפורמת EMIR, בדומה לרפורמת Dodd Frank כוללת, בין היתר, דרישה של סליקה מרכזית, דרישות מחייבות לביטחונות ודיווח על עסקאות שבוצעו למאגרי מידע ייעודיים.

הכללים הקבועים ברפורמות Dodd Frank ו-EMIR חלים גם על גופים שאינם אמריקאים או שאינם אירופאים המבצעים עסקאות (בהיקפים מסוימים המוגדרים ברפורמות אלו) מול גופים אמריקאים או אירופאים. הבנק מיישם את ההוראות הרלוונטיות אליו, בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים ברפורמות.

רפורמת Dodd Frank ו-EMIR קובעות כללים חדשים ומחייבים גם בתחום הביטחונות (Margins - Variation Margin and Initial) הרלוונטיות. לעסקאות שלא תסלקנה אשר אמורות להביא את כללי ההתנהלות של שוק הנגזרים לכדי אחידות ופיקוח על ידי הרגולטור הרלוונטי. אומנם הוראות בדבר Variation Margin נכנסו לתוקף לגבי גופים כדוגמת הבנק החל מיום 1 במרץ 2017. אולם, נתקבלה ארכה עד ליום 1 בספטמבר 2017. הבנק ממשיך להיערך ליישום הרגולציה ופועל להתאמת הסכמי הפעילות בנגזרים מול הגופים הזרים הרלוונטיים (הסכמי ISDA ונספח ה-CSA) לדרישות החקיקה.

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017

לפרטים בדבר החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל והשפעתו ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות השנתיים לשנת 2016.

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 16) - שינוי הגדרת בעל שליטה

במסגרת תיקוני חקיקה שמטרתם יישום הסכמים בינלאומיים לחילופי מידע והגברת השקיפות של ישויות משפטיות, שונתה הגדרת "בעל שליטה" בחוק איסור הלבנת הון התש"ס - 2000. ההגדרה החדשה נכנסה לתוקף ביום 4 בפברואר 2017 ועיקרה: "בעל שליטה" הינו יחיד, שלו יכולת לכוון את פעילות התאגיד (במישרין או בעקיפין) /או יחיד שמחזיק 25% ומעלה מסוג מסוים של אמצעי שליטה (גם הגדרת "אמצעי שליטה" הורחבה במסגרת תיקון זה). בהעדרם של יחידים כאמור נדרש להצהיר כ"בעל שליטה" על נושאי משרה בכירים: מנהל כללי ויושב ראש דירקטוריון בחברה, ונושאי משרה מקבילים בתאגידים אחרים. התיקון נעשה במטרה להתאים את ההגדרה הקבועה בחוק איסור הלבנת הון להגדרה הנדרשת על פי הסכם ה-FATCA. הבנק מיישם את ההגדרה החדשה.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) התשע"ו - 2016

החוק נכנס לתוקף ביום 1 ליוני 2017. מטרתו להסדיר בצורה כוללת את שוק האשראי החוץ-בנקאי, לייצר תחרות שקופה והוגנת בתחום זה שהיה אפור ופרוץ בחלקו, ולהקנות לצרכנים ביטחון בנותני אשראי שאינם בנקים.

על פי החוק, מתאריך 1 ביוני 2017 לא ניתן לעסוק בישראל ב"מתן אשראי" (שהוגדר בצורה רחבה מאד) ללא רישיון תקף, שמונתה בהון מינימלי, בחינת יושר ופיקוח של הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. החל מיום 1 ביוני 2018 לא ניתן יהיה לעסוק בישראל גם ב"מתן שירות בנכס פיננסי" ללא רישיון מתאים. פטורים כמובן גופים פיננסיים שמחויבים ברישוי לפי חקיקה אחרת. הבנק רשאי לסרב לנהל חשבון למי שחלה עליו חובת רישוי לפי החוק, ואינו מציג רישיון. נכון להיום חייבים רישיון לפי החוק החדש לקוחות הבנק הנותנים שירותי נכיון ואשראי והבנק פנה ללקוחות הרלבנטיים בדרישה להציג רישיון או לחילופין הצהרה שאינם נותנים אשראי.

ליישום החוק אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

תיקון מס' 19 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974

ביום 30 במרץ 2017 פורסם תיקון מס' 19 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974 אשר עוסק בשני נושאים:

- פטור מוכר דירה מהמצאת בטוחה לרוכש בגין רכיב המע"מ בתשלום הרוכש, במקרה בו הבטוחה המונפקת לרוכש הנה ערבות חוק מכר או פוליסת חוק מכר:
טרם התיקון קבע החוק כי על מוכר דירה להמציא לרוכש דירה את אחת הבטוחות המנויות בחוק בגין מלוא התשלומים שמשלם הרוכש למוכר בקשר עם מחיר הדירה.
התיקון פטר את המוכר מהמצאת בטוחה בגין רכיב המע"מ שבתשלום הרוכש, במקרה בו הבטוחה הנמסרת הנה ערבות בנקאית או פוליסת ביטוח.
החוק קבע כי השבת רכיב המע"מ בתשלום הרוכש לידי הרוכש במקרה של כשל המוכר על פי אחת העילות המנויות בחוק, תובטח ותעשה באמצעות קרן אשר תוקם לצורך זה במשרד האוצר (להלן: "הקרן"), אשר תהיה אחראית על השבת רכיב זה לרוכש במקרה של התקיימות העילות המנויות בחוק, כאשר נקבע כי ההשבה תבוצע באמצעות הבנקים המלווים, תוך הטלת חובות דיווח שונות על פי דרישת הקרן על הבנקים המלווים ביחס לפרוייקטים עליהם חל התיקון לחוק.
המועד הקובע לעניין תחולת ההוראות האמור הינו 15 יום ממועד פרסום הודעה על הקמת הקרן ברשומות.
הודעה כאמור פורסמה ביום 30 באפריל 2017, ועל כן המועד הקובע הוא 14 במאי 2017.
הבנק פועל על פי תיקון החקיקה ומיישם אותו
- הרחבת הגדרת תאגיד מלווה גם לחברות ביטוח:
טרם התיקון הוגדר הגורם המלווה על פי החוק כתאגיד בנקאי בלבד, ובהתאמה החובות שהוטלו במסגרת החוק על תאגיד מלווה חלו על בנקים בלבד.
במסגרת תיקון זה לחוק, הורחבה הגדרת התאגיד המלווה כך שהיא כוללת גם חברות ביטוח, ובהתאמה הוחלו החובות המוטלות בחוק על תאגיד בנקאי מלווה, גם על חברות ביטוח אשר מעמידות מימון לפרוייקטי בניה בשיטת ליווי פיננסי כהגדרתו בחוק.
תחולה: החלק האמור בתיקון יחול על פרוייקטי בניה שהסכמי המימון שלהם נחתמו ממועד פרסום החוק (30 במרץ 2017) ואילך.
חברות הביטוח אשר פועלות בעניין זה בשיתוף פעולה עם הבנק יישמו את תיקון החקיקה.
ליישום התיקון לחוק אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

שינוי מבנה הבורסה

ביום 6 באפריל 2017 פורסם ברשומות חוק ניירות ערך (תיקון מספר 63) התשע"ז-2017, שעניינו שינוי מבנה הבורסה. החוק יוצר תשתית חוקית להפרדה בין הבעלות בבורסה בתל-אביב לבין הזכות של חברי הבורסה להשתמש בשירותיה, תוך הסרת המגבלה הקיימת על הבורסה כיום לחלק את רווחיה. כמו כן, קובע מגבלות לאחזקת מניות בבורסה, ובפרט דורש מחברי בורסה ותאגידים בנקאיים שאינם חברי בורסה למכור אמצעי שליטה המוחזקים בידם בשיעור העולה על 5%. בנוסף, קובע החוק הסדרים לתהליך הקצאת הון המניות של הבורסה בין חבריה ומכירת אחזקות העולות על 5%. בהתאם לחוק הוגשה על ידי הבורסה ביום 29 ביוני 2017 בקשה לכינוס אסיפה של חברי הבורסה לצורך אישור הסדר שינוי מבנה הבורסה לפי סעיף 350 לחוק החברות (להלן: "ההסדר"). במסגרת ההצעה להסדר תוקנו תקנוני המסלוקות כך שחברי המסלוקה לא יהיו שותפים לניהולה והובעה התנגדות לנוסח המוצע. בית המשפט נעתר לבקשה לכינוס אסיפה וכן קבע כי אם תתקבל הסכמה לגבי שינוי נוסח הצעות ההחלטה לתיקון תקנוני המסלוקות לא יהיה צורך בדיון נוסף. בהתאם לכך נוסחו מחדש הוראות הנוגעות לתיקון תקנוני המסלוקות כשהם כוללים הליכי טיעון וביקורת ואושרו על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבורסה (להלן: "התיקון"). ביום 10 באוגוסט אושר ההסדר עם התיקון על ידי אסיפת חברי הבורסה וביום 16 באוגוסט הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור ההסדר על פי סעיף 350 לחוק החברות. בשלב זה אין לחוק השפעה על הדוחות הכספיים, הבנק בוחן השפעות עתידיות אפשריות.

הודעת המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשע"ז-2017

ביום 25 במאי 2017 פורסמה הודעת המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשע"ז-2017 לפיה עודכנו סכומי העיצום כספי המוטלים על מוכר או על תאגיד מממן בגין הפרת החובות המוטלות עליהם בחוק עקב עליית מדד המחירים לצרכן.
לגבי תאגיד מלווה - עדכון סכום העיצום בגין הפרת החובה להנפיק שוברי תשלום ולקבל באמצעותם את תשלומי הרוכשים לחשבון הפרוייקט.
לגבי תאגיד המעמיד מימון לרוכש - עדכון סכום העיצום בגין הפרת החובה ליידע את הרוכש על זכויותיו להבטחת הכספים בהתאם לחוק, והחובה להעביר כספי ההלוואה לאחר שווידיא קבלת ערבות בידי הרוכש או התחייבות בכתב מאת המוכר להוצאתה.
תחולת העדכון להוראות הינה מיום פרסום ההודעה.

ליישום התיקון לחוק אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח לציבור

התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

לפרטים בדבר תוכנית התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

לפרטים בדבר תוכנית לריכוז פעילות יחידות מטה הבנק באתר מרכזי אחד בעיר לוד שאישר דירקטוריון הבנק, ראה ביאור 9 בדוחות כספיים אלה.

הליכי גביית חובות

ביום 1 בפברואר 2017 פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין 450, בנושא הליכי גביית חובות, אשר נועדה להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחות אשר אינם עומדים בתנאי הלוואתם ואינם פורעים אותה כסדרה ובעת הטיפול בגביית החובות, טרם ואגב נקיטת הליכים משפטיים. תחילתה של ההוראה שנה ממועד פרסומה. הבנק נערך ליישום ההוראה.

איסור הלבנת הון

ביום 6 במרץ 2017 פרסם בנק ישראל עדכון והרחבה להוראת ניהול בנקאי תקין 411, בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, אשר משלבת חוזרים ומכתבים פיקוחיים בנושא אשר פורסמו ממועד התיקון המקיף האחרון להוראה. ההוראה הורחבה ונערכה כהוראת ניהול סיכונים כולל זיהוי והערכה וצעדים אופרטיביים להפחתה. תחילת התיקונים לפי חוזר זה הינם 1 בינואר 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה.

דירקטוריון

ביום 5 ביולי 2017 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון. העדכונים להוראה נועדו לשפר את אפקטיביות עבודת הדירקטוריון ולהגביר את כשירותו המקצועית של הדירקטוריון כארגון. במסגרת ההוראה המעודכנת נקבע, בין היתר, כי הדירקטוריון ימנה לא יותר מ-10 חברים במקום 15 כיום, הורחבה ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" והועלה שיעור הדירקטורים הנדרשים להיות בעלי ניסון כאמור מחמישית לשליש, נקבע כי הדירקטוריון יכלול דירקטור אחד לפחות בעל ניסיון מוכח בתחומי הטכנולוגיה, צומצמה רשימת הנושאים שלגביהם לא ניתן להאציל את סמכות הדירקטוריון לוועדותיו, נקבע כי על הדירקטוריון לקבוע מדיניות למשך כהונה מירבי ליושב ראש הדירקטוריון וכן הוראות נוספות הקשורות לסמכויות הדירקטוריון ולדרכי עבודתו ותפקודו.

תחולת העדכון להוראות הינה מיום פרסום החוזר. לעניין מספר הדירקטורים וכשירותם מועד התחולה מיום 1 ביולי 2020. הבנק נערך ליישום העדכונים בהוראה.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 4 בינואר 2017 אישרה Standard & poors Maalot (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "ציבה".

דירוגם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי טפחות הנפקות, משקף רמה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק, קרי בדירוג של ilAA+. כתבי ההתחייבות נדחים אלו כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל III.

דירוג שטרי ההון הנדחים, אשר מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראת המעבר של באזל III הוא ilA+.

דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III הוא ilAA-. ביום 30 ביוני 2015 אישרה חברת הדירוג Moody's את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 והעלתה את אופק הדירוג ל"ציב" מ"שילי".

מגזרי פעילות

למידע נרחב על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות השנתיים לשנת 2016.

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		
שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
3.84	⁽⁷⁾ 1,513	159,836	4.34	⁽⁷⁾ 1,817	169,975
4.01	32	3,241	5.06	37	2,979
3.84	1,545	163,077	4.36	1,854	172,954
אשראי לממשלה					
2.32	1	174	2.06	1	196
5.30	2	154	6.40	2	128
3.71	3	328	3.76	3	324
פיקדונות בבנקים					
0.30	1	1,344	-	-	721
-	-	290	2.33	2	347
0.25	1	1,634	0.75	2	1,068
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.08	6	29,410	0.09	8	36,368
0.61	6	3,969	0.98	9	3,671
0.14	12	33,379	0.17	17	40,039
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	204	-	-	66
-	-	-	-	-	-
-	-	204	-	-	66
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
1.06	20	7,560	1.32	34	10,383
1.69	5	1,190	1.54	4	1,045
1.15	25	8,750	1.34	38	11,428
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
1.89	2	426	3.19	1	127
-	-	-	-	-	-
1.89	2	426	3.19	1	127
3.09	1,588	207,798	3.43	1,915	226,006
		3,091			3,273
		6,746			6,257 ⁽⁶⁾
		217,635			235,536
2.05	45	8,844	2.67	54	8,170

ראה הערות להלן .

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		
שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
2.96	⁽⁷⁾ 2,318	157,572	3.69	⁽⁷⁾ 3,082	168,563
4.12	64	3,140	4.88	73	3,029
2.99	2,382	160,712	3.71	3,155	171,592
אשראי לממשלה					
2.40	2	168	2.11	2	191
5.16	4	157	6.20	4	131
3.73	6	325	3.76	6	322
פיקדונות בבנקים					
0.13	1	1,503	0.51	2	790
0.67	1	301	1.74	3	346
0.22	2	1,804	0.88	5	1,136
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.08	12	28,985	0.09	16	35,105
0.51	9	3,527	0.89	18	4,068
0.13	21	32,512	0.17	34	39,173
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	142	-	-	71
-	-	-	-	-	-
-	-	142	-	-	71
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
0.89	32	7,195	1.31	61	9,358
1.59	9	1,137	1.51	8	1,062
0.99	41	8,332	1.33	69	10,420
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
0.89	4	902	0.59	2	683
-	-	-	-	-	-
0.89	4	902	0.59	2	683
2.41	2,456	204,729	2.95	3,271	223,397
		3,096			3,132
		8,741			5,612
		216,566			232,141
2.12	87	8,262	2.47	106	8,636

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
0.11	4	7,453	0.03	2	15,613	לפי דרישה
0.79	462	117,926	1.11	654	118,484	לזמן קצוב
						מחוץ לישראל
-	-	599	-	-	607	לפי דרישה
0.70	14	3,989	0.89	20	4,507	לזמן קצוב
0.74	480	129,967	0.97	676	139,211	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
						בישראל
3.67	1	55	-	-	53	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
3.67	1	55	-	-	53	
פיקדונות מבנקים						
						בישראל
0.64	4	1,259	0.80	6	1,509	מחוץ לישראל
-	-	9	-	-	3	סך הכל
0.63	4	1,268	0.80	6	1,512	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
						בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
						בישראל
1.63	196	24,162	2.80	387	27,798	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
1.63	196	24,162	2.80	387	27,798	
התחייבויות אחרות						
						בישראל
1.29	1	156	3.85	2	105	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
1.29	1	156	3.85	2	105	
0.88	682	155,608	1.27	1,071	168,679	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		35,492			40,432	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,096			3,132	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		9,682			6,255	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁶⁾
		203,878			218,498	סך כל ההתחייבויות
		12,688			13,643	סך כל האמצעים ההוניים
		216,566			232,141	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.54			1.68			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
						בישראל
1.74	1,701	196,467	1.98	2,114	214,761	מחוץ לישראל
1.77	73	8,262	2.00	86	8,636	סך הכל
1.74	1,774	204,729	1.98	2,200	223,397	
0.61	14	4,597	0.78	20	5,117	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.64	889	135,787	2.61	999	154,436	סך נכסים נושאי ריבית
(0.63)	(160)	101,412	(0.68)	(188)	109,855	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.01			1.93			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
4.64	581	50,952	6.31	784	50,826	סך נכסים נושאי ריבית
(4.00)	(356)	36,149	(5.23)	(494)	38,565	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.64			1.08			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.41	73	12,215	2.50	78	12,574	סך נכסים נושאי ריבית
(1.19)	(51)	17,187	(1.12)	(50)	17,893	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.22			1.38			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
3.14	1,543	198,954	3.46	1,861	217,836	סך נכסים נושאי ריבית
(1.47)	(567)	154,748	(1.77)	(732)	166,313	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.67			1.69			פער הריבית

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.64	1,742	132,643	2.62	1,982	152,070	סך נכסים נושאי ריבית
(0.62)	(301)	96,757	(0.65)	(347)	107,351	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.02			1.97			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
1.88	482	51,490	4.10	1,024	50,419	סך נכסים נושאי ריבית
(1.46)	(264)	36,206	(3.21)	(614)	38,577	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.42			0.89			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.37	145	12,334	2.61	159	12,272	סך נכסים נושאי ריבית
(1.14)	(103)	18,048	(1.02)	(90)	17,634	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.23			1.59			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
2.43	2,369	196,467	2.97	3,165	214,761	סך נכסים נושאי ריבית
(0.89)	(668)	151,011	(1.29)	(1,051)	163,562	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.54			1.68			פער הריבית

ראה הערות להלן .

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
764	563	201	304	196	108
9	12	(3)	5	8	(3)
773	575	198	309	204	105
נכסים נושאי ריבית אחרים					
32	19	13	14	6	8
10	7	3	4	5	(1)
42	26	16	18	11	7
815	601	214	327	215	112
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
190	147	43	81	59	22
6	4	2	3	3	-
196	151	45	84	62	22
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
193	142	51	84	39	45
-	-	-	-	-	-
193	142	51	84	39	45
389	293	96	168	101	67

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (16) מיליוני שקלים, 9 מיליוני שקלים, (25) מיליוני שקלים ו-(2) מיליוני שקלים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, נוספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך (2) מיליוני שקלים, בסך 1 מיליוני שקלים, בסך (1) מיליוני שקלים ובסך (6) מיליוני שקלים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 105, 78, 45 ו-156 מיליוני שקלים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2017 וביום 30.6.2016, ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2017 וביום 30.6.2016, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים:

1. מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

מושג	הסבר
ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל II.
VAR	מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכונים שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.
באזל	באזל II / באזל III - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
גישת השווי הכלכלי - EVE - Economic Value of Equity	גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שווי ההגון של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
גישה הסטנדרטית	גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.
יחס הון מזערי	היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
מבחני מצוקה (קיצון)	כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
מסמך הסיכונים	מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.
נדבך 2	הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל II המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
נדבך 3	הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל II אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
הון פיקוחי (הון כולל)	ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. הון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
כתבי התחייבות נדחים	כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
נכסי סיכון	מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211.
סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment	CVA הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערוך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההגון של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
סיכון אשראי של צד נגדי שיעור הימיון (LTV)	הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה. היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.

2. מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

מושג	פירוש
OTC - Over the Counter	עסקה במכשירים פיננסיים אשר מבוצעת מעבר לדלפק, ולא בבורסה.
אשראי חוץ מאזני	התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
חבות	אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין.
חוב שבגייתו מותנת בביטחון	חוב פגום אשר פירעונו צפוי להתבצע ממימוש הביטחונות שהועמדו להבטחתו.
איגרות חוב	נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים.
יתרת חוב רשומה	יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
חוב בארגון מחדש	חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב.
חוב נחות	חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים.
חוב פגום	חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיוור.
חובות בעייתיים	חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.
מכשיר פיננסי	חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.
משך חיים ממוצע - מח"מ	אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עלייה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.
נגזרים	מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.
סינדיקציה	מתן הלוואה על ידי קבוצת לווים במשותף.
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע באופן שוטף על תמחור הנכסים וההתחייבויות.

3. מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

מושג	פירוש
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	חוק ה-FATCA האמריקאי - Foreign Account Tax Compliance Act קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).
LCR - Liquidity coverage ratio	יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.
EMIR - European Market Infrastructure Regulation	הוראות של האיחוד האירופאי אשר אומצו במטרה לגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשוקי הנגזרים.

150, 148, 146, 116, 115, 114, 98, 93, 89, 64, 63, 58, 56, 54, 52, 51, 50, 49, 42, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 24, 8	אשראי לציבור
182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 161, 158, 157, 154, 152	
213, 209, 207, 188, 187, 186, 185, 184, 183	
124, 123, 105, 99, 96, 94, 47, 32, 31, 23, 17, 9, 7	דיבידנד
82, 81, 79, 47, 45, 44, 31, 30, 29, 24, 23, 21, 10, 9, 8, 6, 4, 3, 2	הון
213, 212, 211, 210, 209, 208, 207, 154, 152, 150, 148, 146, 104, 90, 41	הוצאות ריבית
166, 165, 161, 160, 159, 158, 157, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 108, 104, 90, 42, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 18, 6	הכנסות ריבית
176, 175, 174, 173, 172, 168, 167	
166, 165, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 143, 68, 67, 66, 65, 58, 56, 54, 50, 35, 34, 33, 32, 25, 23, 21, 20, 19, 9, 4	הלוואות לדיוור
215, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167	
206, 81, 12	הליכים משפטיים
215, 182, 164, 163, 116, 115, 114, 93, 61, 51, 49, 48, 47, 25, 20, 4, 3	הפרשה להפסדי אשראי
123, 122, 31, 23, 9	יחס המינוף
122, 80, 44	יחס כיסוי נזילות
214, 206, 124, 10	כתבי התחייבות נדחים
162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 154, 152, 150, 148, 146, 145, 144, 143, 89, 42, 38, 33, 32, 28, 25, 21, 19, 3, 2	מגזרי פעילות
206, 201	
101, 100, 83, 17, 2	מדיניות חשבונאית
144, 123, 108, 106, 105, 103, 102, 99, 90, 89, 82, 80, 66, 65, 51, 48, 47, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 31, 21, 18, 6	מימון
206, 205, 197, 196, 195, 194, 193, 161, 160, 159, 158, 157, 154, 152, 150, 148, 146	
137, 136, 135, 134, 123, 106, 105, 104, 98, 93, 89, 78, 76, 74, 72, 70, 64, 63, 59, 58, 57, 56, 55, 54, 52, 41, 30, 26, 25, 18	נגזרים
215, 199, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 156, 144, 143, 142, 141, 140, 139, 138	
123, 113, 112, 111, 110, 108, 107, 99, 98, 93, 92, 89, 63, 58, 56, 54, 53, 43, 41, 32, 31, 27, 26, 24, 23, 14, 13, 11, 8, 5	ניירות ערך
210, 209, 208, 207, 205, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 143	
214, 161, 158, 157, 154, 152, 150, 148, 146, 120, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 30, 29, 3	נכסי סיכון
82, 46, 2	סיכון אסטרטגי
115, 114, 102, 89, 78, 64, 63, 61, 60, 59, 58, 57, 56, 55, 54, 53, 52, 51, 50, 49, 48, 47, 44, 30, 29, 25, 21, 10, 4, 3, 2	סיכון אשראי
214, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 141, 140, 120, 116	
81, 46, 10, 2	סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון
82, 46, 10, 2	סיכון מוניטין
80	סיכון מימון
80, 46, 10, 2	סיכון נזילות
81, 46, 10, 2	סיכון ציות ורגולציה
69, 46, 10	סיכון ריבית
214	סיכון שוק
214, 120, 82, 79, 30, 29, 10, 2	סיכון תפעולי
215, 161, 160, 159, 158, 157, 154, 152, 150, 148, 146, 90, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 6	עמלות
143, 64, 58, 56, 54, 53, 34, 32, 27, 4	ענפי משק
158, 157, 154, 152, 150, 148, 146, 117, 104, 98, 93, 89, 81, 43, 42, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 28, 27, 24, 9, 8, 3	פיקדונות הציבור
213, 210, 208, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 161	
102, 91	רווח למניה
139, 137, 135, 113, 112, 111, 110, 108, 107, 92, 89, 78, 77, 76, 75, 74, 73, 72, 71, 70, 63, 58, 56, 54, 26, 23, 21, 18, 4	שווי הוגן
199, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 141, 140	
118	תגמול
161, 160, 159, 158, 157	תשואה להון
10, 7	תשואה על ההון
103, 98, 96, 94, 29	תשלום מבוסס מניות
22	Cost-Income Ratio